

Vol. V
No. 2

24th March, 1966.
(Friday)
4th Chaitra, 1888 S.E.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES OFFICIAL REPORT

C O N T E N T S

	PAGES.
Oral Answers to Questions:	.. 147
Short-Notice Questions and Answers.	.. 177
Written Answers to Questions.	.. 180
Business of the House.	.. 183
Privilege Motion:	
<i>re</i> : Alleged indecent behaviour of a Sub-Inspector of Police towards Sri B. Dharmabhiksham M. L. A.	.. 183
Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance:	
<i>re</i> : Alleged raid by some persons on the public meeting held on 12-3-66 at Gotimukkala village. Medak Dist.	.. 196
<i>re</i> : Raid by one Raghuramulu of Marepalli village on Gorila, Nagarkurnool taluk on 28-2-66 along with an unlawful Assembly of persons.	.. 197
<i>re</i> : Alleged attack on a bus by certain persons at Jakkam- pudi near Vijayawada.	.. 198
<i>re</i> : Alleged attempt to murder a Village Munsiff in Patha- patnam Taluk, Srikakulam District on 19-2-1966.	.. 198
Paper laid on the Table;	
Rules made under the Andhra Pradesh Bhoodan and Gramdan Act, 1965.	.. 199
Annual Financial Statement (Budget) for the year 1966-67.	
Voting of Demands for Grants.	
Demand No. IX - Heads of States Ministers and Headquarters Staff - Rs. 2,84,90,000/- (Passed)	.. 199-246

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

OFFICIAL REPORT.

---

*Forty-fifth day of the Sixth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 25 h March, 1966.

The House met at Half Past Eight of the Clock

[*Mr. Deputy Speaker in the Chair*]

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

T.A. DRAWN BY R.D.O. BHADRACHALAM

1022—

* 2394 Q.—*Sri J. Vengal Rao* [Put by *Sri V. Visweswara Rao* (*Mylavaram*)]:—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether the Government are aware of the drawal of abnormal T.A. bills during the months of June, July, August, etc. of 1965 by the Revenue Divisional Officer, Bhadrachalam to himself and his staff, in contravention of rules in force;

(b) whether it is a fact that though the Head clerk of the Revenue Divisional Office, Bhadrachalam has pointed out a number of Travelling Allowance irregularities to the Collector, Khammam no tangible action has so far been taken, if so, the reasons therefor; and

(c) whether the Revenue Divisional Officer, Bhadrachalam has adopted coercive process against his Head Clerk and compelled him to pass the Bills by regular harassment while the Head Clerk was on promotion as Deputy Tahsildar?

The Minister for Revenue (Sri N. Ramachandra Reddy):—

(a) The Collector of Khammam received a Telegram from the Head Clerk of the Revenue Divisional Officer's Office on 19-9-65 stating some allegations of irregular claims of Travelling Allowance. In enquiry, it was found that no excess Travelling Allowance was drawn by the Revenue Divisional Officer. More over, during the period from June 1964 to December, 1965, an excess claim of Rs. 99-69 was made and to have been made by 17 Members of the establishment which was due to the cumulative effect of an error in the conversion of miles to Killo Metres and action is being taken to recover the excess payment.

(b) action has been taken to investigate into the allegations made by the Head Clerk.

(c) No, Sir.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :—T. A. జీతానికిమించి తీసుకోకూడదనే rule ఏమైనా ఉందా? ఆ rule ను పాటించారా?

Sri N. Ramachandra Reddy :—I have to verify. I am not sure about it.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు (పల్నూరు) :—ఈ వ్యవహారమంతా చూస్తే అక్కడ Head Clerk కి, R. D. O. కి, Collector కి మధ్య 'కిర్ కిర్' ఉన్నట్లు కనిపిస్తున్నది. ఆ Head Clerk అక్కడే ఉన్నారా? మరొకచోటుకు transfer చేశారా? ఈ R.D.O. Tout పనులు చేస్తుంటాడట. అదేమైన ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చిందా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—ఏమిటి?

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు :—Tout పని. నారాయణరావుగారు అనే Pleader గురించి tout పని చేస్తారని Report వచ్చిందా?

Sri N. Ramachandra Reddy :—I have no information about it I will verify.

శ్రీ టి.కె.ఆర్. శర్మ (కర్నూలు) :—క్లాజ్ (a) కి answer చెబుతూ Fales claims of T. A. అన్నారు. False claims of T. A. అయినట్లయితే ఆ R.D.O. మీద తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి? దానిని గురించి చెబుతారా? Draw చేయని చేయకపోని, claims false గా ఉన్నట్లయితే, అలా చేసినందుకు ఆయనమీద తీసుకున్న చర్యల గురించి వివరిస్తారా?

Sri N. Ramachandra Reddy :—The first allegation is that the R.D.O. has drawn false T. A. That was enquired into and proved to be false. The second is that the establishment of the R.D.O. claimed excessive T. A. It was found to be correct. And it was found that Rs. 99.69 has been excessively drawn. That is with regard to the error in the conversion of miles into kilometres with the result that Rs. 99.69 has been excessively drawn.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) :—పెద్దపెద్ద ఆఫీసర్లు తప్పు చేసినా లేక అక్రమాలుచేసినా errors క్రింద, అదే గుమాస్తాలుచేస్తే dismissal దాకాపోతున్నాయి. ఇప్పుడు యీ విషయములో చాలా complaints ఉన్నాయి. నారాయణరావుగారు అనే ఒక pleader ను పట్టి ఆ pleader కు కేసులుయిస్తే గెలువడం కాకపోతే ఓడిపోవడం ఆయనద్వారా డబ్బు పనులుచేయడం జరుగుతుంది. ఆయనకే న్యాయస్థానముకూడా యిచ్చారు. కేసుల విచారణకొరకు ఆయన R.D.O. అవడము చేతను అది backward area కావడమువల్లనూ. అరకంగా చాలా డబ్బు earn చేశాడని complaints ఉన్నాయి. విచారణచేసి errors క్రింద గెంటిచేయకుండా చూడాలి. పెద్దవారుచేసే corruption విషయములో serious చర్యలు తీసుకోకపోతే లాభములేదు. చిన్నవారిమీద

తీసుకోడానికి ready గా వుంటారు. పెద్దవారిమీద తీసుకోవడం ఆదర్శముగాబట్టి యీ tout business ను enquiry చేయడముకోసము ప్రయత్నము చేస్తారా ?

Sri N. Ramachandra Reddy :— This is entirely a different question. The question relates only to T. A. and the excess claims. This is altogether a different question. If complaints are made certainly those things will be enquired into whether he is a high official or a low official. In this case, excess T. A. has been drawn by the lower Officers and action is being taken.

AID TO FISHERMEN

1023—

* 1780 (Q) Q.—*Survasri V. Satyanarayana and P. Parasaramanna (Anaparthi)*:—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government have failed to give any compensation or relief to the 20 fishermen belonging to Dummulapeta of Kakinada town in East Godavari district who have sustained losses due to the cyclone during 1964;

(b) if so, the reasons therefor;

(c) whether it is a fact that the said fishermen declined the 15 boats offered by the Government to them in the place of boats lost due to Cyclone; and

(d) if so, the reasons therefor?

* Sri N. Ramachandra Reddy :—

(a) No, Sir,

(b) Does not arise.

(c) Yes, Sir.

(d) Evidently with an intention to expect cash payments, the fishermen declined to take the boats.

శ్రీ వంకా. సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, మై రెండింటికేమో 'No' అన్నారు. తరువాత 'Yes' అన్నారునుకోండి. ఈ వడవలు యిస్తామంటే fishermen నిరాకరించడానికి కారణము ఏమిటి? అవి పనికిరాకనా లేక ఎక్కువ rate పట్టియిచ్చారా? ఈ విషయం enquiry చేశారా? ఇవి చేపలు పట్టడానికి పనికిరావని, ఎక్కువ రేటుకు యిచ్చారని వారు మాకు complaint యిచ్చారు. పది వాస్తవమో తెలియపరుస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— Enquiry చేయించాము. అది వాస్తవము కాదని తెలిసింది. ఆ boats ను ఉపయోగించి చూశారు. Sea లో సక్రమంగా నడుస్తున్నాయి. ఇద్దరు తీసుకున్నారు కూడా. కాని size లో మాత్రం కొంత బేధం వుంది. వారి దగ్గరలోగడపున్న boats కు యిప్పటి యీ boats కు size లో కొంచెము బేధం వుంటే యివి పనికిరావు. Sea లో నడువవని ఆశేపణ తెలిపారు. కాని యిద్దరు తీసుకున్నారు. రోజూ నడుపుతున్నారు. చేపలు పడుతున్నారు—

శ్రీ పి. పనస రామన్న :— వారు పడవులు కొనుక్కుడానికి subsidy యివ్వడానికి నిర్ణయం అయితే అసలు పడవులు తయారుచేసి యివ్వవలసిన కారణము ఏమిటి? అవి measurements లో తక్కువ వుండడానికి కారణము ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— వారి దగ్గట వున్నవి standard measurement అని ఎక్కడైన Ruler వుందా? sea లో సక్రమంగా నడిచేట్లు చూడాలి. boat తయారు చేసినదానిలో 50 % Subsidy వుండనే వుంది. ఈ Boat ఖరీదులో 50 % Charge చేస్తారు.

శ్రీ పి. పనస రామన్న :— డబ్బు యివ్వకుండా యివి యివ్వడానికి కారణము ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— డబ్బు యిస్తే వేరే దానికి ఉపయోగించు కోవచ్చు. మరివినియోగం అవుతుంది. boats యిస్తే సక్రమంగా ఉపయోగం అవుతుంది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం (మాడుగుల) :— ఆ Boats తయారు చేసిన వారు ఎవరు? Approved makers ఔనునా కాదా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— Approved makers, the Superintendent, Boat Building yard అని వుంది వారు తయారు చేశారు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :— Fishing boats తయారు చేయడమరిచే అది. special art పెద్ద పెద్ద సముద్రాలలో, నదులలో పోవాలంటే వాటికి danger వుండంటున్నారు. జాలర్లు బాగా తెలిసినవారు— ఈ Superintendent ఎవరు? ఎవరి సహాయము తీసుకొని తయారు చేశారు? ఆయన పేరు ఏమిటి? ఆయన office ఎక్కడ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— Superintendent పేరు యిందులో లేదు— I think it is Government sponsored Sir. రెండు boats, తీసుకున్నారు— అవి ఉపయోగిస్తున్నారు—

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :— ఇద్దరు తీసుకున్నారు, ఉపయోగిస్తున్నారంటే, రెండు బాగున్నాయన్నమాట— మిగిలినవి బాగాలేవు— అందుచేత యిటువంటి misadventures, లోకి గవర్నమెంటు ఆఫీసర్లను వెళ్లవద్దని చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— ఏమి misadventures లేదు— 13 తయారు అయినాయి— ఇద్దరు తీసుకున్నారు— మిగిలినవారు డబ్బు కావాలంటున్నారు— ఈ boats, పనికిరాకపోతే తీసివేయవచ్చు— అఫీసర్లమీద action తీసుకోవచ్చు— కాని రెండు పని చేసినప్పుడు మిగతా 11 పని చేయవనికాదు— వారికి డబ్బు కావలన్న ఉద్దేశమువుంది గాబట్టి పనికి రావని ఏదో ఆక్షేపణ తెలుపుతున్నారు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :— మిగిలిన 11 మంచిపనిగదా మీ inference పోనీ వాటిని ఎవరైనా ఎక్కడైనా వాడుతున్నారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రా రెడ్డి:— అక్కడే వున్నాయి. వారి కొరకే reserve అయివున్నాయి. ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు తీసుకోవచ్చు. నూతనంగా వున్నాయి. Repair చేసినవి కావు.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య (బుచ్చి రెడ్డి పాలెం) — అవి మంచి condition లో వున్నాయా? Id'e గా వున్నాయా? ఎక్కడో చోట ఉపయోగించకుండా వుంటే అవి చెడిపోవా? వారు డబ్బు కావాలంటున్నారు. మీ రేమో boats యిస్తానుంటున్నారు. డబ్బు యిస్తే దుర్వినియోగము చేస్తారన్న దానికంటే 50 % construction అయిన తరువాత verify చేసి డబ్బు యివ్వండి. ఆ విధంగా చేస్తే వారికి కావలసిన Size లో వారికి convenient గా వుండే రేటులో build చేసుకుంటారు. అట్లా ఎందుకు ఆలోచించకూడదు?

*Sri N. Ramachandra Reddy:—*Their request is not genuine. If it was genuine, it would have been certainly gone into.

శ్రీ వంకా. సత్యనారాయణ:— ఆ ఇద్దరు కూడా మాకు question పంపిన తరువాత వుచ్చు కున్నారా లేక అంతకుముందే వుచ్చు కున్నారా? ఆ date చెబుతారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రా రెడ్డి:— అదేమీ లేదు. రెండు యిచ్చారు. ఇద్దరు వుచ్చుకున్నారు. Those two boats are sea worthy అని వ్రాశారు. Useful గా వుందని వ్రాశారు. ఏ date లో వుచ్చు కున్నది, తెలుపమని కోరారు. I will get that information also.

MAIZE STOCKS

1024—

* 2212 Q.—*Sivasri K. Satyanarayana (Repalle) and S. Vemayya:—* Will the hon. Minister for Irrigation and Agriculture be pleased to state :

(a) whether maize stocks lying in the godowns of the Secunderabad Wholesale Grain Merchants Association were spoiled by pests;

(b) if so, state the quantity spoiled;

(c) whether a deputation of the association requested to issue permits for the release of the stock; and

(d) what steps the Government propose to take to release the above stocks?

The Minister for Irrigation and Agriculture (Sri A.C. Subbu Reddy):—

There is a representation on 27-12-1965 from the Andhra Pradesh Wholesale Grain Merchants Association to permit release of maize stock either through the Food Corporation of India or by issue of permits that may be granted to them. The Registrar is permitted to export outside the State 10,000 tons of maize.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య:— అధ్యక్షా, వారు యిచ్చిన representation 27-12-65 అన్నారు. ఆ representation లో ఏమేమి వున్నాయి? అక్కడ వున్న Stocks ఎంతకాలము నుండి stock చేయ బడ్డాయి? అంతా మంచి conditions లో fit for human consumption లో వుందని చెప్పగలరా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—27-12-65 న పెట్టారు. ఏమిటనేది కూడా చదివాను to permit release of maize stock either through the Food Corporation of India or through the permit that may be granted to them అని చదివాను. అందువల్ల అది human consumption కు పనికి రాకుండా ఉంటే వారు export చేద్దాము అని అడుగుగదా. Export చేయడానికి అంటే బాగానే వుండాలి.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:—అది మన రాష్ట్రములో సేకరించారా, లేక పోతే యితర రాష్ట్రాలనుండి తెప్పించారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—మనరాష్ట్రంలో పండినాయి. ఇతర రాష్ట్రాలకు పంపించడానికి పర్మిట్లు అడుగు తున్నారు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండిపాలెం):—మరో రాష్ట్రంకు వంపుతామంటే మన రాష్ట్రంవారు పర్మిషన్ యివ్వకుండా వుంటే representation వచ్చిందని పేపర్లో పెద్దగా ప్రచురితం అయింది. ఇవ్వక పోవడం వల్ల చాలా నష్టం అయినట్లు తెలుస్తున్నది. దీనికి ఏమి చెప్పతారు.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—నష్టం లేదండీ. లాభం తక్కువ అయిందని అవస్థ తప్ప. ఒక దఫా యిచ్చాం, 10 వేలు లేక 20 వేల టన్నులకు per-mission యివ్వడానికి మహారాష్ట్ర నుండి merchants వచ్చారు. వాళ్ళకు తెలిపాము. మన గవర్నమెంటుకు తెలుప కూడదట. The Registrar is permitted to export outside the State 10,000 tons of maize, and to permit release of maize stocks either through the Food Corporation of India or the permits that may be granted to them. అందువల్ల మహారాష్ట్రకు through Co-operative పోతుందని చెబుతున్నాను.

శ్రీ టి. కె. ఆర్ శర్మ:—మైజ్ ను మనరాష్ట్రంలో ఫ్లోర్ గా convert చేయడానికి అవకాశాలున్నాయా? వుంటే ప్రభుత్వం అందుకు ప్రయత్నిస్తోందా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—మనరాష్ట్రంలో కొంతమందికి mills ఉన్నాయి cattle feed కు poultry feed కు convert చేస్తున్నాం. దానికి యెక్కువ use చేస్తున్నారు.

Sri Ramachandra Rao Dushpande (Narayanekhed):—The hon. Minister says that the food is converted into cattle fodder. Is it a fact that it is due to the fact that it is being deteriorated and then exported to godowns.

Sri A. C. Subba Reddy:—There is no restriction, if they want to export within the State. They can send it anywhere within the State.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నత్తెనపల్లి):—అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో మైజ్ లేని కారణంగా factories close చేయమని వ్రాసారు. ఇప్పుడు మైజ్

యితరచోట్లకు ప్రత్యేకంగా Bombay తీసుకుపోతారు అంటున్నారు. అందువల్ల యిక్కడ industries చెబు తింటున్నాయి. దానిని గురించి ఆలోచిస్తారా?

Sri A. C. Subba Reddy:—But an owner of a factory came to me and I promised him that he can enter into an agreement for hydrated insecticides and that he can start the factory here. నాకు తెలియదు నాకు సంబంధించినది కాదు. కావాలంటే కనుక్కుని చెప్పతాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—చెన్నారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ కొంత బాయి వాడుకొన్నాడు. కేరళకు తీసుకుపోతున్నాడటన్నారు. maize లేదు నిజమేనా అంటే నిజమే అన్నారు. అది కనుక్కుంటారా? ఆ factory యింకాపోలేదు.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—నాకు యేమీ తెలియదు. But there is plenty of maize here. నేను budget speech లో కూడా చెప్పాను. నాకు భయంగా ఉంది. PL 480 క్రింద చిల్లరగా maize per ton రు. 300 వరకూ అమ్ముతుంది. రైతులు యేమవుతారో చూచుకోవాలి అని చెప్పాను. మన రాష్ట్రంలో చాలా maize ని పండిస్తున్నారు. దానిని బట్టి encourage చేస్తున్నాం. అందువల్ల అటువంటి factories వుంటే రావచ్చు. Agriculture side మటుకు supply చేయడానికి తయారుగా వున్నాం.

PURCHASE TAX FROM CHALLAPALLI SUGARS LTD

1025—

* 2411 Q.—Sri V. Visweswara Rao:—Will the hon. Minister for Irrigation and Agriculture be pleased to state:

(a) whether the Government are collecting the purchase tax from the M/s Challapalli Sugars Ltd., Krishna District regularly;

(b) if so what is the amount due from the factory during last year and so far during the current year; and

(c) if no taxes are collected the reasons therefor?

Sri A. C. Subba Reddy:—(a) Purchase tax is being levied on sugarcane, purchased by M/s Challapalli Sugars Ltd., Challapalli, at Rs. 5 Per Metric tonn

(b) An amount of Rs. 7,57,402.50 Ps. towards purchase tax and interest thereon for the year 1964-65 and an amount of Rs. 49,155.33 Ps. towards the tax and interest thereon for the year 1965-66 are due from this Sugar factory.

(c) The taxes have not been paid by the factory. Assessment and levy of purchase tax of sugarcane is made during the actual crushing period and 50% of the tax so assessed is normally collected during the crushing period and the balance after the actual crushing is over in monthly instalments and before 31st October each year. The arrears of tax carry interest at 9% p.a. The management of the Sugar factory Challapalli has already been served with a notice to liquidate the arrears with interest.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:—రెండు సంవత్సరాలుగా రు. 8 అక్షరాలు Challapalli Sugar Factory pay చేయలేదు. ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంది. చూస్తూవున్నారా?

Mr. Deputy Speaker:—Interest వస్తుంది.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:—అసలు రకమంతా interest మీద తీసుకుందా? రు. 8 లక్షలు వసూలు చేయలేదు. ప్రభుత్వం చేయలేకపోయిందా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—వసూలు చేయడానికి వీలుంది. This can be collected as land revenue arre rs. We are collecting it. We have issued notices and we collect it.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:—Land Revenue ప్రకారం వసూలు చేస్తామంటున్నారు. వాయిదా అయిపోయిన తరువాతనా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—వాయిదాలు లేవండి. భయం అక్కరలేదు. సోటీసు ఇవ్వాలి, తగాదా వుంది. ప్రతి వైసా పోకుండా collect చేసి ఈ దఫా యిటువంటి question రాకుండా ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—వసూలు చేయలేకపోవడం కాంగ్రెస్ గ్రూపులకు దీనికి సంబంధం వుందా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—ఏమీలేదండి. ఆయనకు అసలు interest కూడా లేదు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—2 సం॥ల నుండి రు. 8 లక్షలు యివ్వక పోవడం పెద్ద పెద్ద మిల్లు యజమానులు రైతులకు చూపించే ప్రేమా అది. అదే వద్దతిన అన్ని sugar factories వుంటే మనకు రావలసిన డబ్బుకు నష్టంకాదా? మంత్రివర్గ సభ్యుడని (im) యిచ్చి వుంటారు. 10 నెలల్లో time అయిపోతుంది. దీనికి యేం చెబుతారు? ఆ తరువాత డబ్బు రాకపోవచ్చును.

Sri A. C. Subba Reddy:—I say that every pie will be collected during the course of this year.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు:—ఇతర వర్తకులుకూడా 2, 3 సంవత్సరాలకు sales tax కడతామంటే concession యిస్తారా? ఆయన విధానసభ సభ్యులు ప్రభుత్వానికి రావలసిన డబ్బును అడగమని దుస్థితిలోవున్నది కనుక యిది తెలిసిన తరువాత ఆయన చేసిన కృషి యేమిటో చెప్పగలరా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—దీనిపేరు చల్లపల్లి మగర్సు. రాజాగారి పేరుమీద ఏమీ ఆ పూరిలో ఉన్నా ఆయనకు సంబంధంలేదు. ఒక్క దమ్మిడికూడా పోకుండా land revenue యీ సంవత్సరం collect చేస్తామని చెప్పాను. నేను కొత్తగా Food Minister అయినపుడు కొంత జరిగినట్లుగా వుంది. Collect చేయాలి. ఇకముందు ఇటువంటివి జరుగకుండా చూస్తామని చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు:—ఇటువంటి concession అందరికీ యిస్తారా అని? ఈ విధంగా రెండు సంవత్సరాల వరకు tax వసూలు చేయకుండా వుంటారా?

Sri A. C. Subba Reddy:— It is not wan'on, Sir. Order లో ఏదో కొంత వచ్చింది. That is why no such thing will be allowed.

Some things might have been allowed without notice of the Government. When it is brought to the notice of the Government, no such thing will be allowed.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి):—యిప్పుడు land revenue arrears అందరి దగ్గర ఈవిధంగానే వసూలు చేస్తారండి? రెండు సంవత్సరాల నుంచి అవకాశం వున్నప్పటికీ notice లు ఇవ్వడం ఏమిటి? Land revenue కు notice లేదు జప్తు చేయడమే. లేకపోయిన రెండు సంవత్సరాలు వదులుతుంది.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—జప్తు చేసేవేయడమే. అందువల్లనే land revenue కూడా చాలా కొట్టు జాకీవుంది. దానిని త్వరగా collect చేయాలి. Some how కొన్ని ఆటంకాలు అప్పుడప్పుడు వస్తూంటాయి. దీన్ని మట్టుకు తప్పకుండా నేను చెప్పగలను—We have already issued notice and we will collect it in the course of this year.

శ్రీ తెన్నేటివిశ్వనాథం:—Food మినిస్టరు అయినప్పటి నుంచి వచ్చింది ఈ question అని చెప్పారు. అప్పటినుంచి ఇప్పటి వరకూ ఊరుకోవడం వల్లనే ఈ ప్రశ్న వేశారు అంతే. అంతకన్నా ఏమీ లేదు.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—నేను ఊరుకోలేదు. చాలా చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:—మంత్రిగారు noticeలు ఇచ్చామన్నారు. ఆ notice లు ఎప్పుడు ఇచ్చారు? ఒకసారి notice ఇస్తే మరల ఉపసంహరించు కోవడం జరిగిందా? ఇది ఎప్పటి లోగా వసూలు చేయగలరో చెప్పగలరా? Factory వారు ఫలానా తేదీ లోపున కడతామని చెప్పారా? ఆ వివరాలన్ని చెబుతారండి?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—Notice ఇచ్చామన్నారు details ఏమీ లేవు. But I can assure the Assembly that we will collect it this year under land revenue.

Sri V. Visveswara Rao:—Is it before 31st March?

Sri A. C. Subba Reddy:—Not March 31st. ఇది అయిపోయింది కదండీ.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—అసలు ముఖ్యమంత్రిగారు, ఒక మంత్రి మీద ఇటువంటి complaint వచ్చినప్పుడు ఒక statement ఇవ్వ వలసి ఉంటుంది అన్నమాట.

Mr. Deputy Speaker:—This is not individual. ఒక మంత్రిపైన ఇది ఉందా?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—ఆయన మంత్రికాక పూర్వమే Managing Director పదివిని విడిచి పెట్టాడు. ఆయనకు దీనితో సంబంధం లేదా? ఇది చాలా serious matter. ఆయన మినిస్టరు, 8 లక్షల రూపాయలు గవర్నమెంటు డబ్బు ఎగగొట్టాడని complaint పెడుతున్నారు. అటువంటిది ముఖ్యమంత్రిగారు కూర్చోకుండా దీనిమీద చెప్పాలి.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—ఆయనకు దీనితో ఏమీ సంబంధం లేదండి. ఎప్పుడో resign చేశాడు. And after all in the division, it has gone to his sons. It is not with him. Why does he bring the name of a gentleman into this ?

COMPLAINTS AGAINST CHALLAPALLI SUGARS LTD.

1026—

* 2415 Q.—*Sri V. Visweswara Rao*:—Will the hon. Minister for Irrigation and Agriculture be pleased to state :

(a) whether the Government received complaints from the cane growers, Association, Challapalli that M/s Challapalli Sugars Ltd., was paying only Rs. 48 per ton to the ryots ; and

(b) if so, the action taken thereon ?

Sri A. C. Suba Reddy:—(a) Yes, Sir. A memorandum has been received on behalf of the Cane Growers' Association of the Challapalli Sugar factory area about payment of cane prices at Rs. 48 per ton to the non-bonded cane growers as against the minimum price of Rs. 53.60 fixed by the Government of India.

(b) The matter was enquired into and in the absence of specific proof and proper evidence in support of the complaint, no action could be taken against the Sugar factory management.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :— Non bonded cane కు 48 రూపాయలు చొప్పున తీసుకున్నారని ప్రభుత్వానికి report వచ్చింది, enquiry చేశారని చెప్పారు అది యదార్థం కాదండి.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— భాస్కరరావు అనే ఆయన petition పెట్టారు. ఆయనకు notice serve చేసి వచ్చి చెప్పమని చెప్పిపోయిందిగాని యిప్పుడు నేను prove చేయలేనన్నారు. దానిమీద case జోయింది.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :—Non-bonded cane ను Sugar Factory వారు తీసుకుంటున్నారని ప్రభుత్వానికి అంచనా వచ్చిందా? ఎంత cane తీసుకున్నారు. అది సరియైనది కాదని దానిమీద తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— భాస్కరరావు దగ్గర నుంచి petition వచ్చింది. ఆయన petition పెట్టిన తరువాత మా ఆఫీసరును enquiry కి పంపించినారు. Notice ఇచ్చి అడిగితే ఎవరో చెప్పారని petition పెట్టానే గానీ నేను prove చేయలేనని చెప్పిన తరువాత దానిమీద ప్రభుత్వం ఏమి చేయాలో వాకు అర్థం కాలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఆ పేరు గలవారు యిద్దరువుంటే ఒకరు petition పెడితే యింకొకరిని పిలిచి మాట్లాడారేమో కనుక్కున్నారా ఎప్పుడైతే?

శ్రీ ఎ.సి. సుబ్బారెడ్డి :—ఇంటి పేరు కూడా వుంది. ఎం.డి. భాస్కరరావు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఇంటి పేరు, పేరు కూడా తెలియవచ్చిన వారు యిద్దరు వున్నారు. అక్కడ అందులో ఒకాయన petition పెట్టారు

రెండో ఆయన చల్లపల్లి మనిషి. ఆయన దగ్గర కాగితం తీసుకుని ఈయనకు సంబంధం లేదని చెప్పారు.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— అటువంటిది ఏమైనా వుంటే they would have brought to my notice. I would surely have enquired into the matter and I would have sent for the other man also.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :— మంత్రిగారు చెప్పినదాంట్లో non-bonded cane Sugar Factory వారు తీసుకుంటున్నారా లేదా? తీసుకుంటే ఎంత cane ఏ ధరకు తీసుకుంటున్నారో చెప్పగలరా?

Sri A. C. Subba Reddy:— According to my information, 'No', Sir.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ) :— వారి దగ్గర నుంచి తీసుకున్నారా? టన్నుకు 48 రూపాయలు యిస్తున్నారట? యిస్తున్నారా లేదా? మీ దగ్గర information ఏమైనా వుందా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— నా information ఒకటే. శ్రీ ఎం. డి. భాస్కరరావు దగ్గర నుంచి petition వస్తే దాన్ని విచారిస్తే యిది నాకు సంబంధం లేదని చెప్పారు. There might be a third man in the same way. What can we do? We can send it only by post. If by any chance, there is separate person by the same name and the hon. Member brings it to my notice, I will serve notice on him and enquire.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :— భాస్కరరావు అంటే యిద్దరు వున్నారండి అక్కడ. అట్లాంటప్పుడు ఎవరో ఒకరు petition పెడితే యింకొకరిని enquiry చేస్తే information ఎట్లా వస్తుంది. ఇప్పుడు ఈ Association యిచ్చినటువంటి petition copy Table మీద పెడతారా? భాస్కరరావు యిచ్చినటువంటి statement record చేశారా, Record చేస్తే ఆ statement చేసినటువంటి complaints రెండూ కూడా House కు supply చేస్తారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— ఆయన చేసిన statement record చేసే వుండాలి. Complaint కూడా వుంటుంది. I will find out and if it is necessary and if the Speaker orders, I have no alternative except to place it on the Table of the House.

Sri Pillamarri Venkateswarlu :— Is he going to place it on the Table of the House?

Mr. Deputy Speaker :— Yes, he has agreed.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :— మేము అడుగుతున్నాం. House ముందుకు వచ్చింది. అడుగుతున్నదాన్ని కానివ్వండి. పోతే మా questions పోతాయి సాధ్యమైనంతవరకు allow చేయండి.

Mr. Deputy Speaker.— I think the discretion should lie with me and not with the Members themselves.

Sri A. C. Subba Reddy.— We agree.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu.— We also agree that the decision is entirely with you. ముఖ్యమంత్రిగారు వున్నారు. అనేక complaints వచ్చినాయి. దానిమీద clear గా చెప్పాలేగాని ముక్కలు, ముక్కలుగా చెబుతామంటే అది question కు సమాధానం చెప్పడం కాదండి.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— సమాధానం ఖచ్చితంగా చెప్పానండి. భాస్కరరావుగారు petition పెట్టారు. వారిని విచారించాము. వారు కాదన్నారు. లేదు యింకో భాస్కరరావు అన్నారు. వారిని కూడా విచారిస్తామన్నాము. తప్పకుండా రైతులకు ఏదైనా హాని జరిగితేమటుకు అది చల్లవలి factory గాని వెంకటేశ్వర్లుగారి factory గాని పప్పులు ఉడకనీయమండి.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :— యితచెప్పినా లేదని మంత్రిగారు చెప్పారు. Factory ప్రారంభంలో చట్ట ప్రకారం agreement ప్రకారం తీసుకున్నటువంటి case నే తీసుకుంటున్నారా? ఆ agreement లేని case ను క్రొత్తగా agreement సృష్టించి తీసుకుంటున్నారా? మీ officers వెళ్ళినపుడు ఆ agreement forms మీకు చూపించారా? ఆ వివరాలు తెలియజేస్తారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— అది వేరే question.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :— నా question లో వుంది అండి.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu : It is one of the complaints. వారుకూడా చూసివుంటే తప్పకుండా సమాధానం తెప్పించి వుండేవారు. record చూసినా తెలుస్తుంది. Record లో అంతా కూడా వుంటుంది. ఈ విషయం చూసి చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— లేదు.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ :— ఇది ప్రత్యేకమయిన పరిస్థితి. అట్టి పెట్టినటువంటి వారు రానంత మాత్రాన, అందులో వుండే ఎలిగేషన్సును మాత్రం ప్రభుత్వం విచారించడా? అట్టి పెట్టినటువంటివారు నేను కాదని వ్రాసి యిచ్చినపుడు అందులో వున్న విషయాలను గురించి ప్రభుత్వం విచారించిందా? భాస్కరరావు కనపడనంత మాత్రాన దీనిని బుట్టకాఖలు చేయడమనేది తటస్థించిందా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— భాస్కరరావు రానందువల్లనే కాదు. The Director of Agriculture has reported that in view of what has been stated above and in the absence of specific proof or proper evidence in support of the payment of lower price, no action could be taken.

Sri T. K. R. Sarma.— That is exactly what is required of the Government. What is the manner in which this matter was enquired into? Were the agriculturists or the cane-growers sent for? Did they come? What happened to all these things. క్రిమినల్ కోర్టుకు

పోతే specific గా prove అవుతుందా కాదా అనేటటువంటిది. ఫిర్యాదుపై తీసుకొన్న చర్య యేమిటో చెప్పగలరా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:— రెండు, మూడు రోజులు చల్లపల్లిలో వుండి విచారణ చేశారు. వారికి నవవడిన రైతులు యేమీ అనలేదు. అటువంటిది యేమైనావుంటే నా దృష్టికి తీసుకువస్తే విచారణ చేయిస్తాను. He may bring to my notice. And if the people have not been paid, my officers will go and enquire and place the truth before us.

POLISHING OF RICE

1027—

* 1968 Q.—Sri S. Vemayya :—Will the hon. Minister for Irrigation and Agriculture be pleased to state :

(a) whether the Government imposed any restriction on the polishing of rice in the mills in the State now ; and

(b) if not, the reasons therefor ?

Sri A. C. Subba Reddy :— (a) The answer is in the affirmative ;

(b) Does not arise.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య:—అధ్యక్షా, యే విధమైన restrictions పెట్టారు? అవేమి కనపడడంలేదు. పాలిష్ ఎక్కువ పెట్టడం వలన ఆరోగ్యానికి కూడా కొంత అపాయం వుంది. Restrictions వివరాలు వున్నచో తెలుపగలరా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—ఇదివరకు 5 % maximum వుండేది. 3 % minimum వుండేది. ఇప్పుడు maximum 4 % పెట్టారు. దానివల్ల turnover will be more. Merchants ఎక్కువ పాలిష్ పెడితే కష్టాలు పడాలి. కనుక జాస్త్రిగా పాలిష్ పెట్టి కష్టాలు పడే బదులు 4 % అంటే 3 % లేక 2½ చేసి turn over ఎక్కువ చేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తారు.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ:—పాలిషింగ్ చేసే విషయమై యిదివరకు అసెంబ్లీలోకూడా వచ్చింది. 2 % stores కలుపుటకు అంగీకరించామన్నారు. Stones కలవడానికి అవకాశమిస్తే, దానివల్ల కలిగే నష్టాన్ని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచించిందా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—But then....In the natural course of things లో కొంత రావచ్చు. అవి వస్తే mill నుండి పోయేందుకు వీలులేదు. అందువల్ల 1 % పైన వుంది. Cut will be double the cost of what it is..Nominal cut వుండేది. దానిని double చేసిన తరువాత అటువంటివి రాకుండా పోతున్నాయని officers సమాచారం.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య:—పాలిష్ చేయతో రాళ్లపొడి కూడా కలుపు తున్నారు. ఆ విషయం అసెంబ్లీ దృష్టికి వచ్చింది. మంత్రులూ దానిని చూశారు. రాళ్లపొడి కలుపుటకు restrictions లేవా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— “Foreign matter other than grains” వుంటే $1\frac{1}{2}$ times cut వస్తుంది. అందువల్ల యిప్పుడెవరూ చేయడంలేదు. $1\frac{1}{2}$ cut వున్నప్పుడు లాభం వచ్చేది కనుక చేసేవారు. ఇప్పుడు నష్టం వస్తుంది కనుక చేయడంలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—బలరామిరెడ్డిగారు ఆహార శాఖా మంత్రిగా వుండగా 2% రాళ్లను allow చేస్తున్నామన్నారు. సుబ్బారెడ్డిగారు మట్టి allow చేస్తున్నారు. అది foreign matter లోకి పోతుందా లేక Prohibited matter లోకి వస్తుందా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :—మట్టి, రాళ్లు అన్నీకలిసి foreign matter క్రిందకు వస్తాయి. ఇదివరకు cut less than the original value of rice వుండేది. $1\frac{1}{2}$ % జాస్తి చేసిన తరువాత వారుకలవడం లేదని మా officers చెప్పారు. Inspection లో కూడా అక్కడక్కడ చూశాను. లాభంలేదు కనుక కలవడంలేదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :—Cut అంటున్నారు. అంటే ఏమిటి? Cut చేయడమా, శిక్షించడమా? అలాంటివారిని రష్యాలో hang చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :—చాలా చల్లగా ప్రశ్న వేస్తారు. Cut అంటే ధరలోగాని మనిషిని కోతకోయడంకాదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :—నేను మనవిచేసేది యేమంటే price లో cut చేసినంత మాత్రాన అటువంటిది పోదు. వారిని బ్లాక్ లిస్టులో వేస్తారా? లేక suppliers list నుండి తీసివేస్తారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :—వారిని యేమైనా చేయండి. Penalise చేసిన తరువాత 1% పెడితే 2% cut చేస్తే ఫరవాలేదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :—Penalise అంటే వారినేమైనా ఖైదులో పెట్టడం, గాని లేక శిక్షించడంగాని చేయాలి. కాని డబ్బు తగ్గిస్తామంటే చాలదు అని చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :—ఆలోచించాలి. డెమాక్రసీనండీ. Court case పెడితే ఏ రూ. లు ఖరిమానా వేస్తారు. దానిని కొట్టి వేస్తారు. $1\frac{1}{2}$ గాని లేక $2\frac{1}{2}$ times వేస్తే డబ్బు పెట్టుకుంటే చురుకు తగులుతుంది. లేనిచో నునాయాసమవుతుంది.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :—అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం సులభమైన పని చేయవచ్చు. రాళ్లను పొడిచేసే ఫ్యాక్టరీలు యెక్కడక్కడున్నాయో చూచి ఎందుకు గాను వాటిపై restrictions విధించలేదు? ఇక్కడకు 20 మైళ్ల దూరంలో యివి వున్నాయని అసెంబ్లీలో కూడా వచ్చింది. వాటిని గణనీయానికి ప్రయత్నం చేశారా? అలా చేస్తే కొంత తగ్గించడానికి పిలుపువుంది.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :—నాగార్జున సాగర్ దగ్గర శ్రీమంతుల అందగ్గర యిసుక లేదు. కనుక వారు రాళ్లను sand గా convert చేస్తున్నారు. Chips చేయడానికి కూడా machine వుంటుంది. అందులో fine sand వచ్చింది. అది కలుపుతామంటే ఎలా? Prohibit చేయాలి. దానిని గురించి అలోచించ గలము.

AGRICULTURE PRODUCTIVITY COUNCIL

1028—

* 2532 Q.—*Sri P.O. Satyanarayana Raju (Kosigi)*:—Will the hon. Minister for Irrigation and Agriculture be pleased to state :

(a) whether there are proposals to set up Agriculture Productivity Council in our State;

(b) if so, when it is likely to be started; and

(c) the functions of the Council?

Sri A. C. Subba Reddy:—(a) & (b) The Andhra Pradesh State (Indian Productivity Year) Committee has already been formed in 1966. The Andhra Pradesh State “Indian Productivity Year” Sub-Committee on Agriculture is one of the three Sub-Committees of the main Committee.

(c) The functions of the Committee are mainly directed at increasing the national awareness and pin-point the vital need of productivity techniques and also rendering assistance to those who produce more.

The Committee conducts Country-wide seminars and symposia, special training programme, productivity fairs, production and exhibition of special films, special broadcasts and newspaper supplements, essay contests and debates.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :— ఆ కమిటీలో సభ్యులు ఎవరు?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— 14 మంది ఉన్నారు—

J. Raghothama Reddy ..	.. Chairman of the Committee.
Dr. T.V. Reddy ..	.. Director of Agriculture.
Pradeep Rai ..	.. Director National Institute of Community Development, Rajendranagar.
Dr. G.S. Melkote ..	.. “Medina Bagh”.
Sri V.R. Reddy ..	.. Managing Director, Krishna Engineerings Limited.
Sri G. Hanumantha Rao ..	.. Deputy Director, Agriculture.

Sri Rama Rao, Machera	.. Secretary, A.P. State Working Committee, Hyderabad.
Sri V.K. Bhaskaran ..	.. Reader in Extension Methods.
Dr. K. Suryanarayana ..	.. Hony. Director, A.P. Agricultural University, Rajendranagar.
Sri M. Sriramulu ..	.. Registrar, A.P. Agricultural University.
Sri Poornachandra Rao..	.. Assistant Director, Animal Husbandry.
Mocha	.. Relief Munagaer, Vazir Sultan Tobacco Company.
Prof. D.V.G. Krishnamoorthy	.. Vidyanagar, Hyderabad.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి (భోపగిర్) :—వీరితో అసలైన అగ్రికల్చరిస్టు ఎవరూ లేరు. వీరు హైదరాబాదులో కూర్చోని పమిచేస్తారు ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— దున్నేవాడే ఉండాలనికాదు. వీరు టెక్నికల్ సైడ్ కు సంబంధించినవారు Productivity జాస్తి చేయడానికి scientific research చేసినరానిది ప్రజలకు ఎట్లా అందించాలనేది చూస్తారు. Films చూపడం, లెక్చర్లు ఇవ్వడం, వ్యాసాలు వ్రాయడం, ఏవిధంగా ప్రజలకు తెలిపాలనేది ఆలోచించి అవన్నీ చేయిస్తున్నారు.

PROTECTED WATER SUPPLY SCHEME AT KUNAVARAM

1029—

*2166 Q.—Sri Mohd. Tahaseel (Bhadrachalam):—Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) whether there is any Protected Water Supply Scheme for Kunavaram village, Bhadrachalam taluk, Khammam district ; and

(b) if so, when it is likely to be taken up ?

The Minister for Panchayat Raj (Dr. M.N. Lakshminarasiah) :—

(a) The proposal for sanctioning a Protected Water Supply Scheme to Kunavaram village is under consideration of Government.

(b) The scheme will be sanctioned administratively for taking up detailed investigation and preparation of Plans and estimates on receipt of financial report of the Kunavaram Panchayat from the District Collector, Khammam.

శ్రీ మహమ్మద్ తహసీల్ :—ఎంతఖర్చుతో పూర్తి చేయాలనేది అంచనా వచ్చిందా?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—కలెక్టరునుంచి రిపోర్టు రాలేదు, వచ్చిన తరువాత తప్పకుండా చూస్తాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఇదివరకు పర్మిషన్ ఇచ్చిన స్కీమ్ను ఇప్పుడు ఆపుచేశారా? ఇదివరకు చాల స్కీమ్నుకు first order ఇచ్చారు. జి. ఓ. యిచ్చి సెకండ్ స్టేజీలోకి తీసుకు రావాలన్నారు. అట్లా పనిచేస్తుండగా ఆపేశారు.

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—Work start చేసినవి ఆపలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—నేను చెప్పేది మొట్టమొదట అప్లయ్ చేస్తే శాంక్షన్ చేసి 'go ahead' అని డబ్బు allot చేస్తారు. తరువాత work ప్రారంభిస్తారు. First stage పూర్తి అవుతుంది. అప్పుడు ఏదైనా ఆపేశారా.

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—Investigation stage లో ఆపారు. పని ఆరంభమయిన తరువాత ఆపలేదు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :—గవర్నమెంటు కొన్ని స్కీమ్ను శాంక్షన్ చేసినప్పటికీ staff లేకపోవడంవల్ల కొన్ని investigate కాలేదు. Staff ను మంజూరుచేసి investigation take up చేస్తారా?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—ఇది సెంట్రల్ గవర్నమెంటు స్కీమ్; వారు డబ్బు రిలీజ్ చేయాలి. కాషన్ గా పోతున్నాము; ప్రారంభించిన తరువాత వారు డబ్బు మంజూరు చేయకపోతే వ్యర్థం అవుతుంది. Work start అయినవి execute చేసినాము. Investigation stage లో ఉన్నవి తాత్కాలికంగా ఆపమని ఆర్డరు ఇచ్చాము.

శ్రీ మహమ్మద్ తహసీల్ :—ఇది మూడవ ప్లానులో పూర్తి అవాలని బి. డి. ఓ. చెప్పారు. 3వ ప్లాను పూర్తి అవుతోంది. తరువాత ఇది అమలులో ఉంటుందా? Local contribution అడుగుతున్నారు. అది యివ్వవలసిన అవసరం ఉన్నదా? 15 వేలు కావాలన్నారు.

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—ఇది 4వ ప్లానులోకి పోతుంది. Local contribution లేదు వారు అడిగితే పొరపాటు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Investigate చేసి work ప్రారంభిస్తే administrative sanction అయినట్లే. అది ఆపినట్లయితే వెనక్కు తగ్గేసినట్లవుతుంది. చేసినవని waste అవుతోంది. ఈ డబ్బు వెంటరునుంచి వస్తుందని, lapse కాదని ధైర్యం ఉన్నది.

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—మనకు కావలసిన డబ్బు రావడం లేదు. Investigation అంటే work start అయినట్లుకాదు. కానీ ఇది ప్రారంభించినచోట execution ఆపలేదు.

PRIMARY HEALTH CENTRES IN III PLAN

1030—

*65 (5149) Q.—*Sri K. Mara Reddy* [Put by *Sri T.K.R. Sarma (Kurnool)*]:— Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state:

(a) how many primary Health Centres were opened during III Plan till now ; and

(b) the expenditure incurred by the Government for this purpose ?

Dr. M. N. Lakshminarasiah :— (a) 113.

(b) Rs. 35,43,835 (Rupees thirty five lakhs, forty three thousand, eight hundred and thirty five only).

శ్రీ పి. వెంకటరెడ్డి (ఉదయగిరి) :— 4వ ప్రణాళికలో ప్రతి సమితిలో రెండో హెల్త్ సెంటర్ ఇచ్చేదానికి ఆలోచించినట్లు చెబుతూ వచ్చారు. Blocks reorganise చేసినందువల్ల plan provision లో మిగిలినందువల్ల రెండో సెంటరుకు అర్హులు ఉన్నారు, సంతోషం. మిగతా చోట్లకూడ ఇస్తారా? ఎప్పుడు ఉంటారు? అన్ని సమితులలో ఒకేసారి పెట్టడానికి వీలులేక పోయినా backward areas లో ముఖ్యంగా అక్కడ Health centre తప్పకొక హాస్పిటల్ లేనందువల్ల priority ఇచ్చి శాంక్షన్ చేస్తారా?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— అకండిషన్స్ fulfil చేస్తే సెకండ్ సెంటరుకూడ ఇస్తున్నాము.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ :— Reorganisation లో కొన్నిచోట్ల రెండు మూడు P. H. centres ఏర్పడినచోట అవి తగ్గించడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటున్నట్లు తెలుస్తోంది. అట్లాంటిది జరగకుండా చూస్తారా?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— తగ్గించడంలేదు, ఎక్కువ చేయాలనే అనుకోంట్టున్నాము.

శ్రీ ఎన్. మోహనరావు (ఘనపూర్) :— Condition fulfil చేసినచోట కూడ ఇవ్వడంలేదు. వరంగల్ జిల్లా, ఘనపూర్ లో ఇవ్వలేదు.

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— Subject to correction, Sir. ఘనపూర్ కు Public Health Centre శాంక్షన్ చేసినట్లు జ్ఞాపకం ఉన్నది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— 3వ plan లో బిల్డింగ్స్ కట్టి పూర్తి చేయాలి ఉన్నప్పటికీకూడ డబ్బు ఇవ్వడంలేదు. తాళ్ళూరులో పంచాయతీ సమితి అత్తలూరులో బిల్డింగ్ కట్టుట ప్రారంభించారు. 2½ పండ్లయినది. అవతల అద్దెకు తీసుకున్నారు, అట్లే ఇవ్వరు. ఇవతల యీ బిల్డింగ్ పూర్తి చేయరు. 3వ ప్లాను అయిపోతే డబ్బు లేవ్న అంతే కష్టం. అది వెంటనే పూర్తి చేయటంకు వ్రాస్తారా?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—ప్రత్యేకమైన కేసెస్ ఉంటే తెలిపితే తప్పకుండా చర్యతీసుకుంటాము.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఒక్కొక్క P.H.C. కి 10 వేల వరకు ఖర్చు పెట్టుతున్నారు. అందులో మందులకు ఎంత భాగం యిస్తారు ?

Dr. M. N. Lakshminarasayya :—About Rs. 5,000 for medicines

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—అది సరిగోతుందా ? అది పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— పెద్దపెద్ద హాస్పిటల్సులో కూడా సరిపోవడంలేదు. క్రమేణాచేయాలి.

శ్రీ పి. వెంకటరెడ్డి :— నాలుగవ ప్రణాళికలో ప్రతి సమితిలో రెండు హెల్త్ సెంటర్స్ ప్రారంభించటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా ? అన్నింటిలో ఒకసారి పెట్టటానికి బిల్లేజీ పోతే కనీసం బాక్ వర్డ్ పరియాన్ లో అయినా హెల్త్ సెంటర్స్ ప్రారంభించటానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ? బాక్ వర్డ్ పరియాన్ లో ఎం. బి. బి. యస్. డాక్టర్ ఉన్న హాస్పిటల్ ఒకటికూడా లేదు.

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— బాక్ వర్డ్ పరియా, ఫార్ వర్డ్ పరియా అని కాదు. దానికి కండిషన్స్ కొన్ని ఫుల్ ఫిల్ చేసినట్లయితే తప్పకుండా వారు చెప్పిన చోట్లకూడా శాంక్షన్ చేస్తాము.

ROAD FROM THEKURPET TO NAKKALAGANDI

1031—

*1056 Q.—Sri N. Subba Reddy (Budvel) :—will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

whether the Government propose to lay the fifteen mile road from Thekurpet upto Nakkalagandi via., Kalvapalle as it is very useful to the public of Nellore, Cuddapah and Kurnool Districts ?

Dr. M. N. Lakshminarasayya :—No, Sir, but the Zilla Parishad, Cuddapah proposes to form and metal a portion of the road.

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— ప్రభుత్వం ఏమీ చేయటంలేదు. కాని జిల్లాపరిషత్ కొంత పోర్షన్ రెండుమైళ్ళవరకు దీనిని మెటల్ రోడ్ గా చేయవలెనని ఆలోచన చేస్తున్నది.

శ్రీ ఎన్. సుబ్బారెడ్డి :— అది మామూలు గ్రామీణ రోడ్ క్రింద వేస్తున్నారు. దానికి ప్రశ్న వేయవలసిన పనిలేదు. కాని, ఆ రోడ్ మూడు జిల్లాలకు ఉపయోగపడుతూ కొండలమధ్యలో ఉన్నది. అన్ని జిల్లాలకు ఉపయోగపడే ముఖ్యమైన రోడ్ అది. అది గవర్నమెంటు రెవెన్యూలో తీసుకొంటే బాగుంటుంది. నేను ప్రశ్నకూడా పంచాయితీరాజ్ వారికి—అని వ్రాయలేదు. పి. డబ్ల్యు. డి. మంత్రిగారికి—అని వ్రాశాను. పి. డబ్ల్యు. డి. మంత్రిగారైనా అది జ్ఞాపకం పెట్టుకొంటే మంచిది. ఆ రోడ్ అత్యవసరమైనదని మనవిచేస్తున్నాను.

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య:—ఈ రోడ్డుకు సుమారు 5 లక్షల రు. అవుతుంది. జిల్లాపరిషత్ వారు ఇంతడబ్బు ఒక సంవత్సరంలో యీ రోడ్డుకు ఖర్చుపెట్టటం వీలుకాదని, ప్రతి సంవత్సరం క్రమేపీ కొంచెం కొంచెం చేయటానికి ఆలోచిస్తున్నారు. Every year at a cost of about Rs. 60,000 they have taken and probably the remaining road, stage by stage they will take. కాని పి. డబ్ల్యు. డి. మంత్రిగారు ఆ రోడ్ తీసుకొంటామంటే నాకు అభ్యంతరంలేదు.

ENGINEERING STAFF OF KURNOOL ZILLA PARISHAD

1032—

*1782 (D) Q.—*Sri S. Jaya Raj (Allagadda)*:—Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the services of Engineering Supervisors working in Kurnool Zilla Parishad have not been regularised and their probation has not been declared, if so, the names of the persons, whose services have to be regularised and the reasons therefor ;

(b) whether it is also a fact that the Minor Irrigation Overseers (previously under the Revenue Department) now working as Engineering Supervisors in the Zilla Parishad, Kurnool, are not confirmed in any category though they are on the verge of retirement ; and

(c) if so, the names of the persons who have not been confirmed and the reasons therefor ?

Dr. M.N. Lakshminarasiah:—(a) There are now 30 Supervisors in Kurnool Zilla Parishad whose services are yet to be regularised. A list of these Supervisors is placed on the Table of the House. For want of service particulars of these Supervisors who were drafted from different services, regularisation could not be done so far. The Chief Engineer (Local Administration) is taking action to expedite the matter.

(b) It is a fact that the Minor Irrigation Overseers now working as Engineering Supervisors in Kurnool Zilla Parishad have not yet been confirmed in any category. It is not correct to say that they are on the verge of retirement. The earliest to retire will be in June 1968.

(c) A list of the 19 Minor Irrigation Overseers now working as Engineering Supervisors in Kurnool Zilla Parishad who have not yet been confirmed in any category is also placed on the Table of the House.

These Overseers were under the Revenue Department prior to their being transferred to the Panchayati Raj Department. The appointing authorities then were the Collectors in the Districts. After the Panchayati Raj Engineering Service was constituted the Chief Engineer (Local Administration) has taken up the question of confirmation of these Overseers. Since for purposes of confirmation, the entire State is one unit and as the Overseers have served in various districts, information as to the nature of posts in which they were

appointed (whether permanent or temporary) has to be ascertained. The Chief Engineer (Local Administration) is making every effort to obtain the information from the Board of Revenue and the Executive Engineers. He has also been instructed to expedite the case.

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE IN CONNECTION WITH
THE ANSWER TO THE L.A.Q. NO. 1032, (*1782-D).

List of Supervisors in the Kurnool Zilla Parishad whose services are yet to be regularised.

---

1. Sri T. Gorantlappa.
  2. Sri Khasim Peeran
  3. Sri Syed Hussain
  4. Sri Ali Naik
  5. Sri G. Narappa Reddy
  6. Sri C. Ramanna
  7. Sri B. Phaniraja Rao
  8. Sri L. Nazeer Ahmed
  9. Sri G.P. Laxmi Reddy
  10. Sri M. Krishna Reddy
  11. Sri E. Venkata Subba Reddy
  12. Sri K. Narasa Reddy
  13. Sri N. Veeranna
  14. Sri C. Polisetty
  15. Sri B. Nagi Reddy
  16. S. Sita Ramaiah
  17. Sri V.V.N. Sastry.
  18. Sri D. Koteswara Reddy
  19. Sri V. Kotaiah
  20. Sri K. Raghavendra Rao
  21. Sri S. Rama Subba Reddy
-

22. V.V. Radhakrishnaiah
23. Sri G.A. Rahman
24. Sri S. Lakshman Rao
25. Sri I. Krishna Murthy
26. Sri E. Raghavendra Rao
27. Sri M. Koti Reddy
28. Sri Noor Ahmed
29. Sri M.C. Satyanarayana
30. Sri B. Venkata Reddy

List of Minor Irrigation Overseers now working as Supervisors in Kurnool Z.P. who have not yet been confirmed in any category.

---

1. Sri Ch. Seshagiri Rao
  2. Sri D. Venkata Reddy
  3. Sri T. Gorantlappa
  4. Sri D.A. Padmanabha Rao
  5. Sri M. Venkata Rao
  6. Sri Khasim Peeran
  7. Sri T.V. Nageswara Rao
  8. Sri S.C. Siva Sankarappa
  9. Sri H. Kameswara Rao
  10. Sri Syed Hussain
  11. Sri Ali Naik
  12. Sri G. Narappa Reddy
  13. Sri C. Ramanna
  14. Sri B. Phaniraja Rao
  15. Sri L. Nazeer Ahmed
  16. Sri D. Koteswara Reddy
  17. Sri V. Kotaiah
  18. Sri K. Raghavendra Rao
  19. Sri S. Rama Subba Reddy.
-

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ:— ఈ ఇన్ ఫర్మేషన్ సేకరించటానికి ఎంతకాలం పట్టింది? వీరందరి ఇన్ ఫర్మేషన్ గవర్నమెంటులోనే ఉంటుందా? వీరు ఎప్పుడో ఎపాయింటు అయినారు. సంవత్సరాల తరబడి యీ పంచాయితీరాజ్ డిపార్టుమెంటులో పనిచేస్తున్నప్పుడు ఇంకా రెగ్యులర్ జేషన్ కాలేదు. ఈ ఇబ్బంది తొలగించటానికి ఇంకా కొన్ని సంవత్సరాలు పట్టే పరిస్థితి ఏర్పడకుండా ఇది త్వరలో జరిగేట్లు చూస్తారా?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య:— ఫర్థర్ ఇన్ ఫర్మేషన్ ఏమిటంటే — 80 మందిలో 15 మంది రెగ్యులర్ జేషన్ అయినారు. అయితే ఒక ఇబ్బంది మనకు ఉంది. వీరందరిని పేరుపేరు డిపార్టుమెంటునుండి ఎరువు తీసుకువచ్చాము. రెవిన్యూబోర్డునుండి కొంతమంది వచ్చినారు; మైరర్ ఇరిగేషన్ పి. డబ్ల్యు. డి. నుండి కొంతమంది వచ్చినారు. రెవిన్యూబోర్డును అడిగితే ఆ ఇన్ ఫర్మేషన్ జిల్లాలలో ఉన్నది అంటున్నారు. అడిగితే టీ ఉంది. Any way, Sir, we will expedite; we are seized of this matter.

AID TO CONSUMERS CO-OPERATIVE STORES

1023—

*2305 Q.—*Sarvasri A. Sarveswara Rao and V. Satyanarayana* :— Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether the conference of the presidents of Consumers Co-operative Stores that was held at Hyderabad in December, 1965 requested the Government give aid to get over certain difficulties, such as treating the Central Co-operative Store as a whole sale Dealer for or quotas of all controlled commodities etc; and

(b) what are the steps taken to meet the points raised in the conference in clause (a) above?

The Minister for Co-operation (Sri T. Ramaswamy) :—(a) The conference made certain recommendation to get over difficulties experienced by Consumers Co-operative Stores. One of the recommendations made is that Central Co-operative Stores may be appointed as wholesale dealers for all controlled commodities such as rice, sugar, kerosene, wheat etc. and to give them at least 80 % of the district allotment for distribution to retailers.

(b) The recommendations made at the said conference are under examination.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు:— ఎంతో కాలంబట్టి కన్ సెడరేషన్ లో ఉన్నదని మనకు స్పష్టంగా అర్థం అవుతూనే ఉంది. కాబట్టి వెంటనే తొందరగా చేయిస్తామని వాగ్దానం చేశారా? ఎప్పటిలోగా చేస్తారు?

శ్రీ టి. రామస్వామి:— సాధ్యమైనంత త్వరలో ఆ డిమాండ్ తీసుకోవడామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు:— సాధ్యమైనంత త్వరలో— అన్నది మనం పుట్టినప్పటినుండి వస్తున్నది. సాధ్యమైనంత త్వరలో— అనే మాటను ఎవరయ్యాడో చేయవలసివస్తుంది. ఇప్పటికే చాలాకాలం అయింది. కనీసం నెల రోజుల

లోను, నెలా పదిహేను రోజులలోను తప్పక చేస్తామని మంత్రిగారు ఎమ్యూరెన్స్ ఇస్తే బాగుంటుంది. ఇవి సొసైటీలు. వీటిలో దొరకని సామాను అత్యవసర వస్తువులు పుడ్ ఆర్టికల్స్ కూడ ఉన్నవి. అందుచేత మంత్రిగారు తక్కువకాలం చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ టి. రామస్వామి:— ఈ కాన్ఫరెన్స్ రెండున్నర నెలలక్రిందటే మీట్ అయినది. రిజిస్ట్రార్ రికమెండ్ చేసినారు. ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నాము. Various departments of the Government have to examine this question.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:— ఇవన్నీ కన్జూమర్స్ స్టోర్స్. అవి హోల్ సేల్ డిపోజ్ కావు. వాటికి కావలసినవి వారు డైరెక్టుగా తెప్పించుకోవడానికి అవకాశం ఇచ్చి, మిగిలింది వేరే ఛానల్ చేయటం మంచిదేమో ప్రభుత్వంవారు ఆలోచిస్తారా? కన్జూమర్స్ స్టోర్స్ అని ఒకటి ఉంది. గవర్నమెంట్ ఎంప్లాయిస్ స్టోర్స్ అని ఒకటి ఉంది. వీరు కావాలన్నారు; వారూ కావాలంటున్నారు. ఎట్లా వంచిపెడతారు? వీరికి కావలసిన వస్తువులవరకు డైరెక్టుగా ప్రొడక్ట్స్ సెంటర్స్ నుండి తెచ్చుకొనే అవకాశం కలుగజేస్తారా? అందుకు ఏర్పాటుచేస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి:— గౌ. సభ్యులు చెప్పిన విషయాలవల్లనే ఇందులో కొన్ని డిఫికల్టీస్ ఉన్నట్లు కనుపిస్తున్నది. ఇవన్నీ ఎగ్జామిన్ చేసి త్వరలో డెసిషన్ తీసుకొంటామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:— ఇప్పుడు కొత్తగా పెడుతున్న కన్జూమర్స్ స్టోర్స్ లకు సెంట్రల్ బ్యాంక్స్ అవసరమైన ఆర్థిక సహాయం, అప్పులు ఇవ్వటంలేదని తెలుస్తున్నది. అటువంటి కంప్లెయింట్స్ లేకుండా చేయటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందా?

శ్రీ టి. రామస్వామి:— అధికూడ ఒక రిజల్యూషన్. ఈ కాన్ఫరెన్సులో పాల్ చేసిన రిజల్యూషన్సులో అది ఒకటి. రిజిస్ట్రార్ సెంట్రల్ బ్యాంక్ కు ఉత్తరం ప్రాయటంకూడ జరిగింది. ఆయన రిప్లయి వచ్చిన తర్వాత, ఇంకా ఏమైనా డిఫికల్టీస్ ఉంటే పరిష్కారం చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— మన ఏజెన్సీ ఏరియాలో ఉన్నటువంటి పంటలను కార్పొరేషన్ ద్వారా మనం కొంటున్నాము. వాటిని మళ్ళీ జమీన్దార్లు, మళ్ళీ వ్యాపారస్తులకే అమ్ముతున్నాము. అట్లాకాకుండా యీ స్టోర్స్ లకు డైరెక్టుగా వారిదగ్గరనుండి యీ ప్రొడ్యూస్ — చింతపండు పిప్పలి, మిరియాలు ఇట్లాంటివి ఎక్స్ పోర్టు చేసుకోవటానికి అవకాశం ఇస్తే వీరికి ధర తక్కువ అవుతోంది, వారికి ధర ఎక్కువ వచ్చినట్లు అవుతుంది. అందుచేత యీ స్టోర్స్ లు డైరెక్టుగా వారినుండి కొని తెచ్చుకొనేదానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందా?

శ్రీ టి. రామస్వామి:— అధికూడ చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. అందులో రిజిస్ట్రార్ ఆఫ్ కన్జూమర్స్ స్టోర్స్ కు నేను చెప్పి, తప్పకుండా చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

PASS BOOK SYSTEM IN CO-OPERATIVE SOCIETIES

1034—

*1959 Q.—*Sri P.V. Ramana (Konilakarla)*:—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to refer to the answer given to L. A. Question No. 821 (6283) on 22-11-65 and state:

(a) whether the Sub-committee submitted its decision regarding introducing Pass Book" system in Co-operative Societies; and

(b) if so, the action taken by Government in view of the decision?

Sri T. Ramaswamy:—(a) No, Sir.

(b) —Does not arise.

శ్రీ పి. వి. రమణ:—“No” అంటే సబ్ కమిటీనే లేదనా? లేక డెసిషన్ తీసుకోలేదనా?

శ్రీ టి. రామస్వామి:—Whether the sub-committee submitted its decision regarding introducing pass book system in co-operative societies” అని ప్రశ్న. ఆ రిపోర్ట్ ఇంకా సబ్ మిట్ చేయలేదు. అందుచేత “No” అని చెప్పారు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:—దీనిలో రెండు పాస్ బుక్స్ ఉన్నాయండి. రెవిన్యూ డిపార్ట్ మెంట్ ద్వారా మొత్తం ప్రభుత్వ కావలసిన లోన్స్ తెలియ పర్చేటటువంటిది, కట్టేటటువంటి శిస్తులమొత్తం తెలిపేటటువంటి పాస్ బుక్ అన్నారు. దాంట్లోనే ఇది ఇంటిగ్రేటెడ్ పార్టా అండి? కోఆపరేటివ్ పాస్ బుక్ వేరు, రెవిన్యూ పాస్ బుక్ వేరు—రెండూ విడివిడిగా ఉంటాయి; అది ప్రభుత్వంవారు ఆలోచించారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి:—ఇంకా సబ్ కమిటీ రిపోర్ట్ సబ్ మిట్ చేయలేదు. వాటికి ఇచ్చిన ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ప్రకారం ఎగ్జామిన్ చేయమన్న క్వశ్చన్స్ ఏమిటంటే— రెవిన్యూ డిపార్ట్ మెంట్ పాస్ బుక్ తయారుచేయటము, దానినిబట్టి ఒకటే పజిల్స్ యీ అప్పు ఇవ్వటము—దానిని గురించి ఆలోచించాలని కోరినాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అతని ప్రావర్టీ ఎంత ఉన్నది? అతనికి లోన్ తెచ్చుకోటానికి ఎంత అధికారము ఉన్నది? దానిని తెలిపే పాస్ బుక్స్ ఇస్తే—దాంట్లో చూసి, కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలు గాని, మార్ట్ గేజ్ బ్యాంక్స్ గాని, మార్కెటింగ్ సొసైటీలుగాని వాళ్లకు లోన్ ఇచ్చేటట్లుగా ఏర్పాటు చేయాలని ఆసలు ఉద్దేశ్యము. ఇది ఇంప్లిమెంటేషన్ లో ఎంతవరకు ఉన్నదో చెప్పగలరా?

శ్రీ టి. రామస్వామి:—వారు చెప్పించే ఎగ్జామిన్ చేయమని చెప్పినాము. ఎందుచేతనంటే వన్ ఫరూల్—రెడ్యూషన్ ఆఫ్ సప్లై పర్సన్—ఫిక్స్ చేసి ఒక

పాస్ బుక్ తయారు చేసి ఇస్తే జాగుంటుందా లేదా?—అది ఫాలో అవటానికి ఆచరణ యోగ్యంగా ఉంటుందా, లేదా అని వారిని ఎగ్జామిన్ చేయ మన్నాము.

Mr. Deputy Speaker:—Questions and Answers are over. Answers to the remaining questions except Q. No. 1036, 1041 and 1165 will be placed on the Table of the House.

COMPLAINTS AGAINST CO-OPERATIVE SUB-REGISTRAR SRIKAKULAM

1036—

*1919 Q.—*Sri Tenjeti Viswanatham:*—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether complaints have recently been received about the present Co-operative Sub-Registrar, Srikaulam and against the Co-operative Sub-Registrar working in the Jute Growers Co-operative Society, Amadalavalasa, that they are taking illegal gratification and screening serious irregularities, in the Co-operative Societies such as Sugar, Motor Transport, Milk Supply societies within their jurisdiction; and

(b) if so, what is the action taken ?

Sri T. Ramaswamy:—(a) Two anonymous pititions, one in the office of the Regional Joint Registrar Kakinada and the other in the office of the Registrar of Co-operative Societies have been received containing allegations of corruption against Sri T. Gundu Rao formerly Co-operative Sub-Registrar (Weavers) and at present Co-operative, Sub-Registrar (General) in Srikakulam Circle. No petitions alleging acts of corruption were received against the Co-operative Sub-Registrar working in the Jute and Cotton Growers Co-operative Society Amadalavalasa.

(b) Sri T. Gundu Rao was immediately transferred from the post of Co-operative Sub-Registrar (Weavers) to the post of Co-operative Sub-Registrar (General) in Srikakulam Circle pending enquiry into the allegations.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—ఇది జరిగి యిప్పటికి ఎన్నాళ్ళు అయింది? Transfer ఎప్పుడు అయింది? Further action ఎప్పుడు తీసుకుంటారు?

Sri T. Ramaswamy:—On 1-1-1966 another anonymous petition containing allegations of corruption against this Co-operative Sub-Registrar has also been received by the Registrar of Co-operative Societies. ఈ మధ్యనే అయి ఉంటుంది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—“The act of corruption” ఎప్పుడు ?

శ్రీ టి. రామస్వామి:—“Alleged act of corruption” లేదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :—“Alleged act of corruption date” యివ్వండి.

శ్రీ టి. రామస్వామి :—Date లేదు. Act of corruption కావాలంటే చెప్పతాను.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ (పాతపట్నం) :—ఈ జనపనార ఉత్పత్తి సహకార సంఘంలో పనిచేస్తున్న డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారును, అక్కడ ఆయన ప్రవర్తన బాగా లేదని. అధికారులు వస్తే పుస్తకాలు యివ్వకుండా ఉన్నాడని, Joint Registrar వచ్చినా పుస్తకాలు యివ్వలేదని తిసి, ఆయనను ఒకసారి transfer చేస్తే మళ్ళీ ఆయనను అక్కడే పెట్టడంవల్ల మరింత చెడు జరుగుతోంది, కాబట్టి ఆయనపైన action తీసుకోవడమో, లేకుంటే వెంటనే transfer చేయడమో చేసి విచారణ జరిపిస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఆయన మీద petit on లేదు అని నేను మనవి చేశాను. No petition alleging acts of corruption were received against the Co-operative Sub-Registrar working in the Jute and Cotton-Growers' Co-operative Society, Annudalavalasa.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఇప్పుడు దీనికి సంబంధించి ఏమి corruption లేదు అంటున్నారు. Co-operative Societies అన్నిటికీ President ఎవరు? తెలిస్తే పేరు చెప్పండి.

శ్రీ టి. రామస్వామి :—అన్నిటికీ ఒకరు కాదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—Milk Society, Motor Transport, Jute Growers Co-operative Society కి వేరువేరుగా చెప్పండి.

Sri T. Ramaswamy :—G. Ganapathi Rao, President of the Milk Society, Jute Society, Sri B. Rajagopal Rao.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ :—ఇప్పుడు ఆయన మీద చాలా charges ఉన్నాయి. ముఖ్యమైన charge, Joint Registrar వచ్చినప్పుడు books యివ్వలేదు. తరువాత యింకా charges పెట్టబడ్డాయి. విచారణచేసి వెంటనే action తీసుకుంటారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—గౌరవ సభ్యుల దగ్గరనుంచి information తీసుకొని తప్పకుండా enquiry చేయిస్తాము.

RECOGNITION OF MASTERS DEGREE IN SOCIAL SCIENCES

1041—

*1781 (R) Q.—Sarasri A. Sarveswara Rao and V. Satyanarayana :—Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(a) whether the State Government recognised the Master Degree in Social Science of Madras and Annamalai Universities for the purpose of appointment as Welfare Officers under Factories Act;

(b) whether the Government of India, Ministry of Labour & Employment suggested to the State Government in 1964 to recognise the above degree; and

(c) if so, the action taken by the Government thereon?

The Minister for Labour and Transport (Sri B.V. Gurumurthy) :—

(a) No, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) The Government examine each proposal with reference to the syllabus of each degree/diploma awarded by the various Indian/Foreign Institutions which list was furnished by Government of India and then grant recognition.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు :—ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఉన్న వాళ్ళు, పూర్వం composite state లో ఉండడంవల్ల కొంతమంది అన్నామల్లై, మద్రాసు యూనివర్సిటీలో చదువుకొని B. A. degree in social science సంపాదించారు. వాళ్ళను దృష్టిలో పెట్టుకున్నట్లయితే ఈ appointment కు కొంత సౌలభ్యం ఏర్పడుతుంది. కనక నే ఆ యూనివర్సిటీ డిగ్రీలను గుర్తించాము అని ప్రకటించడం జరిగింది. అది ఒకసారి examine చేయిస్తారా? ఆంధ్రులు అక్కడ డిగ్రీలు సంపాదించుకొని యిక్కడ ఉద్యోగంకోసం ప్రయత్నం చేసేటప్పుడు కొంత అలంకము కనిపిస్తున్నది. ఆ అటంకాన్ని తీసివేయడంకోసం, ఆ degree ని ఈ వృత్తి గుర్తించడానికి మరొకసారి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి :— దీని recognition కు సంబంధించి ఒక criteria ఉన్నది. వారు ఏ degree తీసుకొని వచ్చినప్పటికీ recognition యివ్వాలి అంటే—ఆ syllabus ను Chief Inspector of Factories, Labour Commissioner examine చేస్తారు. ఆ syllabus దేనికి సంబంధించినదిగా ఉండాలి అంటే it satisfies the requirements of sound labour welfare and labour relations and practice, or covers study of labour legislation such as Factory Act, Industrial Disputes Act, which is recognised by the State Government. అవిధంగా syllabus satisfactory గా ఉన్నది. Labour Welfare, labour legislation అన్నిటికీ సంబంధించిన syllabus ఉన్నది. వారు తమయొక్క విధులను సక్రమంగా నిర్వహించడానికి విలువపడుతుంది, ఆ degree ఉన్నందువల్ల అనే మాట convince అయి Chief Inspector of Factories, Labour Commissioner ఒప్పుకుంటే అటువంటి దానికి యివ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఈ syllabus ప్రకారంగా అక్కడ వాళ్ళు చదివినట్లయితే అంటున్నారు. ఇప్పుడు తాతా ఇన్ స్టిట్యూట్ ను మనం agree అయినాము. మన Andhra Acts వాళ్ళకు ఏమీ తెలియవు. అట్లాగే కలకత్తా యూనివర్సిటీలో ఉన్నది. దానిని recognise చేశాము. వాళ్ళకు Andhra Acts తెలియవు. కాని ఒక యూనివర్సిటీ ఒక degree యిచ్చినప్పుడు

ఆ degree accept చేస్తున్నప్పుడు మళ్ళీ Factory Inspector దానినంతా చేయాలి అంటే— ఈయన ఏమైన faculty of education, ప్రొఫెసర్ గా యూనివర్సిటీకి ఏమైన పోతాడా? అందువల్ల అది చాల పొరపాటు వద్దతి. ఒక యూనివర్సిటీని మనం ఒప్పుకున్నామా లేదా అంతేగాని, దాని syllabus లో మనం చేసినటువంటి Shops Employees Act ఉన్నదా అదంతా చదివినాడా అని అడగడం యిదంతా Universities ను, degrees ను insult తప్పితే యింకొకటి కాదు. అందుచేత degree ని recognise చేశారా, లేదా, అది ఆయన చేయాల్సినది కాదు. గవర్నమెంటు చేస్తుందా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:— వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య గారు చెప్పినట్లు ఎవరు యిచ్చినా automatic గా యివ్వాలంటే యితర యూనివర్సిటీస్ వారు కూడ మన యూనివర్సిటీస్ లో pass అయిన candidates కు కూడ automatic గా యిస్తాము అనే మాట ఒప్పుకుంటే బాగా ఉంటుంది. అందరు ఒప్పుకోనప్పుడు కేవలం ఆంధ్ర ప్రభుత్వమే ఒప్పుకొని, ఏ యూనివర్సిటీలో pass అయినా వాళ్ళకు automatic గా recognition యివ్వాలి అనడం సమంజసం కాదు. దానివల్ల మన candidates బెబ్బింటారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— వారు చెప్పిన దానిలో anomaly ఉన్నది. మనం ఎప్పుడైతే reciprocity తో ఒప్పుకోవడంలేదో, తక్కిన యూనివర్సిటీస్ అన్నీ ఎగరకొడుతున్నాయి. Main point అది. యూనివర్సిటీ, ఎప్పుడైనా Senate meetingలో చూడండి. Reciprocity ఒప్పుకోలేదు, ఒప్పుకోలేదు అని వస్తుంది. అట్లాంటిది అది చేయకపోవడం.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:— వారు ఒప్పుకుంటే మేము కూడ automatic గా ఒప్పుకుంటాము.

VARADARAJASWAMY PROJECT

1165—

*569 (6669) Q—Sri P.V. Krishna Reddy (Nandikotkur):—Will the hon. Minister for Irrigation and Agriculture be pleased to state.

(a) What is the amount proposed to be spent for the execution of "VARADARAJASWAMY PROJECT", during the year 1965-66;

(b) what are the villages to be benefitted out of the project and what is the total area that can be brought under Irrigation in each Village after execution of the Project: and

(c) whether the project is approved by the Central Water and Power Commission if so, when?

Sri A.C. Subba Reddy:—

(a) No amount is proposed to be spent on this Project during 1965-66.

Question Nos. 1162 to 1164 and 1166 together with their answers are included under 'Written Answers to Questions'.

(b) The villages that are to be benefitted under the project after its execution, and the total areas that can be brought under Irrigation in each village, are :

Name of the village			Wet ayacut	Dry Proposed for wet.
			Ac.	Ac.
(1) Indiraswaram	..	..	479.34	485.12
(2) Ramapuram	..	..	808.39	374.85
(3) Kurukonda (Kothalasomala tank) ..	..	..	532.14	1195.12
(4) Guvvalakunta	..	..	568.93	726.88
(5) Kothapalle	..	..	710.92	346.87
(6) Nandikunta	..	..	95.13	633.02
(7) Givvalakunta	..	..	350.34	..
(8) Kurukonda (Macherveerappa tank)			1192.95	..
			4,738.14	3761.86

(c) Not yet, Sir.

శ్రీ పి. వి. కృష్ణారెడ్డి :—1965-66 లో Rs. 4 lakhs allot చేశారు. అది గాక యిది 'ro' అన్నారా? This Project has been approved by the Central Water and Power Commission in 1966 itself; but technical sanction is not accorded.

Sri A. C. Subba Reddy:— It was sent to the Planning Commission; but it was not approved by the Planning Commission. It was sent again now for the approval of the Planning Commission. The comments of the Board of Revenue and administrative and financial implications have been called for, and they are being sent.

Sri P. V. Krishna Reddy:—What are those villages?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :—చదవమంటే చదువుతాను. రామాపురం, కురుకొండ, గువ్వలకుంట, కొత్తపల్లి, నందికుంట, గువ్వలకుంట, కురుకుంట.

శ్రీ వావిలాల సోపాలకృష్ణయ్య :— ఇది ఎంత పెద్ద ప్రాజెక్టు? ఎంత ప్రాజెక్టు అయితే Planning Commission ఒప్పుకొని తీరాలి? ఇది బహుళః చిన్న ప్రాజెక్టు ఏమో? Planning Commission ఒప్పుకుని తీరాల్సిన అవసరం ఏమి వచ్చినది? అది చెబుతారా? State తన నిర్ణయం చేసుకోడానికి ఆమోతం కూడ స్వతంత్రం లేదా?

Sri A. C. Subba Reddy:— All the schemes that will cost more than Rs. 15 lakhs will be called medium irrigation schemes. It costs Rs. 15.30 lakhs. So it must go to the Planning Commission.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:— శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు వల్ల ముంపువచ్చి food production చెబ్బతింటుంది గదా? దానిని compensate చేయడానికై నా ఈ స్కీము పనికివస్తుంది. తొందరగా తీసుకోకూడదా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:— నాకు తీసుకోవాలని ఉద్దేశ్యమే కాని — I do not think we can take any new scheme, medium scheme in the IV Plan. There are no funds available.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:— ఇది న్యూ స్కీము కాదు; కాంపెన్ సేటరీ స్కీము.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:— కాంపెన్ సేటరీ స్కీముకూడా న్యూ స్కీము అవుతుంది.

SHORT - NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

TRADE CENTRES.

S. No. 1166-A

S.N.Q.No.2748-F-Shri P. V. Ramana :—Will the hon. Minister for Irrigation & Agriculture be pleased to state :

(a) how many Trade Centres are there in Andhra Pradesh; and

(b) how many of them have been regulated?

Sri A. C. Subba Reddy :—(a) 447 Markets. (b) 118 Markets.

శ్రీ పి. వి. రమణ :—447 మార్కెట్సులో 118 మాత్రమే రెగ్యులేట్ చేశారు. తక్కిన వాటిని ఎప్పుడు రెగ్యులేట్ చేస్తారు; ఆ ఆలోచన ఏమైనా అసలు వున్నదా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:— కొత్త ఆక్టును మనం చేసుకున్నాము. అది బహుళా జూన్ లో వస్తుంది. నాలుగవ ప్లాను పీరియడ్ లో సంవత్సరానికి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో 25 అని, తెలంగాణాలో రెండు అని చేసుకుంటూపోదామని ఆలోచన.

EXPLOSION AT KURUKUTTI VILLAGE.

S.No. 1166-B.

S. N. Q. No. 2745-S :—Sarvasri P.V. Ramana and P. Syamsundara Rao (Achanti):—Will the hon. Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a girl of seventeen years was injured due to explosion of a time bomb at Kurukutti village, Visakhapatnam district, in the month of February, 1966.

(b) if so, whether any investigation was conducted; and when; and

(c) what are the results of the above investigation?

The Minister for Home (Sri Mir Ahmed Ali Khan):—

(a) It is a fact that a girl of 17 years was injured due to explosion of a crude country bomb and not time bomb at Kurukatti village, in Visakhapatnam North District in February 1966.

(b) The investigation was conducted on 16th February 1966.

(c) Investigation disclosed that one Jatti Thavitayya had supplied the country bomb to one Majji Yersayya who had planted it in his fields. Both these persons were arrested. Investigation has been completed and the opinion of the inspector of Explosives is awaited. Charge sheet will be filed soon after the receipt of the opinion of the Inspector of Explosives. Ryots of the hill side village usually plant such country bombs in their fields with a view to kill wild animals which come to their fields during nights and spoil the crops. The present bomb was also planted in the field about a week prior to the date of the incident for a similar purpose but, unfortunately, the girl picked it up and pressed it feeling curious to know what it was.

ROAD-Cum-RAIL BRIDGE ON GODAVARI AT RAJAHMUNDRY

S. No. 1166—C

S. N. Q. No. 2745—I—*Sri Vavilala Gopalakrishnayya:—*Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state:

(a) whether the construction of Road-cum- Rail Bridge on Godavari at Rajahmundry was commenced or only Railway Bridge is now under construction; and

(b) if so, what happened to the Road portion on the Railway Bridge?

The Minister for Public Works (Sri T. V. Raghavulu):—

(a) The construction of Road-cum-Rail bridge has commenced.

(b) In view of (a) above this does not arise.

గోదావరిమీద రోడ్-కం-రైల్వే బ్రిడ్జిపని ప్రారంభించబడినది.

పై సమాధానందృష్ట్యా ప్రశ్నలో (బి) భాగం ఉత్పన్నంకాదు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:— అర్థం కాలేదు, మళ్ళీ చెప్పండి.

S. i T. V. R. ghavulu:—(a) The Construction of Road-cum-Rail bridge over the river Godavari at Rajahmundry has already commenced

(b) In view of a swer to (a), (b) does not arise.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— దీని యిప్పటి వెడల్పెంత; రోడ్డు బ్రెడ్జి, రైల్వే బ్రెడ్జి యొక్క వెడల్పులు విడివిడిగా చెప్పండి. రెండులాంటి ఒకదాని కొకటి తగులకుండా వెళ్లగలవా? దీనికి అప్రోచ్ రోడ్డు ఏర్పాటు చేస్తున్నారా; ఇందులో మన ప్రభుత్వం ఎంత పెడుతున్నది; కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎంత పెడుతున్నది?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు:— ఇప్పుడు 18 అడుగుల వెడల్పుగలిగిన రోడ్డు వస్తుంది. సింగల్ లైన్ ట్రాఫిక్ కే యిది ఉపయోగిస్తున్నది. బి క్లాసు రోడ్డుకు వారు అనుమతి ఇచ్చారు. ఎ క్లాసు రోడ్డుకు అనుమతియిస్తే జాగుంటుందని కేంద్ర ప్రభుత్వంతో కరెస్పాండెన్సు జరుపుతున్నాము. 2.5 కోట్లు అవుతుంది. అందులో ఒక కోటి రూపాయలు గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ క్రింద సెంట్రల్ గవర్నమెంటు, మినిస్ట్రీ ఆఫ్ ట్రాన్స్ పోర్టు యిస్తున్నది. అప్రోచ్ రోడ్స్ రెండు వున్నాయి. కొవ్వూరు ప్రక్కన ఒకటి, తరువాత రాజమండ్రి వైపున యింకొకటి.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— ఆ రోడ్డు వెడల్పు రాకపోకల పౌకర్యం కోసం చేయమని సెంట్రలు గవర్నమెంటు వారిని అడ్రసు చేశామన్నారు. ఇప్పుడు వున్న పునాదిదానికి సరిపోతుందా? పునాది వేసిన దానిపై కన్స్ట్రక్షన్ పూర్తి అవుతోంది. అటువంటప్పుడు పై రోడ్డు వెడల్పు చేస్తే పునాది యిబ్బంది రాకుండా వుంటుందా?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు:— పై రోడ్డు వెడల్పు చేయడం కారు. డబుల్ (ఎ) క్లాసు రోడ్ తీసుకోడానికి అనుమతి యివ్వవలసిందిగా కోరాము. ఇప్పుడు వేసిన పునాదులు మాత్రం యీ రోడ్ కూడ తీసుకోడానికి వీలుగా వుంటుందని— యీ డిజైన్ కూడ అప్రూవ్ చేశారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— వెడల్పు చాలదని ఎ క్లాసు రోడ్డు కూడ దానిమీద కట్టాలని అనుకుంటున్నారు. అప్రోచ్ రోడ్డుకు ఎంత డబ్బు పెట్టారు? దానికి యీ స్టేటు యిస్తున్నదా, సెంటరు యిస్తున్నదా, జిల్లా పరిషత్స్ యిస్తున్నాయా? ఆ అమౌంటు ఎంత?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు:— ఒక కోటి రూపాయలు మినిస్ట్రీ ఆఫ్ ట్రాన్స్ పోర్టు వారు యిస్తున్నారు. 2.15 కోట్లు అవుతుంది. తక్కిన 2.15 కోట్లు కూడ మనం పెట్టుకోవాలి. మెయిన్ లైన్ లో 7 లక్షల చిల్లర ప్రతి సంవత్సరం కూడ మనం పెట్టుకోవాలి. ఎ క్లాస్ రోడ్— 7.22 అడుగుల వెడల్పు వుండాలి. ఎక్కువ టన్నేజీ భరించేదిగా వుండాలి, 18 అడుగులు వున్నప్పటికీ లోడ్ ఎక్కువ తీసుకోడానికి గర్డర్స్— డిజైనులో తగిన మార్పులు చేయించవలసినదిగా కోరుతున్నాము.

శ్రీ పి. వీరభద్రరావు (రాజమండ్రి):— 20 అడుగులు కావాలని సెంట్రలు గవర్నమెంటుకు వ్రాశామన్నారు. వారు అది పనికిరాదు అంటే 18 అడుగుల రోడ్డు కూడ డ్రాప్ చేయడానికి ఆవకాశం వుందా?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :— డ్రావ్ చేసే ఉద్దేశం లేదు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— ఎ క్లాస్ రోడ్ కోసం సెంట్రలు గవర్నమెంటుకు ప్రాశాసనం అంటున్నారు. 'ఎస్' అని వచ్చిందా లేక 'సో' అని వస్తే ఏమి చేయబోతున్నారు?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :— ఇంతవరకు 'సో' అనేమాట రాలేదు. బహుశా వారు అంగీకరిస్తారనే ఆశ ఉంది. కాదని వచ్చినిప్పటికీ కూడా యీ 18 అడుగుల రోడ్డు అట్లాగే ఉంటుంది.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

TRIBUNAL FOR ELECTION DISPUTES OF CO-OPERATIVE SOCIETIES

1035—

*2417 Q.—*Sri B. Srirama Murthy (Vizianagaram).*—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether the Government propose to constitute special Tribunals to decide upon election disputes of Co-operative Societies; and

(b) if so, whether the Government propose to bring any amendments to the Co-operative Societies Act to that effect?

A :—

(a) and (b) Yes, Sir.

POST-GRADUATE DIPLOMA COURSE IN FISHERIES

1037—

*1989 Q.—*Sri P. Laxmana Rao (Bandar).*—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) how many applications were received for admission to the post-graduate Diploma course at the Fisheries Training Institute, Kakinada in the year 1965;

(b) how many of the applications are from Fishermen communities;

(c) how many applicants were selected;

(d) of these how many are from the Fishermen Community; and

(e) whether there is any reservation to the candidates belonging to the Fishermen Communities; if not, the reasons therefor?

A :—

(a) 74

(b) 2

(c) 20 candidates were selected.

(d) 1.

(c) 10% of the total number of seats have been reserved for the members of the Fishermen Community who are actually engaged in fishing profession.

CAUSEWAY ACROSS MANNERU RIVER IN KANIGIRI-BADVEL ROAD.

1038—

*1319 Q.—*Sri P. Venkata Reddy(Udayagiri)*.— Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to construct a causeway across Manneru river in Kanigiri-Badvel road, Nellore District; and

(b) if so, when the work will be taken up?

A :—

(a) Yes, Sir.

(b) The work will be taken up as and when funds are available.

IMPORT OF ROAD ROLLERS

1039—

*384 (5059) Q.—*Sri P. O. Satyanarayana Raju*.—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether the Government propose to import Road rollers from any foreign Country;

(b) if so, the number of road rollers that are likely to be imported; and

(c) the cost of each road roller?

A :—

(a) Yes, Sir.

(b) 35 numbers of Rumanian road rollers.

(c) About Rs. 47,000.

COLLECTOR AS THE SOLE MEMBER OF THE R. T. A.

1040—

*1247 Q.—*Sri D. Gopal Raju (Nagari)*: —Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to appoint the Collector as the sole member of the Regional Transport Authority;

(b) if so, when;

(c) whether the Government propose to have a district judge, as the sole member of the State Transport Authority Appellate Tribunal; and

(d) whether the Government propose to divest themselves of the powers of revision that they have got under the Act, as is the case in the State of Madras ?

A: —

(a) (b) & (c) The matter is under active consideration of the Government, Sir.

(d) This will be considered after a decision is taken on the items in clauses (a) (b) & (c).

POULTRY FEED.

1162—

*2026 Q—*Sri S. Vemayya*:—Will the hon. Minister for Irrigation & Agriculture be pleased to state :

(a) whether there are proposals with the Government to start a factory in the State for the production of poultry Feed ;

(b) if so, the cost of the factory and the place where it is going to be located ; and

(c) the time by which it will start production ?

A: —

(a) No, Sir.

(b) & (c) Do not arise.

EXPORT PROMOTION COMMITTEE :

1163—

*2670 Q—*Sarvasri A. Sarveswara Rao and V. Satyanarayana*:—Will the hon. Minister for Irrigation and Agriculture be pleased to state:

(a) whether an export promotion Society has been organised in the State to boost up the export of various Agricultural Commodities and to create a climate of exports in 1965-66; and

(b) if so, when and the work so far done by the Society ?

A:—

(a) No, Sir ;

(b) Does not arise.

RESERVOIR ON CHAMPAVATHI RIVER :

1164—

*2053 Q.—*Sri T. Sanyasi Naidu* ;—Will the hon. Minister for Irrigation and Agriculture be pleased to state :

Privilege Motion

25th March, 1966. 183

Re: Alleged indecent behaviour of a Sub-Inspector
of Police towards Sri B. Dharmabiksham
M. L. A.

(a) whether it is a fact that the Government have included in the IV Plan the construction of a reservoir on the Champavathi river near Andhra Srikakulam District, if so, the estimated expenditure therefore; and

(b) whether the Central Water & Power Commission has given its approval for its inclusion in the Fourth Plan?

A. (a) Yes, Sir. The estimated cost is Rs. 31.56 lakhs according to the preliminary report.

(b) The scheme is still under detailed investigation. The question of approval to the scheme by the Central Water & Power Commission will arise only when the full particulars of the scheme are sent to them after the detailed investigation is completed.

1166—

* 1290 Q.—*Sri P. Venkata Reddy*:—Will the hon. Minister for Irrigation and Agriculture be pleased to state:

(a) what is the estimated cost separately for the construction of a new tank near Annampalli and Murrivolavagu reservoir in Udayagiri taluk, Nellore district;

(b) when the works were commenced; and

(c) when they were expected to be completed?

A:—

(a) Rs. 3,15,109 and Rs. 10,31,393 respectively.

(b) The construction of new tank near Annampalli has not yet commenced, as the estimate is still under scrutiny in the Chief Engineer's Office. Work on the other scheme was commenced on 2-2-1964.

(c) The question of completing the new tank near Annampalli does not arise now as it has not been taken up. The other tank is expected to be completed by July 1966.

BUSINESS OF THE HOUSE.

Mr. Deputy Speaker:—I am to announce that the Government Motion given notice by the Minister for Finance and Industries regarding the enhancement of the borrowing capacity of the Andhra Pradesh State Electricity Board will come up for consideration before the House on 26th March 1966 as decided by the Business Advisory Committee. Amendments will be received upto 3 p.m. on Saturday, the 26th March 1966.

PRIVILEGE MOTION.

Re: ALLEGED INDECENT BEHAVIOUR OF A SUB-INSPECTOR OF POLICE
TOWARDS SRI B. DHARMABHIKSHAM, M.L.A.

Mr. Deputy Speaker:—Sri B. Dharmabiksham will now move the motion for leave of the House regarding breach of privilege.

re: Alleged indecent behaviour of a Sub-Inspector
of Police towards Sri B. Dharmabiksham
M. L. A.

శ్రీ బి. ధర్మభిక్షం (నల్గొండ):— అధ్యక్షా, నేను యిదివరకే ప్రివిలేజీ మోషను యిచ్చివున్నాను. దీనిని ప్రివిలేజీస్ కమిటీకి పంపాలని కోరుతున్నాను. ఇదివరకు నేను యీ హౌస్ లో చెప్పినట్లుగానే 7-2-66 న ఉదయం పదిన్నర గంటలకు నేను ఉస్మానియా హాస్పిటలుకు ఒక పేషంటును చూడడానికి వెళ్లాను. ఆ సమయంలో ఉస్మానియా హాస్పిటల్ కాంప్లెక్స్ లోనే బాటకు దూరంగా పార్కులో యీ సభాసభ్యులైన శ్రీ ఎస్. ఆర్. దాట్లగారు, మరొక తమంది కూర్చునివుండి, నమస్కారములు అని వారు కేక వేయటం నేను విన్నాను. నేను నలుప్రక్కలా చూచి తిరిగి నమస్కారములని జవాబు చెప్పి కుశలంగావున్నారా అనే మాటతో నా త్రోవన నేను వెళ్ళిపోతున్నాను. ఆ సందర్భంలో దూరంగా వున్న సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు— ఆయన డిటెయ్యూస్ ప్రక్కనకూడ లేరు—నాకు 50 గజాల దూరాన హాస్పిటలుకు సురొక్క ప్రక్క వాన్ ప్రక్క నిల్చుని వున్నాడు. ఆయన ఒక కాన్ స్టేబిల్ ను నాదగ్గరకు పంపించారు, ఆయనను పట్టుకురమ్మని కేక వేసినట్లు నేను విన్నాను. ఆ కాన్ స్టేబిల్ వచ్చి సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు మిమ్మలను రమ్మంటున్నారు అని చెప్పగా, నేను నమస్కారములు అని చెప్పి వెళ్ళిపోతున్నాను. నేనేమీ సేరం చేయలేదు. ఆయనదగ్గరకు రావలసిన అవసరం లేదు అని నేను వెళ్ళిపోతున్నాను. ఆ సందర్భంలో ఆ సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు చాల తీవ్రంగా నామీదకు వరుగెత్తుకువచ్చి అతనితో ఏమి మాట్లాడుతున్నావు అని, బద్మాష్, గిద్మాష్ అని నాలుగురకాల పదాలు ఉపయోగించి నన్ను ఇన్ సల్టు చేశాడు. అప్పుడు వి. నారాయణరావుగారు నేనెవరు నా ప్రక్కన నిలబడివున్నారు. ఆయన, మీరు ఆ విధంగా చేయడం మంచిదికాదు, నమస్కారాలుపెట్టి వెళ్ళిపోతున్నారుకదా అంటున్నప్పటికీ, అది వినినప్పటికీకూడ, ఎం. ఎల్. ఏ. అయితేనేమీ, ఎవరయితే నాకేమీ, వెంటనే ఆయన యిక్కడనుంచి వెళ్ళిపోవాలి అని నామీద చేయివేశాడు. చేయివేయడమే కాకుండా రెండు ఢక్కలతో నన్ను నెట్టాడు. ఒకవిధంగా బండబూతులుతీట్టాడు. అవన్నీ యీ హౌస్ ముందు చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఆయన అంతత్వరపడి ఎందుకు తిట్టాడో నాకు అర్థంకాని పరిస్థితి. ఆ ప్రక్కనవున్న ఎస్. బి. వారు ఒకరిద్దరు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరులు వరుగెత్తుకువచ్చి అట్లా అనడం మంచిదికాదు, ఆయన త్రోవనేపోతున్నాడు. పోనీయండి అన్నతరువాత నన్ను నెట్టడం వరలి పెట్టాడు. ఎస్. బి. వారు ఆ సమయానికి రాకపోతే మరొక విధంగా ఇరిగి వుండేది. ఎం. ఎల్. ఏ. అని నా ప్రక్కన వున్నవారు చెప్పినప్పటికీ కూడ ఎం. ఎల్. ఏ. ఆయితే ఏమిటి అని బద్మాష్ అని నానా ఛండాలమైన మాటలు అన్నాడు. ఇదివరకే రిటైన్ గా యిచ్చాను కాబట్టి దీనిని ప్రివిలేజీ కమిటీకి పంపించి, తగు విచారణచేసి రూల్సుప్రకారం వారికి పనిష్ మెంటు యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :— The question is :

“That leave be granted to Sri B. Dharmabiksham to move the motion regarding breach of privilege.”

Privilege Motion:

2 th March, 1966. 185

Alleged indecent behaviour of a Sub-Inspector
of Police towards Sri B. Dharamabhiksham
M. L. A.

(More than 30 Members were in favour of the motion.)

The motion was adopted.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :— ఇదివరకు ఒకసారి ఇటువంటిది వచ్చింది. కాగితంమీన ఉన్నమాట చాలాగా ఉంటే ఒకలాగ ఉంటుంది; జరిగిన విషయం ఒకలాగ ఉంటుంది. మీరు M. L. A. అయితే నేను ఏమిచేస్తాను, Law అందరికి ఒకటే అని చెబితే అది ఒకవిధంగా ఉంటుంది. దానినే మరొకవిధంగా M.L.A. అనేవారికి తృణీకార భావం కలిగేటట్లు చెప్పవచ్చును. ఆ విధంగా ఆయన వ్యక్తపరచుకుంటాడు. అట్లా అనకపోతే ధర్మభిక్షంగారు ఇటువంటి complaintతో వచ్చి ఉండరు, మీరు M.L.A. అయినా Law ఒకటేకదా, నేనేమీ చెయ్యను అంటే I am sorry అని ఊరుకునేవాడు. Tone లో ఉంటుంది. ఆ tones ఇక్కడ చెప్పాలంటే రంగస్థలం మాదిరి అయిపోతుంది. Tone లో contemptuous గా మాట్లాడితే ఒక ధర్మభిక్షంగారి నేకామ, ఈ House ను అందరి శాసనసభ్యులను తృణీకరించినట్లు అవుతుంది. అటువంటప్పుడు లెజిస్లేచరు మెంబర్లుగా ఉండడం worth while కాదు. గవర్నమెంటు కబడ్డారీగా ఉండక పోతే మనం చేసిన శాసనాలనుకూడా ధిక్కరిస్తూనే ఉంటారు. శాసనసభ్యులు తరువాత turn మినిస్టర్లకు వస్తుంది. Turn ప్రతివారికి వస్తుంది. దానిపై మినిస్టరుగారు ఏదైనా చెబితే శాసన సభ్యునిమాట, మినిస్టరుమాట అవుతుంది చర్చచేసి surrounding circumstances, oral గా అవసరమయితే evidence తీసుకుని decide చేయవలసింది ప్రవిలేజి కమిటీవారు. అక్కడకు వెడితే సమంజసంగా ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri K. Brahmamunda Reddy :—If you want to allow members on the other side to speak, you must allow members on this side also to speak. There is a limit for the Government also to tolerate in this regard. ఇటువంటి విషయాలు వచ్చినప్పుడు, technical matter వచ్చినప్పుడు, mislaid చేయడానికి ప్రయత్నాలు జరిగేటప్పుడు.

Sri P. Rajagopal Naidu :—What is that is misleading?

Sri K. Brahmananda Reddy :—I shall say. Members from this side also should be allowed to speak. They would also like to express their opinion.

Sri S.B.P. Fattabhirama Rao (Pamaru) :—Yes, we would also like to speak.

Mr. Deputy Speaker :—In that case I shall give opportunity to them also.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :—మ.భ్యమంత్రిగారు ఎందువల్ల ఇలాంటి పడుతున్నారో నాకు అర్థం కావడంలేదు. పూర్వం ఇటువంటిది వచ్చింది. దానితో కమిటీకి refer చేశారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—Refer చేయలేదు.

186 25th March, 1966.

Privilege Motion:
re: Alleged indecent behaviour of a Sub-Inspector
of Police towards Sri B. Dharmabhiksham
M. L. A.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :—ముఖ్యమంత్రిగారు అంగీకరించడంవల్ల నయితేనేమి, ఏమైతేనేమి, it was referred to the Privilege Committee. అప్పుడుకూడా ఉన్న విషయం ఏమిటి? ఎవరైనా మాట్లాడవచ్చును, చాలా మాట్లాడవచ్చును, ట్వెంట్ గా తీసుకున్నా leave is being granted, రూల్స్ లో కూడా lacuna ఉన్నది. If the Government wants to take advantage of it, it is different. If the motion is adopted the matter will be referred to the Privilege Committee. ఇంత అభ్యంతరం ఎందుకు చెబుతున్నారో నాకు అర్థంకావడంలేదు. పట్టాభిరామారావుగారు మాట్లాడితే మేమూ మాట్లాడుతాము. In Parliament, the moment leave is granted it automatically goes to the Committee.

శ్రీ నావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Leave of the House ఇవ్వడంలో ఉద్దేశం prima facie case ఉందనే, పూర్తి decision అక్కడ తీసుకోవాలనే కమిటీలను ఏర్పరచుకోవడంలోని ఉద్దేశం. అక్కడవారు thorough గా examine చేసి details చూసి మెంబర్లు అభిప్రాయాలు చెప్పిన తరువాత తీర్మాన వద్దకు వస్తుంది, అప్పుడు మనకు అంగీకరించడానికి కాని త్రోసివేయడానికి కాని అధికారం ఉంది. శాసనసభ్యుడై నా మరొక citizen అయినా ఒకటే అని మర్యాదగా చెబితే అందులో ఏమీతప్పలేదు, శాసనసభ్యుడయితే నాకేమి అంటే అది వేరు. వెనుక C.T.O. ఒకరు శాసనసభ్యుడయితే నాకేమి అంటే ప్రీవిలేజీ కమిటీకి వంపాము. పొరపాటు అని కమిటీమందు ఉమాపణ ఇచ్చారు. అది మరమూ అంగీకరించాము. Prima facie case చూస్తామే కాని కేసును ఇక్కడకాదు నిర్ణయించేది, ప్రీవిలేజీ కమిటీవారి judgement కు అవకాశం ఇవ్వాలి, దానిని కమిటీకి refer చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు :—అధ్యక్షా, prima facie case ఉంటేతప్ప ప్రీవిలేజీ అనేదిరాకూడదు. శాసనసభ్యుడైనంత మాత్రంచేత తనకు లేని rights assume చేసుకోడం మంచిదికాదు. ప్రజాస్వామ్యంలో మనకు ఉన్న అధికారాలేవో మనకు ఉన్నాయి. అధికారులకు వారి rights ప్రకారంవాళ్లు ఉన్నప్పుడు వారిని function చేయనివ్వాలి. ప్రజాస్వామ్యంలో అధికారం దుర్వినియోగం అయితే curtail చేయాల్సికాని ఇటువంటి విధంగా మాట్లాడడం మంచిదికాదు. ఆ అధికారులు ఇక్కడలేరు; తమ్ము గురించి express చేసుకో దానికి వారికి అవకాశంలేదు. Law and order చూడవలసిన పోలీసు ఆఫీసర్లమీద ఉన్నవి, లేనివి దుమ్మెత్తిపోయడం న్యాయంకాదు. దానిపై ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతారు, అంతటితో సంతృప్తి చెందితే మంచిది. ప్రీవిలేజీ కమిటీ విషయం చెబుతూంటే పులి, మేక కీధ జ్ఞాపకం వస్తోంది. నిజంగా పులివచ్చినప్పుడు వినేవారే ఉండరు. అందువల్ల నిజంగా అవసరమయితేతప్ప ఇటువంటివి ప్రీవిలేజీ కమిటీకి వంపకూడదని నామనవి.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :—మా తరపున concluding speech నోస్తే ఉడు సుంచిరావాలి. ఆ సైడు సుంచి రావడం ఏమిటి?

Privilege Motion:

25th March, 1963. 187

re: Alleged indecent behaviour of a Sub-Inspector
of Police towards Sri B. Dharamabhiksham
M. L.A.

Mr. Deputy Speaker :—He will reply now.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :—పట్టాభిరామారావుగారు మాట్లాడిన తరువాత.

Mr. Deputy Speaker :—The Chief Minister will reply.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—Since it is made a debate, we must have an opportunity. దాని తరువాత Chief Minister గారు మాట్లాడాల్సిగాని ఆయనముందు మాట్లాడడం సరియైన వర్గతీకాదు. సరియైన purpose కాదు.

Mr. Deputy Speaker :—There is no reply to this or that.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :—మా నైపునమంచి వినకుండా conclude చేస్తామంటే ఎట్లా ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—If you are allowing members from the other side to speak, some of the Members from this side should also be given the opportunity. They also would like to speak.

Mr. Deputy Speaker :—I have given the opportunity. After him, we will put the motion to vote.

[Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—You have given the opportunity to Mr. Pattabhi Rama Rao. పట్టాభిరామారావుగారిని allow చేసిన తరువాత.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు (తవనంపల్లె) :—మేము మాట్లాడవలసిన అవసరం లేదా ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—అవసరంలేదు.

Sri Pillamarri Venkateswarlu :—We have to contradict Mr. Pattabhi Rama Rao. He has no business to pass such remarks.

Mr. Deputy Speaker :—I am not allowing now. After his reply I will put the motion to vote.

Sri Vanka Satyanarayana :—On a point of order, Sir. My point is ఇక్కడ కాంగ్రెసు పార్టీ అధికారంలో ఉంది. మెజారిటీ పార్టీ, అపోజిషను పార్టీలలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఉంది స్వతంత్రపార్టీ ఉంది, నేషనలు డెమోక్రాటిక్ ఉన్నారు. సోషలిస్టు ఉన్నారు. ఒక important procedural point వచ్చినప్పుడు legal aspect involve అయినప్పుడు ఆ parties యొక్క నాయకులయొక్క బావాలు వినడం గతంలో అనుసరిస్తున్న procedure. ఆ procedure కు భిన్నంగా అనుసరిస్తున్నారు అది సరియైనదా? దాని మీద రూలింగ్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— దీనిలో ఏమీ point of order లేదు.
After Chief Minister's reply the motion will be put to vote.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—అధ్యక్షా, ఇక్కడ ఒక విషయాన్ని గుర్తించాలి.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—I am sorry, Sir. You are creating a situation which is becoming very difficult for us. I am seriously protesting .. .. .

Mr. Deputy Speaker:—I am sorry he is getting into emotion.

Sri Tenneti Viswanatham :—I crave your indulgence, Sir. This is very simple matter.

Mr. Deputy Speaker:—A very simple matter. I do not know why they are emotional about it.

శ్రీ పిల్లలమరి వెంకటేశ్వర్లు :—కాంగ్రెసు మేంబరు యిష్టంవచ్చినట్లు మాట్లాడితే మేము మెదలకుండా వుండాలా ?

Sri L. Lakshmana Das :—On a point of order, Sir.

Mr. Deputy Speaker :—Please let me rule it out.

(Laughter)

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—తమరు ఏమి చెప్పినా వేదంలాంటిది. మీరు Chief Minister గారు మాట్లాడాలని చెప్పిన తరువాత తమ ఆర్డరుకు వ్యతిరేకంగా మరొకరు మాట్లాడడం వ్యాయమా! దానిమీద రూలింగు యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—వ్యతిరేకంగా మాట్లాడలేదు కనుక దీనిమీద రూలింగు ఏమీలేదు.

Sri Tenneti Viswanatham :—I crave your indulgence. This was a very simple matter where no passion could have been raised at all. After all prestige of Government is not involved in this. Leave of the House was given. It is only proper to refer it to the Committee. The Government should make it a tradition not to oppose the matter being sent to the Committee. What is the purpose of asking him to speak and asking us to stand and say 'Let it be voted down by majority.'? It is true that it is a majority Government. What I submitted in the beginning and again I will submit is, let it go to the Privilege Committee and if the Privileges Committee give their opinion that there is no privilege it is over. Or if the Privileges Committee says it must be decided by the House then it is time for the Chief Minister to speak. This is not the stage. I request the Chief Minister to be calm in this matter. There is nothing here to be passionate.

శ్రీ పిల్లలమరి వెంకటేశ్వర్లు :— అధ్యక్షా, on a point of order, Sir. నేను చెప్పినది విన్న తరువాత మీరు యిష్టంవచ్చిన జడ్జిమెంటు యివ్వవచ్చును.

Privilege Motion: 25th March, 1966. 189
 re: Alleged indecent behaviour of a Sub-Inspector
 of Police towards Sri B. Dharamabhiram
 M. L. A.

I have got a right to raise a point of order. అందువల్ల point of order raise చేస్తున్నాను, ఓపిక పట్టండి. ఇదివరకు యిట్లాగే leave యిచ్చిన తరువాత కాంగ్రెసు పార్టీకి చెందిన సభ్యుని విషయంలో leave was granted. Then it was automatically referred to the Committee of privileges.

Mr. Deputy Speaker :—What is the point of order?

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—Now you are asking this to be put to the vote of the House. Mr. Pattabhi Rama Rao has no business to make such a speech. And if it is allowed, it is very difficult to sit in the House and take part in the proceedings.

Sri C. Madhava Reddy (Boath) :—On a point of order, Sir, the hon. Leader of Opposition is not in order to say that a Member of this House 'Has no business to speak.' On any motion which is before the House, every member has a right to speak.

Sri K. Brahmananda Reddy :—That statement must go to the Privileges Committee, Sir.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :—రెండూ పోనీయండి.

శ్రీ పిల్లలమర్రె వెంకటేశ్వర్లు :—అధ్యక్షా, చూలింగు యివ్వండి. I request you to give a ruling on the point of order I have raised.

Mr. Deputy Speaker :—Your point of order is that voting need not be taken.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—As it was not taken previously. That was the tradition when Congress Members' Privilege was being affected. Then we have agreed to it. Now we have not opposed it. Now when the question is being raised, members come and oppose it.

Mr. Deputy Speaker :—Previously also it was decided by the Members and today also it will be decided by the Members. Therefore, no point of order arises out of this. Then also members' opinion was taken.

Sri Tenneti Viswanatham :—There is a subtlety in this. Then also it was decided by the members. We know it. But nobody took objection. The point is that we built up a tradition in this matter. Once leave is granted to send it to the committee, the hon. Chief Minister has got plenty of time afterwards to discuss this matter thread-bare here on the floor of the House.

Mr. Deputy Speaker :—That is the point you have already made and it is not my decision to say : 'You must vote like this or like that.' If it were to be my discretionary matter, I could have used it.

190 25th March, 1966.

Privilege Motion:
re: Alleged indecent behaviour of a Sub-Inspector
of Police towards Sri B. Dharmabhiksham
M. L. A.

Sri Tenneti Viswanatham:—I am appealing through you to the hon. Chief Minister to build up democratic traditions in this matter. After all he will have a chance to demolish the entire opposition when the matter comes back again from the Privileges Committee.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—అధ్యక్షా, దీనిలో ... ..

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:—As the Congress Party has decided to oppose this move .. ..

Sri K. Brahmananda Reddy:—He wants to forestall my opinion, Sir.

Mr. Deputy Speaker:—The hon. Chief Minister may continue.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—అధ్యక్షా ఇప్పుడు ఇది ఏదో ఒక కమ్యూనిస్టు పార్టీవారు పెట్టారని సపోర్టు చేయడమో ఇంకొకరు పెట్టారని అపోజు చేయడం అనే ప్రశ్నలేదు. ఆ దృష్టితో మేము చూడడం లేదు. చూడదలచు కోలేదు. గౌరవ సభ్యునికి ఎవరికైనా సరే ఏ అమర్యాద జరిగినా యింకో విషయం జరిగినా దానిని నివారించాలి. అది రుజువు అయినప్పుడు అధికారులు కానీయండి ఎవరైనా కానీయండి మందలించి తీరవలసినదే. దానిలో అనుమానం లేదు. మేము ఎవరమూ సభ్యులను వ్యక్తిగతంగా గౌరవ సభ్యులను అమర్యాద చేయాలనే భావంతో ఏకీభవించడం లేదు. ఫస్టు పాయింట్ క్లయరు ఇప్పుడు మనం కన్సిడరు చేయవలసినది ఒక చిన్న విషయం. పాపం, ధర్మభిక్షంగారు చెప్పింది వేరు, దానికి పెద్దలు విశ్వనాథంగారు వ్యాఖ్యానం చెసినది వేరు. అసలు ధర్మభిక్షంగారు చెప్పిందే మీరు చదవండి. మళ్ళా ఈ మోషన్ చదవండి. ఉపన్యాసమే చదవండి, నేను ఆర్గ్యుమెంటు సేక్స్ పోనీ ధర్మభిక్షంగారు చెప్పింది నమ్ముదాము. మనం prima facie గౌరవ సభ్యులు ఒక విషయం చెబుతున్నారని కాబట్టి పోనీ prima facie గా నమ్ముదాము. Privilege ఉందా లేదా అనే అలోచనకి వద్దామా ధర్మ భిక్షంగారిని అవమానకరంగా మాట్లాడితే దానికి వారు కంప్లయింట్లు యివ్వవచ్చు. విచారణ చేయవచ్చు. వద్దకులు వేరే ఉన్నాయి. అంతే తప్ప యిక్కడ ఉన్న పాయింట్ ఏమిటంటే టెక్నికలు పాయింట్లు, అయిన చెప్పినటువంటి దానిపైన ప్రీవిలేజీ మోషను అవుతుందా లేదా అని, లే పోతే రోజూ మన అసెంబ్లీలో ప్రీవిలేజీ మోషన్స్ వస్తుంటాయి. మొట్ట మొదట పాయింట్లు విశ్వనాథంగారు raise చేసినది ప్రీవిలేజీ మోషను లీవుకి వోటింగు అడగవలసిన అవసరం లేదని అంటున్నారు. వారు raise చేసినటువంటి రూలింగే ఉంది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—నేను ఆమాట అనలేదు. వోటు చేయడానికి అందులో ఉంది. ఇలాంటప్పుడు కమిటీకి వెళ్ళడానికి యివ్వవలసి ఉంటుంది. ఒక tradition build up చేయవలసి ఉంది, because it is a majority Government.

re: Alleged indecent behaviour of a Sub-Inspector
of Police towards Sri B. Dharamabhiksham
M. L. A.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి:—అది అనవసరం. గవర్నమెంటు ఎప్పుడూ మెజారిటీ గవర్నమెంటు. మెజారిటీ లేకపోతే గవర్నమెంటు ఎట్లా ఉంటుంది ప్రతిసారి repeat చేయవలసిన పనిలేదు. మాకు మెజారిటీ లేకపోతే గవర్నమెంటు అనేది ఎట్లా ఉంటుంది. The mere fact that there is a Government means, in democracy that it has majority.

Sri Tenneti Viswanatham:—It is agreed. Therefore the majority should exercise their discretion properly.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి:—మా discretion కూడ proper గా exercise చేయాలనే, ఏదో ఒకరు తెచ్చారు కాబట్టి మేము దానిని అంగీకరించాలని విల్లలమరి వెంకటేశ్వర్లుగారు చెబుతున్నారు. ఇదివరకు కాంగ్రెసు సభ్యులు ఒకమాట చెబితే దానిని బలపరిచాము అన్నారు. బలపరచవలసినదే, privilege వుంటే తప్పకుండా బలపరచవలసినదే.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:— What is the distinction between that and this?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి:— ఇదివరకు సన్యాసినాయుడుగారు యిచ్చిన privilege motion లో వచ్చినది ఏమంటే ఆయన ఆఫీసరు దగ్గరకు పోతే ఏదో ఉపన్యాసము చెప్పారు care చేయను అసెంబ్లీ ఉపన్యాసాలు. అై సెన్సుకొరకు గాని, ఇంకొకదానికి గాని వెళ్లనివ్వండి. కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఇంకొకదానికి వెళ్లనివ్వండి. There the question of the prestige of the House was involved. కాబట్టి మీరు గమనించవలసినది. There the question of prestige of the House was involved. Certainly it is a matter to be referred to the Committee. We did not oppose then. Even conceding that what Mr. B. Dharmabhiksham has said is true, is there a case for privilege? That is the point. ఊరికే వచ్చినది కదా. దీనిలో ప్రమాదము ఏమీ వుంది. Privileges Committee కి పోనివ్వండి, 4 సార్లు sittings చేయనివ్వండి, ఏదో రిపోర్టును తీసుకుని రానివ్వండి అనేది కాదు. మీరు చదివారు. అసలు ఇదివరకు ఒకసారి ఈ motion previous time వచ్చినప్పుడు question చేయడం జరిగింది. Proceedings వసుకటివి తీసి చదువుతాను. ఇప్పుడు motion లో కూడ ఎక్కడైనా వారికి assault జరిగినదా లేదా అనేది పేరు విషయము. He can certainly make a complaint against the man if there was an assault at all or if he was insulted. Certainly there are courses open. You kindly note the remarks of the Speaker, also, Sir. What the Speaker has said is: "..... even with the knowledge that so and so is a M.L.A. it may not be called a breach of privilege unless he is trying to obstruct the Member in the discharge of his duties or with the intention of bringing the House into contempt, he has done some thing." If some body else knowing that he is M.L.A., even if it is brought to his notice that he is M.L.A., still assaults him and does

192 25th March, 1966.

Privilege Motion.

re: Alleged indecent behaviour of a Sub-Inspector of Police towards Sri B. Dharmathiksham M. L. A.

something it does not amount to a breach of privilege unless he has said something else so as to bring the House under contempt.

ఇప్పుడు యీ motion తో కూడ వారు యిచ్చినది మీరు చూడండి.

"On 7-2-1966 at 10-30 a.m., when I was going to see one Sri Sanjiva Rao, a patient at Osmania Hospital, Sri S.R. Datla M.L.A. who was among the detainees seated in the park in the Hospital Premises called me by name saying 'namasthe.' I turned round in all the directions and could find the place where he was seated. I returned the 'namasthe' enquired by mere sign of the hand about his health and was proceeding on my way." అని ఉంది. ఎంతవరకు truth, untruth అనేది తేలవలసిన విషయము. వారు కనుక complaint ఇస్తే—on the way..... పోతున్నారట; accost చేసి—

"On the way, when I was speaking with another person, I met a Sub-Inspector of Reserve Police accompanying the detainees approached me and said 'you are talking something, Badmash'? Even when Sri V. Narayan Rao, by my side told him that I was Dharma Bhiksham, M.L.A., that I merely returned the namasthe while going on my way and that I neither approached nor spoke with him, he did not care and replied that he knew my identity."

వారు point out చేస్తూ నాకు తెలుసు ఫలానా ఆయన ఈయనే ధర్మభిక్షంగారు.

"I thereupon intervened and said that there was no need to disclose my identity of being an M.L.A. . . . .

అది correct point నా identity ఎందుకు గమనించాలని వారు చెప్పిన మాటలలో అర్థము.

". . . . . that there was no offence here and no one could move in the hospital premises, if section 144 was enforced in the hospital. The S.I. thereupon flew into a rage and saying whether he should show me the 'thamasha' of section 144, began to push me placing his arm on my shoulder, and did not stop it until two S.B. Police Officers at a distance, came and asked him to leave me.

The detainees were seated in the hospital premises in the park situated on the east of out-patient rooms and behind the main building and there was wire-fencing around the park. When I was proceeding from Afzal gunj from the south of the main building to the northwards, the said S.I. was at a lot of distance from me by the side of the police van on the southern side of the out-patient room.

A close examination of this incident clearly indicates that it was not a case of detainee being approached for a discussion, under the very nose of Officer. I merely returned the accosting that he extended out of human courtesy and this does not amount to a breach of any law in force. The discussion in which the said S. I. indulged in making me feel that he already knew my identity and the foul language and the pushing with his arms on my shoulder to which he subjected me were actuated with an intention to insult me."

Privilege Motion:

25th March, 1966. 193

re: Alleged indecent behaviour of a Sub-Inspector
of Police towards Sri B. Dharmabhiksham,
M.L.A.

This is the privilege motion, Sir. Where is the privilege here?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అది తెలుగులో వ్రాశారా? ఇంగ్లీషులో వ్రాశారా? తెలుగులో వ్రాస్తే ఇంగ్లీషులోకి translate చేసినది ఎవరు?

Sri K. Brahmananda Reddy :—This is the translation. Is he doubting the translation? If he doubts the translation, that can be corrected. What is there?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—తెలుగే చదవాలికాని translation చదివితే ఎట్లా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నాదగ్గర translation వుంది. Translation కి దానికి వ్యత్యాసము పూతే point out చేయండి.

Sri P. Rajagopal Naidu — Point of order, Sir. Original వచ్చి తెలుగులో వుంది. తెలుగు ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియకపోతే సరే. ఇప్పుడు తెలుగుయొక్క ఇంగ్లీషు translation చదువవలసిన అవసరము ఏమి వుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—ఇంగ్లీషులో చదువకూడదని ఎక్కడ వుంది. తమరు యిది authentic copy అవునా కాదా అని అడుగవచ్చు.

Sri Tenneti Viswanatham :—I think we are unnecessarily complicating the entire thing which is a simple thing. Why read a translation in this House? I can't understand.

Sri K. Brahmananda Reddy :—No, Sir. Translation is supplied to me and I am reading the translation. I can read the translation.

Sri Tenneti Viswanatham :—I am very sorry, Sir. How can he read the translation when the original is there? It is certainly wrong. I am very sorry.

Sri P. Rajagopal Naidu :—Who translated, Sir?

Mr. Deputy Speaker :—Our office. It is his option . . . . .

Sri P. Subbiah :—Can translation be original, Sir?

Mr. Deputy Speaker :—It can't be. He has option to read either the original or the translation. If any Member feels that he wants original, it can be referred to.

Sri Tenneti Viswanatham :—So far as speaking is concerned we have got option. But when a document is presented in Telugu, where is the option to read the translation?

Mr. Deputy Speaker :—Where is it said that it should not be?

194 25th March, 1966.

Privilege Motion:
re: Alleged indecent behaviors of a Sub-Inspector
of Police towards Sri B. Dharmabhiksham,
M. L. A.

Sri Tenneti Viswanatham :—It should not be. It is clear, Sir, as clear as the sky.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Suppose I do not know Telugu, I have a right to read the translation. But our hon. Members . . . .

Sri Tenneti Viswanatham :—Translation is no authority here, Sir. When a document is there, when the man is bodily present, the translation is secondary or a third issue. It is not at all . . . .

Sri K. Brahmananda Reddy :—That is for a court of law . . . .

Sri Tenneti Viswanatham :—This is the highest Court. What is the point?

Mr. Deputy Speaker :—He is unnecessarily going into emotions.

Sri Tenneti Viswanatham :—I am very sorry. I apologise. Let him read the Telugu version. If there is nothing in the Telugu version it is all right. We will agree with him.

Sri K. Brahmananda Reddy :—No, Sir. I have read the translation which is supplied to me in English. If hon. Members feel that translation is not correct, certainly they may point out. Let us refer to the original and then find out. Let them say at what point the translation is incorrect. If the translation is incorrect, I will agree.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—The translation did not carry the spirit of the original document.

ఆ document తీసుకునివచ్చి చదివితే పూర్తిగా అర్థమవుతుంది. క్రిందటిసారి సన్మానినాయుడుగారిచ్చిన privilege motion Privileges Committee కి పంపించాము. అది, ఇది ఈ రెండు వున్నవి. అది చదివితే సభ్యులు అర్థం చేసుకొంటారు. Then only we will be able to do justice.

Mr. Deputy Speaker :—I do not know whether this could be concluded now.

Sri Tenneti Viswanatham :—May I seek your indulgence? The point of the privilege is the use of the language. The language must be mentioned there. Suppose he did not mention the language used, he would have simply thrown it out. The actual language is not there. It is the actual language that is necessary in a matter of privilege. What is the point in reading the translation?

Mr. Deputy Speaker :—If he feels that way . . . . .

Sri Tenneti Viswanatham :—There is no question of feeling. The whole motion is given in a particular language and it must be read out in that language. I am really sorry, Sir, that I am not able to convince him.

Privilege Motion:

25th March, 1966. 195

re: Alleged aidecut behaviours of a Sub-Inspector
of Police towards Sri B. Dharmathiksham,
M L A.

శ్రీ పిల్లలమరి వెంకటేశ్వర్లు :—ముఖ్యమంత్రిగారు కాని, కాంగ్రెసు పార్టీ కాని ఒక ప్రాసీజర్ ఫాలో అయ్యేటట్లు లేదు. బ్రెడిషన్స్ ఫాలో అయ్యేటట్లు లేదు. ప్రివిలేజ్ అనేది వారికే వున్నట్లు వారికి ఎఫెక్ట్ అయినప్పుడే తీసుకువచ్చే మేముకూడా ప్రెసిసిఫల్ గా వుంటున్నాము కనుక ఆ విధంగా చేస్తున్నాము. ఈసర్ కమిస్ట్రస్టెన్స్ లో హౌస్ ను ఈ విధంగా లీడ్ చేస్తే తీవ్రమైన అసమ్మతి తెలియచేయక తప్పటంలేదు. ఇదివరకు వున్న బ్రెడిషన్స్ ను భగ్గుం చేసి లై సెన్స్ కు పోయినప్పుడు చెబితే అది వ్యాయమైనదట. అక్కడకువచ్చి మాట్లాడితే సువ్వుబద్వామ్ అంటే, ఒక ఎం. ఎల్. ఎ వున్నది వున్నట్లు వ్రాస్తే దానికి కవరింగ్ ఇచ్చి వ్రాయాలట. Can not he follow the spirit, can't he appreciate the feelings of the hon. Member. ధర్మభిక్షం గారికి ఏదైనా ఒక ఇన్స్ట్రక్ట్ జరిగితే తప్పకుండా ప్రభుత్వానికి వ్రాయమనండి. మేము విచారిస్తాము. తప్పువుంటే పనిష్ చేస్తాము. ఇది ప్రివిలేజ్ కాదా అనేపాయింట్ కు దీనికి కన్ ఫ్యూజ్ చేస్తే ఎట్లా?

When the Chief Minister has decid there is no further point of our sitting here. Therefor we are staging a walk out. [Sri Pillalamarri Venkatswarlu along with the members of his front left the Assembly Chambers.]

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :—వున్నదోలేదో కన్సిడర్ చేయటానికి ప్రివిలేజ్ కమిటీ ఎగ్జిజ్ట్స్. మీరు అక్కడ డిటై చేస్తే మేమేమిచేస్తాం? ఇంకా ఏమి డెమోక్రసీ మీరులుతుందండీ.

(Sri Tenneti viswanatham then left the Assembly chambers)

Sri K. Brahmananda Reddy :—I am very sorry, Sir, that the hon. Members came determined to go out.

Sri P. Rajagopal Naidu :—We are sharing the feelings of the Opposition and we are going out.

Sri K. Brahmananda Reddy :—I am taking it for granted that what Mr. Dharmathiksham has said is true. Even assuming so, there is no privilege.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ :—అదికూడా కాదండీ. వారు ప్రారంభించటం లోనే ఇదంతా మిస్ లీడింగ్ వగైరా వుందనే ధోరణిలో ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రారంభించారు. వారి ఎప్రోచే దీనికి భిన్నంగావుంది. ఆ దృష్టి పరైనది కాదు కాబట్టి నేనుకూడా వాకౌట్ చేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :—It was a very simple question. But we involved ourselves into various methods of conventions and practices.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Now and then it happens, Sir. It does not matter.

Mr. Deputy Speaker :—You have to conclude now.

Sri K. Brahmananda Reddy :—I have concluded. There is no prima-facie case for privilege. Second thing is if Mr. Dharmathiksham wants

re: Alleged raid by some persons of the public meeting held on 12-3-66 at Gotimukkala village, Medak District.

he can certainly give a complaint regarding the alleged insult or assault or whatever it is and the Government will certainly enquire and if there is any case or any thing, certainly Government will take proper steps against the concerned Officer. But this is not a matter of privilege.

*Mr. Deputy Speaker :—*Motion moved.

(Pause)

The question is that the privilege motion relating to the Sub-Inspector of Police be referred to the Committee of Privileges.

The motion was negatived.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: Alleged raid by some persons of the public meeting held on 12-3-66, at Gotimukkala village, Medak District.

శ్రీ విఠల్ రెడ్డి (నర్సాపూర్) :— అధ్యక్షా, ఈ నెల 12 వ తేదీన పెద్దగొట్టిముక్కలలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ నుండి బహిరంగ సభ ఏర్పాటుచేయటం జరిగింది. అలా బహిరంగ సభ జరుగుతుందని సిపంపేట సబ్ ఇన్స్పెక్టరుకు తెలియచేయటం, అలా తెలియజేసినట్లుగా ఆయన రళిడు ఇవ్వటం కూడా జరిగింది. ఆ బహిరంగసభలో సమితి ఉపాధ్యక్షుడు లక్ష్మీనరసయ్య, బి. లింగం పాల్గొనటం జరిగింది. ఆ బహిరంగసభ జరుగుతూవుండగా అక్కడకు 2, 3 మైళ్ల దూరంలో వున్న గోమారం నుండి రామచంద్రారెడ్డిగారి నాయకత్వాన 80 మంది వచ్చి దాడిచేశారు. పెద్దగొట్టిముక్కలలో వుండే ఉప సర్పంచ్ నరసారెడ్డి నాయకత్వాన నలుగురైదుగురు ఆ గ్రామస్థులు కూడ వీరితోకలిసి దాడిచేయటం జరిగింది. నాపై, లక్ష్మీనరసయ్యపై, బి. లింగంపై దాడిచేసి హత్యచేయాలని కూడా ప్రయత్నించటం జరిగింది. ఆ బహిరంగ సభలో వున్న రైతులు మమ్మల్ని కాపాడడం జరిగింది. ఆ దాడి ఫలితంగా మల్లయ్య అను అతనికి రెబ్బ తగిలి అక్కడికక్కడే స్పృహ తప్పి పడిపోగా ఆ రాత్రే అక్కడ మాకు ఒక కారు దొరకగా అందులో నర్సాపూర్ హాస్పిటల్ కు తీసుకువెళ్ళాము. అక్కడి డాక్టర్ చికిత్స చేయగా నాలుగైదు గంటల తర్వాత స్పృహ వచ్చింది. సిపంపేటలో అశాంతి వుంది. అక్కడ ప్రభుత్వం లేదు, సబ్ ఇన్స్పెక్టరే కాంగ్రెసువారితో కలిసి గుండాగారి చేయటం జరుగుతున్నది. అక్కడ సురేంద్ర రెడ్డి అనే డేక్ ముఖ్ వున్నారు. ఆ పార్శ్వంలో బహిరంగ సభ పెట్టటానికి అవకాశం లేదు. పోలీసు యాక్షన్ కు పూర్వం రజాకార్లు, డేక్ ముఖ్ లు ఎట్లా దాడి చేశారో అలా ఆ పార్శ్వంలో పరిస్థితులు వున్నాయి. ఆ సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ ఏమీ చర్య తీసుకోవడం లేదు. మినిస్టరుగారు చర్య తీసుకొని ఆ సబ్ ఇన్స్పెక్టరును ట్రాన్స్ ఫర్ చేసి అక్కడ శాంతి కాపాడటానికి ప్రయత్నం చేయాలి. లేకపోతే అక్కడి పరిస్థితులు విషమిస్తాయి. మంత్రిగారు తమ సమాధానం ఉర్దూలో ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

Calling attention to matter of urgent
public importance :

25th March, 1966. 197

re: Raid by one Raghuramulu of Marepally
village on Gorita, Nagarkurnool taluk
on 28-2-66 along with an unlawful
assembly of persons.

مسٹر ڈپٹی اسپیکر - اگر آپ اس کا مفہوم اردو میں بیان کریں تو بہتر ہوگا
منسٹر فار ہوم (شری میر احمد علی خان) - نرسا پور تعلقہ میں دھرماریڈی صاحب
کی دعوت پر ۱۲ - مارچ سنہ ۱۹۶۶ء کو کمیونسٹ پارٹی کی طرف سے ایک پبلک
میٹنگ ہوئی - ساڑھے نو بجے رات میں میٹنگ شروع ہوئی - شری وٹھل ریڈی صاحب
نے اس جلسہ کو مخاطب کیا - اس کے بعد شری لکشمی نرسیا مخاطب کرنے کے لئے
اٹھے تو کچھ روڈیز جو گومارم ولیج سے آئے تھے انہوں نے اعتراض کیا اور کہا
کہ اس پر امن مقام پر کمیونسٹ پارٹی کی طرف سے کوئی میٹنگ منعقد کرنے کی کوئی
وجہ نہیں ہے جسکی وجہ سے نئی مشکلات پیدا ہو جائیں گے جسکی بناء پر یہ جلسہ
گڑبڑ میں ختم ہو گیا اس کے بعد گٹھمکلا ولیج کے باہر بعض کمیونسٹ ورکرس کو
مارپیٹ کی گئی - چنتاملیا کو مارپیٹ کی گئی اور وہ نرسا پور ہاسپٹل میں ۱۳ - مارچ
سنہ ۱۹۶۶ء کو علاج کیلئے رجوع ہوئے جہاں انکو معمولی زخم آنے کی تصدیق
کر کے ان کا علاج کیا گیا - کرائم کیس نمبر ۶۶/۱۱ کو دفعات ۴۳۳ اور ۴۳۴
آئی - پی - سی - کے تحت شیوم پیٹ پولیس نے رجسٹر کیا - جوں ہی شری وٹھل ریڈی
اس کی اطلاع مہتمم پولیس کو دی انہوں نے فوری کارروائی کا حکم دیا - سب انسپکٹر
انہوں نے بندوبست ٹوئیک نہیں کیا انکے خلاف کارروائی کی جارہی ہے -

re: -Raid by Raghuramulu of Marepally village on Gorita, Nagar-
Kurnool Taluq on 28-2-66 along with a unlawful assembly of persons.

Sri Mir Ahmed Ali Khan:-On 27-2-1966 the Cattle of one Sri Golla Nagiah of Goritta Village were found grazing in Sri Mouram Ramulu's field. Sri Mouram Ramulu the brother of Gumastha Patwari Sri Raghu Ramulu was removing them to cattle pound. He was assaulted with sticks by Sri Golla Nagiah and three others. On receipt of this complaint a case in Cr.No. 9/63 u/s 417 and 324 I.P.C. was registered on 28-2-1966 morning by the Sub-Inspector Taimmayyapa. He immediately visited the village for investigation. When the Sub-Inspector reached the village in the afternoon of 28-2-1966 he received another complaint stating that at 12 noon on 28-2-1966 Gumastha Patwari Sri Raghu Ramulu along with 12 others entered the house of Sri Golla Nagiah in his absence and assaulted his mother-in-law Smt. Chandamma with sticks and later set fire to the hay ricks and empty cattle sheds of Sri Golla Nagiah and two of his supporters destroying property worth Rs. 550. On receipt of a report from police pital a case in Cr.No.10/68 u/s 135 and 149 I.P.C was registered at 5-30 p.m. on 28-2-1966 itself.

The accused in both the cases have absconded from the village. The Sub-Inspector has completed investigation in both the cases and they are being charge sheeted. The Inspector has been deputed with a special party to trace the accused and also to collect material for section 107 Cr.P.C. Proceedings. The Deputy Superintendent of

198   25th March, 1966.

Calling attention to matter of urgent public importance.

re: Alleged attempt to murder a Village Munsiff in Pathapatnam Taluk, Srikakulam District on 19-2-1966.

Police Nagar Kurnool has been directed to visit the Village at once to take necessary steps for filing charge sheets. The village is quite at present without any trouble.

re: Alleged attack on a bus by certain persons at Jakkampudi near Vijayawada.

Sri Mir Ahmed Ali Khan:—On 19th March, 1966 evening at about 5 p.m. Suryadevara Sitharamaiah of Jakkampudi along with Prathipati Jamalaiah, Prathipati Prasad, Yesupadam, Adam, and Pasupaleti Mysaiah were proceeding from Vijayawada by bus APW 14 to Jakkampudi. As the bus was within a distance of about four furlongs from Jakkampudi, about 50 persons stopped the bus and surrounded it from all directions. The passengers and the bus crew were asked to get down and they did so out of fear and ran away. Of these 50 persons Kodali Narayana Rao, Madugula Sriramulu and Bhimiah stabbed Adam. Adam fell down dead. Yesupadam was beaten and speared by Kodali Narayana Rao, Madugula Sriramulu and Dasari Subba Rao. Yesupadam ran out of the bus. Jamalaiah who was in the bus was beaten with stick by Lankiseti Yankatramiah, Chandraiah Yedla Subbarao and Yedla Ramarao and when his son Prasad interfered he was also beaten by Nandipamula Anjaiah and Kotiah with sticks. Suryadevara Sitharamaiah who was in the front seat of the bus was beaten with sticks, by Kodali Narayana Rao while Dasari Subbarao speared him on his left fore arm. Alan died on the spot. Prathipati Jamalaiah died of injuries in the General Hospital, Vijayawada on 20-3-1966 evening and Yesupadam died in the General Hospital on 21-3-1966 evening. The other three injured persons were treated as out-patients.

A case in Cr.No.70166 u/s 147,148 and 302 I.P.C has been registered at Vijayawada Taluk Police Station and is being investigated. The accused are all absconding and efforts are being made to arrest them.

The assailants party had brought no confidence motion against the Sarpanch Mahadevaiah of Jakkampudi village who belonged to the complaint's party. As a result of this the Sarpanch resigned on 9-3-1966. There are mis-understandings since then. An armed reserve party has been stationed in village since 20-3-1966 and the situation is peaceful.

Mr. Deputy Speaker:—It appears to be a very serious case. Otherwise there will be no shelter for any body who travel in the bus. You will have to take a serious note of the incident.

Re:—Alleged attempt to murder a village munsiff in Patapatnam taluk, Srikakulam District, on 19-2-1966.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు:—అధ్యక్షా, 19-2-1966 శివరాత్రినాడు తెలంగాణ ముసలం Temple కు వెళ్లి అక్కడనుండి రాత్రి 9 గంటలకు ఒక మునుషుడిని

Annual Financial Statement (Budget) 25th March, 1967. 199
for the year 1966-67 :
Voting of the Demands for Grants.

ఎత్తుకొని, ఒకమనుషుడిని చేత పట్టుకొని వస్తూంటే, ప్రక్కనే ఉన్న హరిద్వారం గ్రామతలారి ముందుకు వచ్చి నమస్కారం చేసి వెనకనుండి కట్టతో కొట్టిన ఫలితంగా ఆ village munsab పడిపోవడము, తరువాత అతనిని చంపడానికి కర్ర ఎత్తుతుంటే అంతలో ఒక మనిషి అతనిని పట్టుకోవడం జరిగింది. 19-2-1966న జరిగిన యీ విషయము గురించి 15, 20 రోజులవరకు పోలీసు వారు వెళ్ళకుండా కొట్టారన్న సాక్ష్యము స్పష్టముగా కనిపిస్తూంటే వారిని arrest చేయకుండా వుండడం వల్ల యిది చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులు దారి తీస్తుంది. ఇటువంటి విషయాలలో police వెంటనే శ్రద్ధతీసుకోక పోవడం వల్ల వచ్చిన ప్రమాదాన్ని ప్రభుత్వం గుర్తించి, కారణాలను తెలుసుకొని కొట్టిన వారిని వెంటనే arrest చేయాలి. ఆకారణంగా జరిగిన అలస్యం గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచించి సరైన విషయాలు తెలుసుకొని వారిని arrest చేసి చర్యలు తీసుకోక పోతే ఒంటరిగా మనుష్యులు వెళ్లినపుడు ప్రమాద పరిస్థితులు ఏర్పడుతాయి. ఏ ఆఫీసరుకుగాని, ఎవరికిగాని గ్రామాలలో తిరగడం కష్టముగా వుంటుంది కాబట్టి వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

Sri Mir Ahmed Ali Khan :—On 19-2-1966 Sri Dadla Appalanarasayya Naidu V. M. of Thimburu Pathapatnam Taluk was assaulted by Sri Padala Kurayya and 5 others. This incident took place on 19-2-66 at Thimburu which is at a distance of 20 miles from the Police Station. The complaint was made to the Police on 21-2-1966. A case was registered as Cr.No. 6/66 u/s 147 & 323 I.P. of Sarvakota Police Station and investigation was taken up. The injured person was sent for medical treatment. The Medical Officer opined that the injuries are of simple nature. The accused are absconding. Efforts are being made to apprehend the accused.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Rules made under the Andhra Pradesh Bhoodan and Gramdan Act, 1965.

Sri N. Ramachandra Reddy :—I beg to lay on the table under sub-section (3) of section 34 of the Andhra Pradesh Bhoodan and Gramdan Act, 1965. Copies of the rules made under the said Act, which were published at pages 467-474 of the rules supplement to part II of the Andhra Pradesh Gazette dated 23-12-1965.

Mr. Deputy Speaker :—Papers laid on the table.

Annual Final Statement (Budget) for the year 1966-67. Voting of the Demands for grants.

Demand No IX Heads of state, Ministers and Headquarters staff Rs. 2,84,90,000.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ :— అధ్యక్షా, ఈ increase అయిన H. A. గ్రామోద్యోగులకు రాదనేదోలా ప్రభుత్వము న్యక్తపరిచినందువల్ల కలిగినటువంటి

విషమ పరిస్థితులదృష్ట్యా బ్రహ్మాండమైన ఆందోళనకు దారితీస్తుంది. ఇప్పటికే గ్రామోద్యోగులకున్న యిబ్బందుల గురించి చెప్పనవసరము లేదు. Government Employees Consumers Co-operative Stores పెట్టారు. అవి complete గా fail అయినాయి. ఇప్పుడు అక్కళ్లు 79 నుండి 74 రూపాయలు అన్నారు. సన్ననియ్యం సంగతి ఏమి చెప్పలేదు. రు. 200 లకు పైగా జీతము వుండే N. G. O ల గతి ఏమిటి? ఈ Concession వారికి రాదా? ఏది clarify లేదు. Negotiations యింకా జరుగుతున్నాయా లేక నిలిచిపోయాయా? పరిస్థితి ఏమిటి? ఇవాళ్ళ 25, 28 వ తేదీన రాష్ట్రమంతా బ్రహ్మాండమైన గందరగోళములో పడిపోయే పరిస్థితిలో వున్నా దానిగురించి ఆలోచించడంలేదు. దాని తీవ్రతను ప్రభుత్వము దృష్టిలో వుంచుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాక యీ పరిపాలనావ్యవస్థ చూస్తే రాజకీయ ప్రవేశము పరిపాలనా యంత్రాంగంలోకి తీసుకువచ్చి ఆ యంత్రాంగాన్ని కలుపితం చేయడము జరుగుతుంది. Administrative Reforms Committee వారు వ్రాశారు. రాజకీయ వాదులు, Non-officials పరిపాలనా యంత్రాంగములో కల్పించుకొని దానిని తప్పడుత్రోవలో పెట్టడానికి హెచ్చుగా ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయనే విషయము ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చినటువంటిది — మొన్న గుంటూరుజిల్లా సంయుక్త సోషలిస్టుపార్టీ ప్రధాన కార్యదర్శి దగ్గరనుండి నాకు ఒక జాబు వచ్చింది. ఒక విషయము చదివి వినిపిస్తాను. ఇకపోతే యిచ్చట బ్రహ్మానందరెడ్డి స్టేడియం వ్యవహారాలు శ్రుతిమించాయి — School Teachers పై ఒత్తిడిచేసి చిన్న విద్యార్థులకు కూడా బలవంతంగా స్టేడియం టికెట్లు అమ్మకం చేయుచున్నారు. పై అధికారుల ఒత్తిడిచేత తాము అమ్మకము చేయక తప్పడంలేదని teachers దీనవదనముతో నెలవిస్తున్నారు — అధ్యక్షా! ఈ స్టేడియముకు వసూలుచేయండి — ఎక్కడ వసూలుచేయాలో అక్కడ చేయండి. Elementary School Teachers నుండి పిల్లకాయల దగ్గరనుండి యీ స్టేడియమునకు డబ్బు వసూలు చేయడము అంటే యిటువంటి పద్ధతులతో పరిపాలనా యంత్రాంగము జరుగుతుంది. ఈ విధంగా కలుపితమై రాజకీయ స్వప్రయోజనాలకు పరిపాలనా యంత్రాంగము వినియోగించుకోవడం జరుగుతుందంటే నిజంగా యీ పరిపాలన ఏమంత గర్వ కారణమైనది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. అవినీతి కేసులు విషయములో యిన్ని చేశామని చెప్పారు. ఈ కేసులను విచారించే విషయాల గురించి మొన్న ప్రశ్న సందర్భములో చెప్పాను. వాటిలో జరిగే జాప్యము, యీ అవినీతి కేసులు పట్టుకున్న తరువాత జరిపించే కార్యక్రమము, Vigilance Commission కు వుండే ప్రాధాన్యత, దాని ఎదుటికి పోయిన వాటికి తగిన సహకారం, వారికి కావలసిన powers యివ్వకపోవడంవల్ల జరిగే నష్టాలు ప్రభుత్వము మరొకసారి పరిశీలించి వ్యవహారాలు సాగించాలని మనవిచేస్తూ యీ అవకాశం యిచ్చినందు లకు కృతజ్ఞత తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:— అధ్యక్షా యీ రోజు demand Heads of State విషయమై ఈ head అనేదానికి సంస్కృతంలోగాని తెలుగులోగాని

పుత్తమాంగం అని పేరు వుంది. ఈ demand విషయమై 2 కోట్ల 90 లక్షలు చిల్లర అడుగుతున్నారు. సరిగా పనులు జరుగుతున్నాయా, మంత్రులు చెప్పిన మాట బట్టి Officers సరిగా నడుస్తున్నారా లేదా అనేది చూడడానికికూడ ఈ బడ్జెట్ మంత్రిగారిని యితర మంత్రులు కూడ చూస్తున్నట్లుగా కనిపించదు. ఎందుకు చెబుతున్నానంటే మేం ప్రశ్నలు వేస్తూ వుంటాం. దానికి సమాధానం 10 నెలల తరువాత వచ్చినది. ఒక simple ప్రశ్న ఒక irrigation work గురించి చెప్తున్నారా, చేయడంలేదా అని చెప్పడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం water Commission దగ్గర వున్నదనేమాట చెప్పడానికి 10 నెలలు పట్టింది. Legislature మీద మంత్రిగారికి ఎంత గౌరవం వున్నదో కనిపిస్తుంది అంటే grip అంతా తగ్గిపోయింది. మంత్రులు వాళ్ళ వ్యవహారాలు అంతా దృష్టిలో వుంచుకొని Officers అట్లా behave చేస్తున్నారు. Andhra Paper Mill agreement complete అయిందా అని 1964 ప్రారంభంలో ప్రశ్న వేస్తే answers 1966 వ సంవత్సరంలో చెప్పారు. గవర్నమెంటు grip అంతా సడలిపోయింది. కాంగ్రెస్సు గవర్నమెంటు కానివ్వండి మరేపార్టీ కానివ్వండి అది జేరువిషయం. ఎవరు అధికారంలో వున్నప్పటికీకూడ Officers మీద grip లేకపోయినట్లైతే ఒకతప్పు మీరు చేస్తే వారు 10 తప్పులు చేస్తూంటారు అని స్రత్యేకంగా చెప్పనక్కరలేదు. మంత్రులు సమాధానాలు చదివేటప్పుడు నా note లో యింతే వుంది అంటారు. సరస్వతీదేవి ఆ మోస్తరుగా చేసినది. Note అంటే file. ఆ file తెచ్చుకోవడం ప్రశ్నలు అడుగుతాడుకదా జవాబులు చెప్పాలి అని వుండడం లేదు. మా మెజారిటీ మాకు వున్నదికదా అంటారు. ఆ మెజారిటీ మాకు తెలుసు. మెజారిటీ ఇప్పుడు ప్రజారాజ్యంలో వున్నప్పుడు మైనారిటీని కాస్త గౌరవంతో చూడవలసిన బాధ్యత వారికుంది. లేకపోతే యీ Legislature అక్కరలేదు. మేం మెజారిటీలో వున్నాం, మీరు రానక్కరలేదని పుత్తరాలు వ్రాయవచ్చును. ఈ procedure అంతా ఎందుకు. మేము ప్రశ్నలు వేస్తున్నామంటే ప్రజారాజ్యం లక్షణం. గవర్నమెంటు ఏవిధంగా జరుగుతున్నదనేది. మేం motor car రూ. 95 వేలు పెట్టి chevrolet కొనుక్కున్నాను, కాబట్టి శ్రేకులు వుండకూడదంటే ఎలా వుంటుందో అట్లాగే వుంటుంది. ప్రజారాజ్యం అన్నప్పుడు, కానసభ rules, మరియు constitution వున్నప్పుడు మెజారిటీ వున్నది కాబట్టి మేం చెప్పం అన్నట్లయితే బ్రతికివుండగానే క్రిస్తుకు ఎలా మేకు కొట్టారో యీ ప్రజారాజ్యానికి ఒక మేకు కొట్టుతున్నాం అన్నమాట. ఈ సజీవమైన democracy అనే మూర్తికి మనం చేస్తున్న పని అదే అవుతున్నదన్నమాట. Details వ్రాయవచ్చు. పుట్టోగాలెలాచేస్తున్నారని Irregularities జరుగుతున్నప్పుడు చూడటానికి అనేకపర్యాలు మీ దృష్టికి తీసుకవస్తూ వుంటాం. అసలు గవర్నమెంటు tone మరియు దృక్పథం యే విధంగా వుంది. ఈ సంవత్సరం నాకేమి కనిపించిందంటే, December Session లోనే కొంత కనిపించింది. ఒక లక్ష్యంమీద దృష్టిని కేంద్రీకరించి దానిని చూచుకోవడమే తప్ప అసలు Legislature work and administration ఏ విధంగా

జరుగుతుందో చూడడంలేదు. ఇదేమి న్యాయమని అడుగుతున్నాను. 3 సం.లు గాని 5 సం.లు గాని మంత్రులుంటారో అన్ని రోజులు చివరిరోజు వరకు జాగ్రత్తగా వుండవలసినదే అనే వుద్దేశంతో పని చేయవలసినదేగాని వచ్చే ఎన్నికలలో నెట్టతానూ, ఏ విధంగా పాతివదిక వేసుకోవాలి అన్నట్లేతే చాల కష్టమైన విషయమే. అనేక పర్యాయాలు ప్రభుత్వానికి చెప్పాము. Administrative Reforms Committee recommend చేసినది. Irregularities యేమైనా వున్నట్లయితే చర్చచేయడానికి check చేయడానికి Tribunal ను వేయవలసినదని rules ప్రకారంగా through proper channel చాలామంది Officers కు కష్టం అవుతున్నది. కాబట్టి facilities యివ్వవలసినదని చెప్పారు. Gross injustice జరిగినదని మీకు వచ్చినట్లయితే చూస్తానని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఆయన సదుద్దేశంతో చెప్పారు కాని ఆయన ఎన్నని చూడాలరు. మనకన్నా ముఖ్యమంత్రిగారికి వెయ్యింతలు పని వుంటుందా? ఒక అన్యాయమైన కాగితం Office కు పంపిస్తున్నాము. 3, 4 నెలలు జరిగిన తరువాత ఏ కారణాలు జరగాయో మేం దాని విషయమై complaint వ్రాశామో ఆ మాటలే తిరిగి పంపించడం జరుగుతున్నది. ఒక injustice ఒక ఉద్యోగస్తుడికి జరిగినట్లేతే మనల్ని నిశ్చేతనంగా ఎవరులేరనే దీనిని వారికికలిగింది. ఇది న్యాయం కాదు. ఎవరు ముఖ్యమంత్రి అయినా ఎవరు administration లో వున్నా మన ప్రవర్తనలో సడలింపు వుండకూడదు. ఎందుకేతనంటే permanent services కు ఒకవిధమైన శిక్షణ discipline కావాలి. ఒక మంత్రి చెపితే వినడం మరొకమంత్రి చెపితే వినకపోవడం లేదా ఆ వుత్తరం తిరిగి వారే పుచ్చుకొని there is no reason to interfere అని ఏ argument ఏ reason బాగులేదని point out చేశామో అటువంటిదే చేసినట్లయితే చాల కష్టమవుతుంది. Government service conduct rules ప్రకారం మా వద్దకు వచ్చి చెప్పడానికి పిలువేదు. Set right చేయడానికి వేరే మార్గంలేదు. ఒక ఉదాహరణ ఇతనిని ఎండుకు select చేయలేదని ఒక ప్రశ్న వచ్చింది. Public Service Commission కు refer చేశాం వారు agree కాలేదు. ఆ కారణంచేత తీసుకోలేదని అన్నారు. ఆ ఆఫీసరు నా వద్దకు వచ్చి P.S.C. కి refer చేయలేదు, ఇది అన్యాయం, ఇటువంటి remarks మంత్రిగారు సంతకం పెట్టారు. మీరు మంత్రిగారితో చెప్పండన్నాడు. నీ కెలా తెలుసు అంటే వుద్యోగులలో నున్నాను కాబట్టి తెలుసునన్నాడు. నేను ధైర్యం చేసి వారిమీద దిసిప్లినరీ యాక్షన్ తీసుకోకండి P.S.C. refer చేయకుండా వేరే దిసిప్లినరీ note వస్తే సంతకం పెట్టారు అన్నాను. ఒక వారం రోజుల తరువాత నన్ను పిలిచి నీవు చెప్పింది right అన్నారు. ఇటువంటి instances జరుగుతూంటే Tribunal వేయకపోతే వారు ఎక్కడికి పోతారు మంత్రులకు బాధవుండదు. వారు మీదగ్గటకు రానక్కరలేదు. Opposition లో వుండి ప్రతివుద్యోగస్తుడికి promotion వస్తూంటా లేదా అనే కుతూహలం అసలు ఎవరికీ లేదు. Rules violate కాకుండా అర్హతలను బట్టి సవర్ణంగా వెళ్ళితేనే బాగుంటుందని అనుకుంటున్నాం.

తరువాత ఒక్కొక్కప్పుడు extensions వస్తాయనుకోండి, ఒకమారు ఒక ఉదాహరణ నాకు తెలుసు. 3 నెలలు ముందు ఒక officer కు extension కు వ్రాస్తే ఏమీ 3 నెలలు ముందే extension వ్రాయాలా యింకా time వుందని చెప్పినటువంటివారే ఒక Head of the Department యింకా అతను retire కావడానికి యింకా ఒక సంవత్సరం 4 నెలలు వుండగానే అతనికి extension ఇచ్చారని తెలిసింది. అటువంటిది గనుక జరిగినట్లయితే ముఖ్యమంత్రిగారు తప్పుకుండా చూడవలసింది. తరువాత మేము ఏదైనా వ్రాసినప్పుడు తిరిగి officer కు పంపించడం న్యాయమే వ్రాసిన దానిని examine చేయడానికి. కాని ఆ file ను తిరిగి మంత్రిగారు చదివి, పరిశీలించి పంపవలసిందని నా ప్రార్థన. అయితే ముఖ్యమంత్రిగారికి చాలాఅభినందనాలు. మేము ఉత్తరాలు వ్రాస్తుంటే జవాబులు ఇస్తుంటారు. మరి కొంతమంది మంత్రులు ఉత్తరాలు వ్రాస్తే telegrams యిస్తే ఉత్తరం అందిందా లేదా అనేటటువంటి సమాధానం కూడా వ్రాయరు. యిది ప్రజారాజ్యం మాకు majority వుంది కాబట్టి మాకు తోచిన పని మేము చేస్తామంటే చేయండి, అసెంబ్లీయే నిలువకండి. ఎలాగూ majority వచ్చి మళ్ళీ 6 వళ్ళ వరకు యింటి దగ్గర కూర్చుంటే పోతుంది లేకపోతే యే మార్చి నెలలోనో ఒక meeting పెట్టి Annual Financial Statement accept చేస్తే పోతుంది. కాని మమ్మలని మెంబర్లని, మా constituency నుంచి వచ్చామని, పెద్ద మనుష్యుల మని పిలిచి మేము ఉత్తరాలు వ్రాస్తే జవాబులు కూడా ఇవ్వకపోయినటువంటి మంత్రులు వున్నట్లయితే వారిని గురించి ఏమి చెప్పాలి? అందువల్ల ముఖ్యమంత్రిగారిని కొన్ని instructions ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. మొత్తం 300 మందిలో ఉత్తరాలు వ్రాసేవారు 50 లేక 100 మంది కంటే వుండరు. మిగిలినటువంటివారు మంత్రులతో పలుకుబడి వున్నందున, పరిచయం వున్నందున మంత్రుల దగ్గరకుపోయి చెప్పుకుంటారు. ఉత్తరం అందించి యిది చేస్తున్నామని జవాబు వ్రాస్తే చాలు, చేయకపోతే మేము మాత్రం రేబ్బలాడ గలమా? న్యాయం వుంది న్యాయం చేయమని వ్రాస్తాము అంతకన్నా ఏమీలేదు. యీ వేజ్ privilege motion వచ్చింది privilege motion లో నేను మనవి చేసేది ఏమిటి అంటే గవర్నమెంటు మీకు హక్కు వున్నది vote down చేయడానికి. కాని సమయంలో vote down చేయకుండా Privilege Committee కి వెళ్ళనీయండి యే facts వల్ల అయితే privilege లేవని అంటున్నారో అది బహుశా వారే అనవచ్చును, అంతాకూడా మాటకు మాట వచ్చింది. మొత్తం మీద వారు చెప్పిన మోస్తరుగా అంతమందికి గొంతుకులు లేచాయని నేను మాత్రం నామటుకు నేను apology ఇచ్చాను. కొంతవరకూ మైనారిటీలోను opposition వుంటుంది. అందుచేత మైనారిటీకి ఒక విధమైన traditions build up చేయాలి. మెజారిటీవుంటే రేపే కొట్టివేయవచ్చును. 25 రోజులు అక్కణ్ణేను. Budget session అందుచేత మేము చెప్పినప్పుడు కొంచెం నూతనమైన traditions సృష్టి చేయాలి. ఎందుచేతనంటే ఇప్పుడు మీరు చేసినట్లే వచ్చి అసెంబ్లీ వదిలేస్తున్నది. తరువాత నేను మనవి చేసినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు లేరు.

Department answers శ్రద్ధంగా ఇచ్చినప్పటికీ complete information లేక పోవడం అనేది అలవాటు అయిపోయింది. ఆ అలవాటును తగ్గించడానికి కొంత వరకు ముఖ్యమంత్రిగారు జాగ్రత్త తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. కొన్నాళ్ళ క్రిందట వచ్చింది దేశంలో ప్రజాశాస్త్రం వచ్చింది complaints చాలామటుకు వస్తూంటాయి మంత్రులమీద allegation: వస్తే ఏమి చేయడమని, మంత్రులమీద అవినీతివిషయమై ఏమిటి అని చెప్పి ఒక పెద్ద అల్లరిఅయింది దానిమీద సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు సంతానం కమిటీని చేయడం వారు ఏదో వ్రాయడం జరిగింది, అందులో ఒక code of conduct మంత్రులకు ఇచ్చారు. మంత్రులకు ఇచ్చిన దాంట్లో మంత్రులు ఆస్తిపాస్తులు తెలియజేయవలసిందని తెలియజేయడం చాలా మంచిదని చెప్పారు. లేకపోతే మంత్రులమీద ఏదైనా complaints వచ్చినట్లైతే ముఖ్యమంత్రిగారు పరిశీలించి చూడవలసిందని అందులో వ్రాశారు. ఇప్పుడు ఏమి జరుగుతున్నది. ఇక్కడ కొన్ని పత్రికలు వున్నాయి. మన రాష్ట్రంలో publish అవుతున్నాయి. అవి ముఖ్యంగా పారపత్రికలు, దిన పత్రికల్లో అట్టే వడవు. కొన్ని పారపత్రికలు వారు unpopular అయి పోవడానికి కొంతమంది మంత్రులమీద allegation: వ్రాస్తున్నారు. అనేక జిల్లాల్లో వస్తున్నాయి. మరి ముఖ్యమంత్రిగారు వాటిని code of conduct ప్రకారంగా తీసుకోవాలి. అది ఏదో రిపోర్టరు లేకపోతే anti corruption లేకపోతే ఏదో నగారా, జయశ్రీ అని యేవో పేర్లు చెప్పినది రిపోర్టరు అనడం కన్నా ప్రజాశాస్త్రం సుస్థిరం కావాలన్నట్లయితే అది ఎంతవరకు నిజం అనేటటు వటింది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక competitive advisor ని దగ్గర వేసుకుని వీటి అన్నింటినీ గమనించవలసిన అగత్యం వుందని మనవిచేస్తున్నాను. సంతానం కమిటీలో ప్రత్యేకంగా అదే వ్రాశారు. మంత్రుల విషయమై వచ్చినప్పుడు Officers investigate చేయడం మంచిదికాదు కాబట్టి మంత్రులమీద complaints పత్రికల్లో వడ్డప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు వాటిని చూడవలసిందని, తగినటువంటి action తీసుకోవలసిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పటికి అప్పుడే 2, 3 ఏళ్ళనుంచి చూస్తున్నాం. ఈ పత్రికల్లో అనేక మంత్రులమీద ఆస్తిపాస్తులకు సంబంధించి, సినిమాలు సంపాదించడం విషయంలో యింకా అనేక విషయాలు వస్తూన్నాయి. ఆ వచ్చినవి ముఖ్యమంత్రిగారు గమనించాలి. ఎప్పుడు అయితే మంచి పరువు ప్రతిష్ట గవర్నమెంటుకు ఉంటుందో అప్పుడే మన రాష్ట్రానికి పరువుప్రతిష్ట వుంటుంది. మన రాష్ట్ర పాఠశాలకు చెప్పుకోదానికి మరొకరికీ సగర్వంగా ఉంటుంది. ఎన్ని జరిగినా కొన్ని లోటుపాట్లు వుంటూ వుంటాయి. ఈ లోకంలో కొన్ని లోటుపాట్లు జరగవలసిందే. దాని విషయమై నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పదలచలేదు. కానీ ఈ పొరపాట్లు పెరిగినప్పుడు వాటిని తగ్గించడానికి మనము ఏమైనా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నామా. సాంప్రదాయాలు ప్రతిష్ఠిస్తున్నామా లేదన్న విషయమై నేను మాట్లాడుతున్నాను. దీని విషయమై 3, 4 ఏళ్ళ క్రిందట సంతానం కమిటీ Report వచ్చిన తరువాత మాత్రం ముఖ్యమంత్రి అయిన వారిమీద ఒక పెద్ద

భారం వేశారు. నిజమే ముఖ్యమంత్రిమీద పున్నటువంటి భారం మిగిలిన మంత్రులకు తెలియదు. ముఖ్యమంత్రిగారు దీర్ఘ ఆలోచనలో పున్నప్పుడు మిగిలిన మంత్రులు నవ్వుతూ, తిరుగుతూ వుండవచ్చును. అయినప్పటికీ ముఖ్య ప్రాతినిధ్యం వహించినప్పుడు ఈ బాధలు వుండకుండా వుండవు. అందుచేత తప్పకుండా ఈ weekly papers ఏవి అయితే ఉన్నాయో వాటిని చూడవలసి ఉంటుంది. మాటవరుసకు నా దగ్గర anti-corruption ఒక పేపరు వున్నది. నెల్లూరు నగరాలని, జమీను రైతు అని చదివాను, యింకా ఏవేవో వ్యక్తులు వస్తుంటాయి. వారు mark చేసి పంపుతుంటారు. నేనుకూడా యివన్నీ ఎంత వరకూ మనం personnel గా ప్రశ్నలు వేస్తాము. ఎంతవరకూ చేస్తారో ఏదో యంతకాలం వెళ్ళితే వెళ్ళింది కొంత సత్కాలక్షేపం చేసుకుందామనే బాధ పున్నప్పటికీ కూడా వారు ఏమని ఉత్తరాలు వ్రాస్తుంటారు అంటే అయ్యా మీరు శాసన సభలో పున్నారని మీ మీద నమ్మకంని ఈ మంత్రులమీద యివన్నీ చెప్ప వలసిందని అని చెప్పితే మీరు పూరుకుంటున్నారని నిష్ఠూర వాక్యాలు వ్రాస్తూ మా అందరికీ ఉత్తరాలు వ్రాస్తూ వుంటారు. నేను హృదయపూర్వకంగా మనవి చేసేది ఏమిటి అంటే యేమంత్రి అయినప్పటికీని ముఖ్యమంత్రిగారు తమ ముఖ్యమంత్రిత్వాన్ని నిలుపుకోవలసిందేగాని ఈ మంత్రుల ఎవరి మీదనైనా enquiry చేసినట్లయితే వచ్చిన బాధ వస్తుందనే ఉద్దేశంతో మాత్రం ప్రవర్తించ వద్దని వినయపూర్వకంగా మనవి చేసుకుంటున్నాను. నేను ఎంతో మార్చిన యిస్తున్నా మనం అంతా మానవులం కొన్ని కష్టనిష్ఠురాలు వుంటాయి పున్నప్పటికీ కూడా Central Government వారు point out చేశారు గనుక మనవి చేస్తున్నాను. మొన్ననే ఈ ఆస్తుల విషయమై ప్రశ్నితరాల సమయములో వచ్చినప్పుడు మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ ఆస్తుల విషయమై యిది confidential అన్నారు. మీరు వారు యిచ్చినటువంటి Statement ఎప్పుడు అయితే publish చేస్తారో అప్పుడు 100కి 99వంతులు భారం మీకు వదిలిపోతుంది. ఎందువల్లంటే ఎప్పుడు అయితే publish అవుతాయని తెలుస్తుందో అప్పుడు ప్రవర్తన అంతా కూడా బాగుపడుతుంది. మనకు జబ్బులు పోవడానికి సూర్య రశ్మి ఎంత ముఖ్యమో ప్రభుత్వంలో, ప్రజా రాజ్యంలో అవినీతి అనేది పోవడానికి publicity అంత ముఖ్యము అన్నమాట. ఏదీఅయితే public గా ప్రకటన చేస్తున్నారో అదే సూర్యరశ్మి. కోర్టులువేసే sent nces కన్నా, మనం యిచ్చే శిక్షలకన్నా, మనం pass చేసే అవిశ్వాస తీర్మానాలకన్నా కూడా అవినీతి విషయమై ప్రకటన ఎప్పుడు అయితే అధికారరీత్యా ముఖ్యమంత్రి ప్రకటిస్తారో అప్పుడు అవినీతి అనేటటువంటిది 100కి 70 పాళ్లు పోతుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అందుచేత యిప్పుడు ఆస్తిపాస్తుల విషయమై చేస్తున్నటువంటి ప్రకటనలే కాదు. మిగిలినటువంటి ఉద్యోగస్తులందరూకూడా యిక్కడ చెప్పుకుంటుంటారు. చెద్దచెద్ద ఉద్యోగస్తులందరూకూడా మంత్రుల సాక్షిత్వంచూసి ముఖ్యంగా ఈ ప్రాదరాశాదు పట్టణంలో అనేకమైనటువంటి స్థలాలు, మరి కొంతమంది మిగిలిన రాష్ట్రం అంతటిలో ఈ భూసంపాదనా మహాయత్నంలో వుంటున్నారని అప్పుడప్పుడు వారి పేర్లు వస్తుంటాయి. ఇవన్నీ అరికట్టాలంటే మొట్ట మొదట

మంత్రులు మార్గదర్శకులు అయినట్లయితే officers కూడా సక్రమంగా ప్రవర్తిస్తారని చెప్పి నేను మనవిచేస్తున్నాను.

Finance, Industries Departments రెంటినీ ఒక దానిగా కలపడమనేది అంతమంచిదికాదు. దానివల్ల నష్టం వస్తే మానుకుంటానని ఆర్థికమంత్రిగారు అన్నారు. ఒక కంపెనీ దగ్గర 20 లక్షల రూపాయలు తీసుకున్నారు. అది అన్యాయమని అంటే—పుచ్చుకొన్నంత మాత్రాన వారిపై పు తిరుగుతామా అని అన్నారు. పరిశ్రమలు, కోటాలు, లైసెన్సులు Finance Minister గారు చూడాలి. లేనిచో check చేయడం చాలా కష్టమవుతుంది. దీనిని split personality check చేయడమవుతుంది. క్రితం సంవత్సరం రీఆర్గనైజేషన్ చేశారు. అది కొన్ని కారణాలవలన చేశామని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఇది కేవలం ఆర్థిక శాఖ ఆధ్వర్యం క్రింద వుంటే ఆ విధంగా చేసి వుండరు. Regional Joint Director posts యెక్కువైనాయి. వారికి Assistant Directors ను చేసినారు. ప్రత్యేకంగా దీనిని civil Engineers చేతులలో పెట్టి దానికి technical c.ll అని పేరు పెట్టారు. భూగర్భ శాస్త్రం తెలిసిన వారు వున్నారా? అని అడుగుతున్నాను. Joint Directors Addl. Deputy Director కాకుండా Additional Director అని మరొకటి పెట్టారు. Finance Minister గారి చేతిలోవుంటే యివన్నీ అవుసరం లేదని చెప్పేవారు. దేశంలోని పరిశ్రమలపై పెట్టుబడి యిప్పటికన్న మూడు రెట్లు అయినప్పుడు ఇటువంటి ఉద్యోగాల అవుసరముంటుందని తప్పకుండా చెప్పేవారు. అన్నీ రీజనబుల్ గా కనపడుతున్నాయి. మంత్రివర్గం expand చేస్తున్నారా ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. 1958-64 సం. లో 15 గురు మంత్రులున్నారు. 1964-68 లో కూడా 15 మంది వున్నారు. నాకు సప్లయ చేసిన పుస్తకంలో 16 మంది మంత్రులని వేశారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇప్పుడు 16 మంది వున్నారు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :—క్రితం సంవత్సరం 15 మంది వున్నారు. అంతకు పూర్వం కూడా 15 వుంది ఈ సంవత్సరం 16 వుంది. నాకు యిచ్చిన పుస్తకంలో తప్పు వేశారు. చివరి సంవత్సరంకదా ఎక్కువ వేశారేమో అనుకొన్నాను. పరిశ్రమాధిపతులు వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వం లొంగి పోతున్నది. ఈ విషయంలో వివరాలలోనికి పోవుటకు time లేదు. Capital లేని రివల్విక్ ఫోర్జు కంపెనీకి చెప్పలేనంత favour చూపించడం, తరువాత జాధపడడం జరిగింది. అదేవిధంగా రామగుండంలో జరిగింది. Industrialists వచ్చి నప్పుడు మాత్రం జాగ్రత్తగా వుండాలి. ప్రభుత్వం, ఏవో రెండు మూడు పరిశ్రమలపై డబ్బు పెట్టుబడి పెట్టడంకన్నా, చిన్న చిన్న వారికి యిచ్చినట్లయిన అందరకు సంతృప్తిగా వుంటుంది. Encouragement కూడా వుంటుందని చెప్పారు. Voice centre లేనిచోట 10% 20% Shares యివ్వకమనేది safety కాదు. మనం పేసిన directors వెళ్లి ex-officio గా కూర్చుంటున్నారు. ఇటువంటి చోట డబ్బు యివ్వవలసిన అవుసరంలేదు. వారికి కావలసినచో

భూసౌకర్యం, నీటి సౌకర్యం, విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యాలు చూపించండి. Loan assistance యివ్వండి. అంచాల విషయంలో మూడు పత్రికలు నాదగ్గరకు వచ్చాయి. "Anti-corruption" గురించి Sunday, Feb. 28, Sunday, March, 6 పత్రికలలో అనేక విషయాలు వ్రాశారు. Commercial Tax, Excise, Industry, food Ministers wake up అని వ్రాశారు. ఇలా చాలా వున్నాయి. ఇలాంటివి వచ్చినప్పుడు ఒక ప్రత్యేక అధికారి Secretary ని తీసుకొని cell యేర్పాటు చేయండి. అన్ని శాఖల గురించి ప్రతి రోజూ ప్రశ్నలు వస్తున్నాయి. ఒక ప్రత్యేక మైన cell వేసి dispose అయ్యే విధంగా చేయాలి. లేకపోతే తొందరగా శిక్ష చేయాలి. Prosecution చేయకూడదా అంటే—ఎక్కడ నిలుస్తుందని అన్నారు. అలా చేస్తే నిలుస్తుందని ఎక్కడ అంటే—రేపు ప్రొద్దున్న లోపల పాచువుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. మంత్రిగారు మాట్లాడితే ప్రతిదానికి కూడా చాలా విలువ వుంటుంది. మేము యేమి మాట్లాడినా మామూలే. ఆ విధంగా చెబితే adulteration శో Shake hands పుచ్చుకొనడం తప్ప మరొకటి లేదు. N. G. O. లను గురించి సభ్యులందరూ చెప్పారు. వస్తువు ఇచ్చే పద్ధతి యెందుకు పెట్టారో నాకు అర్థంకావడంలేదు. కాని ఉద్యోగస్తులు వొప్పుకొనలేదు. వారు అడిగినదానికంటే యెక్కువ ఖర్చుపెడుతున్నారు. వద్దని చెప్పినదానిని యెందుకు వారికి కట్టబెట్టడం? Solve చేసే పద్ధతి అయితే అనుకొనవచ్చు. వారడిగిన విధంగా యిచ్చినట్లయితే యే తగాదా వుండదు. రేపు 28 వ తేదీన బ్రహ్మాండమైన విషయాలు జరుగుతాయని అందరూ అనుకొంటున్నారు. N.G.Os organisation అయితే బాగానే వుంటుంది. ప్రమాదం యేమీలేదు. జిల్లాలలోకూడా లక్షలమీద ఊరేగింపులు చేస్తున్నారు. వారు యేమైనా చేసినా చేయకపోయినా law and order కు బీజం వేసి అవుసరంలేని అశాంతిని తెచ్చు కొనడం యెందుకు? డబ్బు యివ్వడం అనుకొనలేదనే పద్ధతి అయితే బాగానే వుండేది. 4½ కోట్లు మొదట యిస్తామన్నారు మిగిలినది మీరు యిస్తామన్నారు. ఇతరులకు లాభించే పద్ధతి యెందుకు? వస్తువులు civil supplies, Co-operative ద్వారా సప్లయి చేస్తున్నప్పుడు తరుగు వస్తుంది. వారికి అందుతాయోలేదో కాని మీకు మాత్రం liability తప్పదు. కనుక మరొకసారి ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ) కాకాని వెంకటరత్నం :—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును నేను బలపరుస్తున్నాను. ఈ రెవిన్యూ మినిష్టరు రామచంద్రారెడ్డి గారి అధ్యక్షత క్రింద ఈ పరిపాలనా సంస్కరణల సంఘం చేసిన విఫారముల గురించి రిపోర్టు శాసన సభ్యులకు యిచ్చారు. కాని విన్నటిదినం ఆ రిపోర్టుమీద చర్చ జరగవలసియుండగా అది జరగలేదు. దానిని చర్చించి ఆమోదించడానికి కూడ interest లేని స్థితిలో మన మెంబర్లు ఉన్నారని అనుకోవలసివస్తుంది. ఏమైనా ఆ సంస్కరణలు బాగున్నట్లు నిరూపిస్తోంది. మనం నిన్న డిస్కస్ చేసి యుంటే ఆ విషయాలు తెలిసేవి. ఆ పరిపాలనా సంస్కరణలపై విషయ

౨౯౯ 25th March, 1966.

Annual Financial Statement (Budget
for the year 1966-67 :
Voting of Demands for Grants.

పరిశయ కోర్సు అనేది మన సచివాలయంలో పెట్టుతున్నారు. దానిలో ఇప్పటికే పరిపాలనా విభాగములో 99కి మందికి శిక్షణ పొందడానికి ఏర్పాటు చేశారని అన్నారు. చాల సంతోషం. కాని ఆ డిప్లొలు ఈ రిపోర్టులో లేవు. విజిలెన్సు కమిషన్ 1934 లో ఏక సభ్యునితో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు చేసిన పద్ధతిలోనే వేశారు. దానికి అన్నివిధాలా హంగు యిచ్చి ఈ దేశంలో ఉన్న కరప్షన్ పోగొట్టాలనే భావంతో వేశారు. దానికి సచివాలయములో చీఫ్ విజిలెన్సు ఆఫీసర్లు అని 52 మందిని వేసినట్లు ఇందులో ఉన్నది. వారు ఏమి చేస్తున్నారో, ఏమి జరుగుతోందో దీనిలో ఉదహరించలేదు. వారు చేస్తున్న కార్యక్రమం దీనిలో చూపిస్తే బాగుండేది. అట్లాగే 1966 జనవరి నుంచి ఒక స్క్వాడ్రెన్ డిప్యూటీ డి.యస్.పి. రేంజ్ కలిగిన వారిని ఇద్దరు ఇన్స్పెక్టర్లుతో ఈ విజిలెన్సు కమిషన్ గారికి తోడుగా కార్యక్రమం నడపడానికి యిచ్చారు. అంతే కాకుండా 50 జనవరి 1 తేదీన క్రమశిక్షణ వ్యవహారములకు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ట్రైబ్యునల్ ఏర్పాటుచేశారు. కాని ఆ ట్రైబ్యునల్ ఏమిచేస్తున్నదో, సంవత్సరానికి ఎన్ని కేసులు విచారిస్తున్నారో తెలియదు. ఒక్కొక్క కేసుకు మూడు నాలుగు సంవత్సరాలు కూడ పట్టుతున్న ఫిర్యాదులు కనబడుతున్నవి. ఏమైనప్పటికీ కార్యక్రమం చురుకుగా జరగడం లేదు. మరి ఎన్నివందల సంవత్సరాలను ఈ కరప్షన్ పోతుందో అర్థం చేసుకోలేకుండా ఉన్నాము. 1961 సం॥ లో అవినీతి నిరోధక సంఘం ఏర్పరిచారు. డైరెక్టరు, డిప్యూటీ డైరెక్టర్లు యింకా సిబ్బందిని ఏర్పాటు చేశారు. కాని ఏమి జరుగుతోందో తెలియడం లేదు. దేశంలో నానాటికీ అవినీతి తెరిగిపోతోంది ఇవాళ చీఫ్ మినిస్టరుగారు యిచ్చిన రిపోర్టులోనే వ్యత్యాసం చాల పొచ్చుగా కనబడుతోంది. 1965 సం॥ లో డిపార్టుమెంటు ఎంక్వైరీ చేసిన తరువాత వారికి కనబడుతున్నది ఏమంటే ఒక డిపార్టుమెంటులో వ్యత్యాసం పొచ్చుగా ఉన్నది. వారిలో దామాషాకు మించిన ఆస్తులు కలిగియుండటం, రాష్ట్రంలో వివిధశాఖలలో ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్థుల దుష్ప్రవర్తన, లంచాలు మామూలు ప్రజలంగా ఉన్నవని, ఈ లంచగొండితనం అరికట్టుట : స్వసాధ్యమని ప్రజల సహకారం లోపించిందని ఆ రిపోర్టులో ఉన్నది. ఈ స్థితిలో కరప్షన్ ఎప్పుడు పోగొట్టుతాము?

(Sri B. Sreeramamurthy in the Chair)

ఇది పోవడానికి అవకాశం ఉన్నదా, లేదా అనేది చూస్తే సాధ్యమే. ఏమైనప్పటికీ ఈ కరప్షన్ అనే దానిలో ఒక్క గవర్నమెంటు ఉద్యోగులేవా, non-officials కూడా వస్తారా? వారి ఆస్తులు కూడా చూస్తారా — అనేది ఆలోచించి చీఫ్ మినిస్టరు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు దానికి కూడా తెచ్చి ఉద్యోగస్థులే కాదు, పబ్లిక్ రంగంలో ఉండి నేన చేస్తున్న అందరినీ—కాంగ్రెసువారేమి, కమ్యూనిస్టు లేమి, ఇతరులేమి, అందరి ఆస్తులూ ఎట్లా పెరుగుతున్నవో చూడాలి. అది చూడకుండా ఒక్క డిపార్టుమెంటు చేస్తున్నదని, ఇతరులు లేదనంటే యిది నాయ్యం కాదు. నిజంగా సమాజాన్ని మోసం చేసి బాగా ధనవంతులై పూజలందుకొనేవారు అనేక మంది ఉన్నారు—ఎవరిని కొట్టి? సమాజంలో అన్యాయం జరుగుతోంది.

కనుక officials గాని non-officials గాని, సంస్థలో ఉన్న ప్రెసిడెంట్స్, ఇంకొకరేమీ, అందరి ఆస్తులు లెక్కకట్టకపోతే ఈ అవినీతిని రూపు మాపలేము. డిపార్టుమెంటు ఉద్యోగస్థులకే కాదు, non-officials కూడా యిది వర్తించాలని, అవసరమయితే రూల్స్ మార్చి చేస్తే దేశంలో యీ కరప్షన్ పోతుంది. ప్రజలకు ఉపయోగం కలుగుతుంది. అనే విషయం కూడా తీసుకోవాలి. మా బోటి వారు గాని, యింకొకరుగాని, ఎవరైనప్పటికీ దానికి సంబంధించి పబ్లిక్ రంగంలో వర్కర్లు అందరికీ వర్తించేటటు దానికి అవసరమైతే ట్రిబ్యూనల్ కోడ్ మార్చాలని చెబుతున్నాను. ట్రిబ్యూనల్ లో కూడా వెంట వెంటనే జరగమండ నిమ్మకుసీరెత్తి నట్లు జరుగుతోంది. కరప్షన్ ప్రతి సంవత్సరం జాన్తి అయిపోతోంది కాబట్టి విజిలెన్సు కమిషనేకాదు, రీల సం॥ లో ఏర్పాటు చేసిన అవినీతి నిరోధక సంఘమే కాదు, అన్ని డిపార్టుమెంటులలో నుంచి తీసుకొని అదనంగా చేయకపోతే మన ఉనికికే భంగం కలుగుతుంటే దీనిని బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి పై ములోనే అరికట్టాలి; ఏదైనా సరే ఒక విప్లవం వంటిది తీసుకురావాలి అంటున్నాను. అదవంగా staff వేయండి, పోలీసు డిపార్టుమెంటు వేయండి. పేసి కరప్షన్, అవినీతిని దేశంలో రూపు మాపాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె అప్పారావు (కైకలూరు):— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్స్ బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు చెప్పరలమన్నాను. వారిచ్చిన నోట్ చదివినపుడు గవర్నరుగారు వారి జీతంలో వాలంటరీగా కొంత కోత చేసుకొన్నారన్న విషయం వాద్యప్టికి వచ్చింది. అది చాలా ముదావహమైన విషయము. ఈ రాష్ట్రానికి అధినేతగా ఉన్న పెద్ద అటువంటి ఆనందమంతమైన తేజోపూరితమైన నిర్ణయం తీసుకొన్నందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. మన ముఖ్యమంత్రిగారు పరిపాలనాదక్షులని, సమర్థులైన నాయకులని అందరిచేత అనిపించుకొంటున్నారు. అది వేసు స్తోత్రవాచకంగా చెప్పటంలేదు. ఉన్నాడు గట్టి ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ ఉంది. ఎక్కడైనా అన్యాయం జరుగుతున్నదని వారి దృష్టికి తెచ్చినపుడు అది సరిచేయటానికి పూనుకోవటంలో వారెంతమాత్రం వెనుకాడరన్న విషయం మనమందరం అనుకొంటున్నాము. అయితే ఫేవర్ చేయమని అడగటంవేరు; అన్యాయం సరిచేయమని అడగటంవేరు. ఫేవర్ చేయమని ఎవరము కోరము. కోరినా, అది చేయటానికి వారు సిద్ధంగా ఉండరు. అది ప్రజలందరకు తెలుసు. అటువంటి సమర్థులైన వారు మనకు నాయకులుగా ఉన్నప్పుడు — పరిపాలనలో సంస్కరణలు తెచ్చే విషయంలో, ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ ఇంకా టోనల్ చేయటంలోను, జాప్యం నివారించే విషయంలోను, లంచగొండివిధానం అరికట్టే విషయంలోను మనం తప్పక విజయం సాధించగలము. అయితే అవన్నీ ఒక్కరోజులో సాధించలేము. అట్లుడుగుమండి పై వరకు కొన్ని దుర అలవాట్లు ఉన్నవి. అవి ప్రభుత్వం ఒక్క ఆర్డర్ మేనే తీసుకోవలసి గలిగినవి కావు. లంచగొండి విధానం అరికట్టే విషయంలో ఇప్పుడే కాకాని వెంటకరత్నంగారు చెప్పారు. అందులోని సాధక బాధకాలు వాటి తెలియజేకారు ప్రజలలో వ్యవహారజ్ఞానం లోపించటం, లంచగొండి విధానం అరికట్ట

టూనికి ప్రజల సహకారం లేకపోవటం, లంచం పుచ్చుకొన్న అధికారులను పట్టుకొని వారిపై కేసులు పెట్టే ప్రయత్నాన్ని విఫలం చేయటానికి పూనుకోవటం పట్టుబడిన అధికారులపై ప్రజలకు అర్థంలేని సానుభూతి ఉండటం జరుగుతున్నది. లంచం తీసుకొన్నవారిని పట్టుకొని పబ్లిక్ ప్రభుత్వం కేసులు పెట్టటానికి పూనుకొంటుంది. ఒక స్టేజీకి వస్తుంది. రేపో మాపో తీర్పువస్తుంది అన్న పరిస్థితిలో, సామలు కనుపించరు. కనుపించినా, రికార్డ్స్ లో ఉండే విషయాలు వేరు, వారు చెప్పే సాక్ష్యాలు వేరు. వారి పొట్టమీద కొట్టటం ఎందుకు అన్న అభిప్రాయం ప్రజలకు ఉంటుంది. మనిషి బాధపడతాడు, ఆవేదన పడతాడు, లంచగొండి విధానం పోవాలని అభిప్రాయం తెలుపుతాడు. కాని యధార్థానికి, పొట్టగొట్టే విషయం వచ్చేటప్పటికి — సానుభూతి పుట్టుకురావటం జరుగుతున్నది. ఇటువంటి సాధకబాధకాలు ఉన్నవి. ఈ కష్టాలు, సాధకబాధకాలు అధిగమించటానికి కొన్ని సంఘాలు ఏర్పాటుచేసుకొన్నాయి. కాని ప్రజలయొక్క సహకారం కూడ అందుకు కావాలి. దానికి సంబంధించి సాక్ష్యం ఇచ్చేవారు ముందుకు రావాలి.

ఈనాడు జాప్యం ఉంది. మేము శాసనసభ్యులము సెక్రటేరియట్ కు. మంత్రులకు ఉత్తరాలు వ్రాస్తూ ఉంటాము. కొంతమందినుండి జవాబులు వస్తూ ఉంటాయి. కొంతమందినుండి జవాబులు రావు. మేము రెండుమూడు ఉత్తరాలు డైరెక్టరేట్ కు సెక్రటేరియట్ కు వ్రాసిన సందర్భంలో — ఎవరైనా ఉండివిద్యుత్ పాస్ట్రీకైనా జవాబులు పెడుతూ ఉంటాయిగాని — మా శాసన సభ్యులకు మాత్రం జవాబురాని సంఘటనలు ఉన్నవి.

ఇవాళ ఒక బర్నింగ్ సమస్య ఉంది. ఇది ఎన్. జి. బి. ల సమస్య. వారి ఆడిగిన భాగంలో చాలా హెచ్చుగా ప్రభుత్వం ఒప్పుకోవటం జరిగింది. నాలుగు కోట్లకు పైగా ఇవ్వటం జరుగుతున్నది. సబ్సిడీతో, వ్యవసాయాసలతో కూడుకొన్న కొత్త ఏర్పాటు ఒకటి చేశారు ముఖ్యమంత్రిగారు పదిచేసినా, వివేక వంతంగా, సాహసోపేతంగా చేస్తారు. తాలూకాలెవెల్ నుండి — కైకలూరు బందరు నుండి మైదరాబాద్ వరకు సబ్సిడీతో నిర్ణయించబడిన చౌకధరలతో డిపోలు పెట్టి, ఇంత పెద్ద సిబ్బందికి నిత్యావసర వస్తువులు సప్లయ చేయటములో ఉన్న సాధకబాధకాలు ప్రభుత్వం చర్చించకపోలేదు. ప్రభుత్వం తీసుకొన్న నిర్ణయం సాహసోపేతమైనది, వివేకవంతమైనది. ముఖ్యంగా ఉద్యోగస్థులు కోరుతున్నది — మన జీవనప్రమాణము పెరుగుతున్నది; ధరలు పెరుగుతున్నవి; కాబట్టి మాకు అదనంగా సహాయం కావాలి—అని. ప్రభుత్వం కష్టాలను, ఇబ్బందులను సాధకబాధకాలను భరించటానికికూడ అంగీకరించి, నిత్యజీవితావసర వస్తువులు వస్త్రాలు, వస్తుదీనసులు, బియ్యం, వగైరాలు నిర్ణీత రేట్స్ కు సప్లయ చేస్తామని అన్నప్పుడు, ఎన్. జి. బి. ల డిమాండ్ లో హెచ్చుభాగం అంగీకరించినపుడు, ఆ సాహసోపేతమైన చర్యను ఎన్. జి. బి. లు కాదనటము సబబు కాదు. రేట్సు పెరుగుతున్నాయి కాబట్టి అదనంగా సహాయం చేయమని కోరుతున్నప్పుడు ప్రభుత్వం ధరలు పెరగకుండా చూస్తామని, ఒకవేళ పెరిగినా,

యీ నిర్ణీత ధరలకే మీకు నిత్యావసరవస్తువులు సప్లయ చేస్తామన్నప్పుడు ఆ అవకాశం ఎన్. జి. ఓ. లు వినియోగించుకోవలసి ఉన్నది. అది చేయటం కష్టమని చెప్పటం సబబు కాదు. ప్రభుత్వం నిర్ణీతధరలకు ఉద్యోగస్థులకు నిత్యావసర వస్తువులు సప్లయ చేయటానికి పూనుకొంటుంది. సప్లయ చేయటం జటిలమైన రోజున -- నాలుగైతే రూపాయలు ఇచ్చిన గవర్నమెంటు అప్పుడు ఇంకో రెండు కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వటానికి వెనుకాడదు. కాబట్టి ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిన ప్రీన్సిపుల్ ను అంగీకరించి, ఎన్. జి. ఓ. లు యీ సహాయం పొందవలెనని మనవి చేస్తున్నాను. అంతేగాని కోరినప్పుడల్లా దీనిని పెంచుకుపోతే దీనికి ఒక అంతుఅనేది వట్టకుండా ఉండేదానికన్న వాస్తవమైన పరిస్థితిని ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టినారు. మాకు కూడ సాధక బాధకాలలో ఎలా ఉంటుందో అనే అనుమానానికి అపోహకు అవకాశం ఉన్నప్పటికీ ఈ విషయంలో N. G. O. మిత్రులంతా సహకరించవలసిందని, వివేకవంతమైన నిర్ణయం, ఆ చరణలో ఉన్న సాధక బాధకాలాన్ని అర్థం చేసుకొని కొంత వారు కూడ ముందుకు రావలసిందని నేను appeal చేస్తూ తమరు ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు అభినందిస్తూ శేలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా. N. G. O. విషయంలో ప్రభుత్వం చేసిన ఆలోచన సక్రమంగా లేదని అభిప్రాయపడక తప్పదు.

“అలుగుటయే యెటుంగని మహామహితాత్ముడు అలిగినవాడు——” అనే వర్ణితో N. G. O. మన ప్రభుత్వానికి అండగా ఉండి నిరంతరం most loyal గా ఉన్నటువంటివాళ్ళకు ఈ subsidy పేరుతో consumer societies ఇవి ఎలానడుస్తున్నాయో మనకు తెలుసు. ఆ consumers societies డబ్బు యిచ్చి అవకతవకలో ఉండి అటుయిటు కాకుండా ఉండే పరిస్థితిలో మనం మొత్తం Socialistic structure మార్చలేనటువంటప్పుడు monetary consideration మీదనే ఉన్నప్పుడు వారికి monetary నే యివ్వడం సరైన వర్ణతి కాదు చేస్తారా అని నేను క్రిందట తడవ అడిగాను. చేస్తాము అన్నప్పుడు మీకు మిషనరీ ఏమిటి? దానికి వెనుక ఉన్నటువంటి status ఏమిటి? ఇదివరకు consumers societies పెట్టాము. తీసుకువచ్చిన వస్తువులు ఎవరికి తీసుకుపోతున్నారో తెలియదు. ఏమి అవుతున్నాయో తెలియదు. control చేశాము అంటున్నారు, ఇన్ని ధరలు పెట్టారే ఇది మళ్ళీ ఈ గవర్నమెంటు అమలు జరువగలుగుతుందా? అయితే జరగాల్సిన బాధ్యత ఉన్నది. జరగ లేదు కనుక యిది ఉపయోగం లేనటువంటి పరిస్థితి అవుతున్నది. అందువల్ల ప్రభుత్వం reconsider చేసి యిప్పుడు యిచ్చే డబ్బు ఎంత ఉన్నదో అంతకన్న తేడా వచ్చేట్లు లేదు. అది reconsider చేసి ఈ యొక్క పరిస్థితిని avert చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారా అని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. Administration గురించి నేను మనవి చేస్తున్నాను. చీఫ్ మినిస్టర్ గారికి ఉత్తరం వ్రాస్తే జవాబు ఎప్పుడు యిచ్చారు. ఎవరు యిచ్చారు? సెక్రటరీగారు జవాబు యిచ్చారు. నేను క్రిందటి తడవ ఆపెంబ్లీలో చెప్పాను. Disorder చాల ఉంది. పోలీసు ఎక్కడా కండ్లు తెరవడం లేదు. గోవే సంచిలో

పిల్లలను ఎత్తుకు పోయినారు. అంటే నువ్వు ఫిక్షన్ చెబుతున్నావు అని చెప్పారు. దానికి నన్ను ఉత్తరం వ్రాయమన్నారు. వ్రాసాను వ్రాస్తే దానికి ఏమి జవాబు వచ్చినది ? 16-11-64 నాడు ఉత్తరం వ్రాస్తే Home Department నుంచి నాకు 28-11-65 న జవాబు వచ్చినది. ఎంతమంది పిల్లలను యిలాగ ఎత్తుకు పోయినారు అని అడిగితే నిజమేగాని మేము trace చేయలేకపోయినాము అని చెప్పినారు. మొదట యిది యదార్థం కాదు. ఫిక్షన్ అన్నారు. ఇప్పుడు fiction fact అయింది. fact చేత కానటువంటి, చేయలేని పరిస్థితి వచ్చినది. ఎందు వల్ల వచ్చినది యిది. ప్రభుత్వానికి చెబుతున్నాను. పోలీసుకు చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు పోలీసు ఆఫీసర్లు, Home Department పరిస్థితి అంతా చూచినతరువాత అసలు రాజ్యం ఎవరిదో అవువడడం లేదు. గుండాల రాజ్యం తప్పితే ఇంక ఎవరిది కావడంలేదు. ఎక్కడికి పోయినా చూడండి. అసలు పోలీసు ఎక్కడ ఉన్నది. పోలీసుకు చెప్పకుండాము అంటే ఎట్లా ? ఎంతమందో పిల్లలను ఎత్తుకుపోయినప్పుడు, ఎంతమందో హత్యలు జరిగినప్పుడు అవన్నీ రిపోర్టు యిస్తే విచారించే వాడు లేదు. ఎవరికి చెప్పకోవలెనో చేత కానటువంటి అయోమయ పరిస్థితిలో యివ్వాలి ఉన్నాము. 18 సంవత్సరాల స్వతంత్రం తరువాత 15 సంవత్సరాల p'anning తరువాత, మళ్ళీ next elections కు పోతున్నాము అనుకున్నప్పుడు security బజారులో లేనటువంటిస్థితి ఈ చేత రావడం చాలా విషాదం అని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు city లో పోలీసులు ఉన్నారు. అనేక వస్తువులు పోతున్నాయి అంటున్నారు. ఏమి అవుతున్నాయి. ఎవరూ విచారించే వారు లేరు. ఏ ఊరు వెళ్ళండిగాక రైలుస్టేషన్లో లూటీచేస్తున్నారు. బస్సులలో కేబులు కొడుతున్నారు. ఇళ్ళల్లో దొంగలు పడుతున్నారు. పోలీసు వారికి చెప్పకుంటే విచారించే వారు లేరు. ఏమిటి అంటే—వాడు వీడు లాలూచి తప్పితే ఏమి లేదు. పోలీసు రాజ్యం కూడ కాదు. పోలీసు రాజ్యం అయితే వాడు మనలను తంతాడు అని దిగులుపడవచ్చును. గుండాలపై పడితే వాళ్ళు వీళ్ళు కలిసి చేసే రాజ్యం మనం ఏ పరిస్థితిలో ఉన్నామో అర్థం కావడం లేదు. రెండవది interference. ఇప్పుడు నడుస్తున్నది అంతా గ్రూపురాజకీయాలు. చాలా శీఘ్రంగా నడుస్తున్నాయని చెప్పాలి. మంత్రులు ఉన్నారు. ప్రతిపక్ష మా జిల్లా సంగతి చెప్పితే, ఏమిటి ఈయన జిల్లా సంగతి తప్పితే రెండోది చెప్పడా అని అంటారు. మా జిల్లాలో administration ఎవరు నడుపుతున్నారో మాకు అర్థం కావడం లేదు. ఏ చిన్న సందర్భం వచ్చినప్పటికీ అక్కడ ఉన్నటువంటి వెంగల్ రెడ్డి గారిని అడిగితే తప్పితే లేదు. పంచదార చీటి దగ్గరనుంచి మినిస్టర్ దగ్గరకు పోయేంతవరకు, కలెక్టరు order దగ్గరనుంచి ప్రాజెక్టు నిర్ణయం దగ్గరనుంచి, Block Development officer transfer దగ్గరనుంచి School teacher appointment వరకు దేనికైనా అక్కడికి పోవాలనే ట్రట్లయితే యింక జిల్లా administration ఎక్కడ నడుస్తుందని నేను అడుగుతున్నాను. ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వ విధానంలో administrative reforms పోలీసుకు వచ్చాము అన్నారు. దీనిని ఏమి అమలు జరపడానికి ఉద్దేశిస్తున్నారు. ఇప్పటికీ చాలా కమిటీలు వేశాము. ఒక కమిటీ రిపోర్టుమాత్రం అమలు జరుపుతున్నాము.

Economy Committee report అమలు జరిపినంత త్వరగా తక్కిన Committee reports అమలు జరపడం లేదు. ఎందువల్ల? జనం తగ్గించేస్తున్నాము కనుక అది సరిపోతుంది అని. ఉద్యోగాలకు, ఉద్యోగులకు security లేదు. Efficiency ఉన్నవాళ్ళను ఉంచుతారా? Technical personnel ను ఉంచుతారా? Technical personnel కావలసిన చోట పనిరానటువంటి వాళ్ళను ఉంచుతారు. వాడికి promotion యిస్తారు. తరువాత అతనిని technical education కు పంపిస్తారు. ఇది యిలా ఉన్నది. Administration సంగతి ఆలోచిద్దాము. Anti-corruption Bureau ఒకటి ఏర్పరిచాము అన్నారు. చేస్తున్నారు దీనిలో ఆశ్చర్యకరమైన సంగతి ఒకటి ఉన్నది. ఇది గెజిటెడ్ అఫీసర్లుకు మాత్రమే సంబంధం అన్నారు. వారిని పట్టుకోడానికి పోయేటప్పటికి Government permission కావాలి. ఎవరైనా trap చేయాలని అక్కడికి వెడితే ముందు గవర్నమెంటు పర్మిషన్ కావాలి అంటున్నారు. గవర్నమెంటు ఏమి చేస్తుంది? ఆ ఉన్న section వాళ్ళు ఎవరైతే యిద్దరు లాలోచి ఉంటారో—Secretariat లో గాని, directorate లో గాని, district level లో గాని వారు ఎవరికి ఉత్తరం వ్రాయరు. అందువల్ల delay చేసేటప్పటికి వీరికి trap లేదు ఏమిలేదు. అక్కడ ఎక్కో అనుకున్నారు. మంత్రుల యిళ్ళలో పట్టుకున్నారు అన్నారు. తీరా చేస్తే ఏమిట యింది అంటే గవర్నరుగారి permission లేనిదే మంత్రులు దిగడే వారి యిల్లు trap చేయడానికి వీలులేదు అంటే ఇంకేమి ఉన్నది. ఆయనకు ముందు చెప్పి నిన్ను trap చేయబోతున్నాము అంటే ఇంకేమైనా ఉంటుందా అసలు? ఈ పరిస్థితి వచ్చిన తరువాత corruption పోతున్నది పోతున్నది అంటే ఏమి కుదురుతుంది? లేకపోతే మొత్తం మీద list వ్రాయాలి. ఎవడో చేతకాకుండా కానిస్టేబుల్ ను ఎవరినైనా పట్టుకుంటాడు. వాడిని వద్దని నేను చెప్పడంలేదు. పట్టుకోవలసిందే. కాని వాడిని ఒకడినే కాదు. పెద్దవాళ్ళను ముందు పట్టుకొని రెబ్బకొట్టేటట్లుగా తే తక్కిన వాళ్ళకు భయం వస్తుంది. Administration లో తప్పచేసిన వాడికి ఏమి బాధ్యతలేదు. Efficiency గా పనిచేసిన వాడికి encouragement లేదు. తప్పచేసిన వాడికి శిక్ష లేదు. Encouragement ఎక్కడ ఉన్నది అంటే—తప్పచేసినవాడు శాశ్వతంగా ఉండిపోవడానికి అవకాశం యిస్తున్నది. జీతాలలో అన్నీ తేడాలే. ఉద్యోగాలలో అన్నీ తేడాలే. ఈ విధంగా పరిపాలన ఎన్నాళ్ళు చేస్తాము అని ఆలోచిస్తున్నాను. Administrative side పోదాము. Central Government నుంచి మనకు grants వస్తాయి. వాటిని మార్చి 31 తారీఖు కల్లా ఖర్చుచేయాలి. మార్చి 31 తారీఖు కల్లా మొత్తం ఖర్చు చేయండి అంటే—February లో ప్రారంభిస్తారు. మార్చి 31 అయిపోతుంది కనుక lapses అయిపోయింది అంటారు. ఆ account అంతటితో అయిపోతుంది. మధ్యలో buildings అన్నీ అవిచేస్తున్నారు. బిల్డింగ్స్ కాదు, ఏ ప్రాజెక్టు వచ్చినప్పటికీ ఆపుతున్నారు. డిప్యూటీ కమిషనర్స్ చెప్పి అక్టోబరు ఒకటవ తారీఖునుంచి official year చేసేటట్లుగా తే కొంతసేపకు యివి ఒక పద్ధతిలో అమలుజరుపుకోడానికి వీలు అవుతుంది.

తుంది. మంత్రుల ప్రయోగాలు జాస్తి అవుతున్నాయి. మంత్రుల ప్రయోగాలు ఎందుకు వస్తున్నాయి అంటే వారి conference లు జరపడానికి తప్పితే ప్రజలకు ఎక్కువ సౌకర్యం కావడంలేదు. వారిని తిరగవద్దనికాదు, తిరగండి మాకేమి అభ్యంతరంలేదు. చిన్న చిన్న వాటికంతా పోయి, వాటికి ఎంతో ఖర్చుచేసే పరిస్థితి ఈ ప్రభుత్వ విధానంలో తప్పు అని చెబుతున్నాను. Elections రాబోతున్నాయి అనుకుంటున్నాము. Elections రాబోతున్నాయనే దృష్టి తప్పితే అసలు ప్రజలకు సౌకర్యం కలిగిందా అనేది చూడనటువంటి పరిస్థితి వస్తే ఎంత విశాదం? నిన్న ప్రశ్న raise చేశాము. ఇవ్వాలి దానికి జవాబు చెప్ప తారేమోనని ఆలోచిస్తున్నాము. గవర్నరుగారు హెడ్ ఆఫ్ ది స్టేట్? చీఫ్ మినిస్టర్ హెడ్ ఆఫ్ ది స్టేట్? లేక State కన్న వారు గొప్పవారా? State ఎవరు? వీళ్ళంతా కలిసింది state అవుతుందిగాని వీళ్ళు ఒక్కొక్కరే మినహాయించినటువంటి state లేదు. అట్లాంటిది State Award 3rd rate లో పెట్టి second and first rate లో చీఫ్ మినిస్టర్ ను, ఆయనను పెడితే యిది State అయిందా? మేము ఎవరము అసలు? Chief Minister క్రిందనా మేము? ఈ State మొత్తము Constitutional గా ఉన్నటువంటి పరిస్థితి ఏమి అయింది? రాజ్యాంగం ప్రకారం he is head of the Executive అయిన State కు పైన వాడుకాదు. ఎందువల్ల యిది వస్తున్నది? Departments ఉన్నాయి. Departments ను, direct rate ను కలపాల్సినది అని ఉన్నితన్ కమిటీ report చెప్పింది. ఏదైతే వాళ్ళు చెప్పారో వాటిని మినహాయించి, vital points ను మినహాయించి తక్కినవన్నీ అమలు జరిపినాము అన్నారు. ఇప్పుడు ఈ Reforms Committee వచ్చిన తరువాత దానిలోనివి అన్నీ పిల్లనంతవరకు negative చేయడానికి ప్రయత్నించారు. జిల్లా పరిషత్ లున్నాయి. వాటికి powers యిచ్చాము అన్నారు. Democracy రెండు భాగాలు. ఒకటి opposition నుంచి checking ఉండాలి. రెండవది audit ఉండాలి. పంచాయితీరాజ్ కు మనం డబ్బుయిస్తున్నాము. అన్నిటికీ యంతవరకు audit సరిగాలేదు. ఏమండిఅంటే వస్తోంది, వస్తోంది అంటారు Cooperative వాటిలో audit లేదు. పంచాయితీలో audit లేదు. ఈలోగా అంతా వెళ్ళిపోతున్నారు. ఏరోజుమాసినప్పటికీ మన అసెంబ్లీలో mi appropriation గురించి వస్తున్నాయి. ఇవ్వాలి ఆఫీసరు ఒక జాగీరుదారు అయిపోయినాడు. ఒక గెజిటెడ్ ఆఫీసర్ అ బిల్లాకు అంతా జాగీరుదారు. ఒక director ఎవరైనా ఉన్నట్లయితే ఆయనదానికి జాగీరుదారు. Secretary ఉంటే ఆయన జాగీరుదారు. జ్లాక్ డెవలప్ మెంటులో ఉండే ఆయన జాగీరుదారు. జాగీరుదారు రాజ్యం పోపాలని మళ్ళీ ఈ జాగీరుదారులను తీసుకువచ్చి పెడుతున్నారు. ఒక చిన్న ఉదహరణ చెబుతాను. జెహదా ఆస్పిటల్ లో నీళ్ళాడడానికి వెడితే ఆ మనిషికి notice ఇచ్చారు. నీవు సాయంత్రానికిల్లా చేరితావాలేదా అని ఇంకో ఊరికి notice కు యిచ్చారు. ఈమె ఇక్కడ యున్నది. నీవుచేరలేదుకనుక నీ ఉద్యోగం పోయింది అన్నారు.

ఇక్కడ నీళ్ళాడిన ఆమె ఎట్లాపోతుంది. ఎంత అధ్యాన్న పరిస్థితిలో గ్రూడ్ తనంగా ప్రవర్తిస్తున్నదో rules ప్రకారంగా అని నేను చెబుతున్నాను. Revenue collections ఎక్కడ ఉన్నాయి? Revenue collections చేసేటప్పుడు— ఒకవైపు అన్నిటికీ remission యిచ్చాము అన్నారు. రెవెన్యూ బోర్డుకపో కలెక్టరు తపో, గవర్నమెంటు నిర్ణయంలో తపో యింతవరకు అవి అమలు జరపడం లేదు. వసూలుచేసేవాడు చేస్తూనే ఉన్నాడు. మాట్లాడకుండా పోయేవాడు పోతూనే ఉన్నాడు. 18 సంవత్సరముల తరువాత ఇవ్వాలి administration ఎక్కడ యున్నదని ఆలోచించుకున్నట్లయితే—50 సంవత్సరాల జాతీయ ఉద్యమం ప్రభావంగా వచ్చినటువంటి స్వాతంత్ర్యం యిది. 15 సంవత్సరాల తరువాత చూస్తే చిన్నవాడు ఏడవడం శప్పితే, ఎక్కడ ఉన్నామరా అని అనుకోవలసి వస్తుంది. Swindler డబ్బుకాశేసేవాడు, లూటీ చేసేవాడు, పెత్తనం చేసేవాడు, వాడిచేతితో పెత్తనం పడిపోయింది. ఇది ప్రజాపాలన అయ్యేటట్లయితే రాజ్యం గుండాల చేతిలోకిపోయి ఇది ఫాసిస్టు ప్రభుత్వానికి దారి తీస్తున్నది. ఈ విధానం ఎన్నటికైనా మారుతుందా? ఇందాకనే అప్పారావుగారుకూడా చెప్పారు మేము ఉత్తరాలు వ్రాస్తే జవాబులు కూడా రావని. శాసనసభ్యులకు యిచ్చే గౌరవం యీ విధంగా వున్నది. మేము చెప్పిన పని వెంటనే చేసేయాలనికాదు, పరిస్థితి ఏమిటో మాకు తెలియజేసే చాలు. ముఖ్యమంత్రిగారికి వ్రాస్తే సెక్రటరీమండి వస్తుందా ఫారెస్టు మినిస్టర్ గారికి వ్రాస్తే రేంజర్ నుండి వస్తుందా? హోమ్ డిపార్టుమెంటుకు పంపితే మేము ఏనో ఇన్ స్పెక్టరువై వ్రాస్తే అతనికే పంపించి రిపోర్టు అడుగుతారా? ఫలానా వాడు తప్పుచేశాడు, విచారించమంటే వాడినే విచారించమంటారా? ఇది యీ విధంగా దొంగలరాజ్యంగా తయారవుతున్నది తప్ప మరొకటికాదు. గవర్నరు గారు మాత్రం దోచూ పరిపాలన సక్రమంగా జరుగుతున్నది అని సంతోషిస్తూ వుంటారు. అడుగువాడు మాత్రం మాడిపోతున్నాడు. నిరంకుశరాజ్యం నడుస్తున్నది. వ్యక్తిరాజ్యం నడుస్తున్నది. ఈ సమయంలోనే డెమోక్రసీని ఎస్టాబ్లిష్ చేసుకోవలసివుంది లేకపోతే ఫాసిజం వస్తుంది. డిక్టేటర్ పిప్ తాండవ మాడుతుంది. చివరకు కమ్యూనిస్ట్ ఫాసిజం వస్తుంది. అటువంటి దురదృష్ట కరమైన పరిస్థితులు యీనాడు కనబడుతున్నవని విషాదంగా చెప్పవలసివస్తున్నది. ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :— అధ్యక్షా, జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ లో యితర డిపార్టుమెంటుకు మాదిరిగా అంతెలు ఆరకంగా యిచ్చేదానికంటే, అసలు గవర్నమెంటుయొక్క పాలసీలమీద, సబ్జెక్టువైన విషయంగా చెబుతారని అనిచాము. కాని, అదేమీచేయలేదు. దీనికి ప్రధానంగా నాకు కనబడేదేమంటే ముందుగానే మంత్రులు తమ ఉపన్యాసాలను అచ్చువేయించి, తీసుకువస్తూండడం వలన యీలోటు జరుగుతున్నదని. బడ్జెటు సమావేశం త్వరలో పూర్తి కానున్నది. ఈ సమయంలో ప్రజలయొక్క అవసరాలకు సంబంధించి అనేక విషయాలు ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. ఈ శాసనసభ సమావేశంలో

బడ్జెటు సమావేశంలో, మన ఎదుటకువచ్చిన కరప్షన్ చార్జెస్ అయితే నేమి, పరిశ్రమలలో జరుగుతున్నట్లు అయితే నేమి, కోఆపరేటివ్స్ వస్తున్న దివాళా కోరు విధానాలైతే నేమి, ఏ సమావేశంలోనూ రానన్ని విషయాలు వచ్చాయి. వాటినిగూర్చి ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రసంగంలో ఏమీ ప్రస్తావించబడలేదు. అవన్నీ గానికి వదిలివేయబడ్డాయా? అనే అనుమానం వస్తున్నది. ముఖ్యంగా, పంచాయితీ రాజ్ మంత్రిగారు యిక్కడలేరు, వారు యిప్పుడువుంటే బాగుండేది. మొట్టమొదట పంచాయితీరాజ్ కాలాని ఎంతో పట్టుదలతో కాంగ్రెసు సభ్యులు, అపోజిషన్ కూడా ఎంతో పట్టుదలతోవుండి, దీనినిగనుక అమలుజరిపి నట్లయితే నిజమైన ప్రజాస్వామ్యం, ప్రజలకు అందుబాటులోవుండే ప్రజాస్వామ్యం అమలులోకి వస్తుందని ఆశించడం జరిగింది. కాని, జరిగింది ఏమిటి ప్రభుత్వంలో జరుగుతున్న కరప్షన్, అవినీతి యీనాడు ప్రజలు కళ్లకు కట్టినట్లు చూడగలుగు తున్నారు. ప్రతిరోజూ, ప్రశ్నలసమయంలో నేమి, ప్రసంగాలలోనైతే నేమి ఫలానాచోట ఫలానా సర్ పంచ్ యీ విధంగా చేశాడని, ఫలానాచోట యింత డబ్బు కేటాయించారని, యింత డబ్బు తినేశారని ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురావ డం జరుగుతున్నది. మెదక్ జిల్లా చైర్మన్ పై ఎన్నో చార్జెస్ వున్నప్పటికీ ఏమి చేశారు? ఇటువంటివాటిగూర్చి అడుగుతున్నప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు జోక్యం చేసుకొని, 'ఏటిగూర్చి ఆలోచిస్తాం, నానఫిషియల్స్ పై కూడా చర్యలు తీసుకుంటాము' అని ఏమైనా చెప్పారా? అంటే చెప్పలేదు. ఒక్కొక్క విషయం ఏళ్లతరబడి సాగుతున్నది. అఫిషియల్స్ లో కరప్షన్ వుంటే, ఏదో కొంత ఆలస్యంగానైనా, విచారణ జరపడానికిగాను ఒక మెషిన్ రిపోర్టు; కాని, యీనాడు నానఫిషియల్స్ లో కరప్షన్ విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నది. వెస్ట్ గోదావరి, మెదక్ యింకా అనేక ప్రాంతాలగూర్చి, అక్కడ నానఫిషియల్స్ చేస్తున్న వసులను వివరంగా చెబుతున్నప్పటికీ, వారిపై విచారణ జరపడంగాని, వాటిని సూపర్ సీడ్ చేయడంగాని లేదు. దీనికి కారణం ఏమిటి? ఒక కారణం అవుతున్నది. ఇటువంటి పనులు చేసేవారందరూ కాంగ్రెసు పార్టీకి సంబంధించిన వారు కావడంవలననే యివన్నీచూసి చూడకుండా వదిలేస్తున్నారు, ఇంకొకటైతే ఏదో ఒకటి చేసేవారు. టెక్నికల్ కారణాలుచెప్పి వరంగల్లు జిల్లాలో ఒక సర్ పంచ్ ను రిమూవ్ చేశారు. అంతకంటే సీరియస్ ఎలిగేషన్లు వున్నచోట ఏమీలేదు. అక్కడ అట్లానే కొనసాగుతూనే వున్నది. ఈ రకమైన వైఖరి చాలా ఎక్కువగా కనబడుతున్నది. ఇది గమనించమని తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. పాపం, మన భాటం శ్రీరామమూర్తిగారు ఎప్పుడూ గవర్నమెంటును సమర్థించడానికి చాలా తాపత్రయపడుతూవుంటారు. ఎంత వీలులేని విషయం అయినప్పటికీకూడా ఆయన జోక్యం చేసుకుని గవర్నమెంటును ఎప్పుడూ సమర్థించడానికే ప్రయత్నించేస్తూ వుంటారు. ఈ పంచాయితీరాజ్ విషయం వచ్చేటప్పటికి 'జాబూ నావల్ల కాదిది, దీనివి ఎవడూ జస్టిఫై చేయలేరు' అని రెండు చేతులూ పైకిఎత్తేశాడు. ఉపసాహి మిరు చిర్రాలో వున్నారని శాసనసభలో వచ్చింది.

ఎందువలన? కాంగ్రెసు సభ్యులైన కొండయ్యగారు కూడా యీ వంచాయితీ రాజ్ వ్యవహారాలలో చాలా అసంతృప్తి చెంది వున్నారు. దీనిగూర్చి పునరాలోచించవలసిన అవసరం ఎంతయినా అవుతున్నది. ఎన్ని లక్షలు, కోట్ల రూపాయలు దుర్వినియోగం అవుతున్నదో చెప్పడానికి పీలులేదు. ఈ పరిస్థితిని ప్రభుత్వం యిలాగే యింకా కొనసాగించదలచుకుంటే అది వారి కేమైన పువ మోగ వదులుందేమోగాని, ప్రజలకు మాత్రం ఉపయోగపడదని వారు సహించివూరు కోరని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఫెర్టిలైజర్లు జ్ఞాక మార్కెట్లో పుష్కలంగా దొరుకుతున్నవనే విషయంతో వ్యవసాయ శాఖామంత్రిగారు కూడా ఒప్పుకుంటారు. ముఖ్యంగా యిది నెల్లూరులో ఎక్కువగా జరుగుతున్నది. సెప్టెంబరు 15 లోగా 14 లారీలు పట్టుకుంటే యింకా విచారణ జరుగుతున్న వున్నది. ఈ విచారణ ఎప్పటికీ పూర్తి కాదు. అసలీ విచారణ పూర్తి చేయాలని మంత్రులకు వుంటేగదా. ఇలాగే సంవత్సరాల తరబడి జరుగుతూవుంటే విచారణ, యీలోగా ఎలక్షన్లు రావడం, ఎవరు ఎక్కడవుంటారో పాపం ఎవరికీ తెలుస్తుంది. ఆ తర్వాత, జ్ఞాక మార్కెటు చేస్తున్న వారితో ప్రభుత్వంలోని వారికి ఏమి ప్రయోజనం వుందో ఎవరికి తెలుసు? ఒక లారీని ఫెర్టిలైజర్ తో వెడుతున్న దానిని పట్టుకుంటే తెల్లవారేటప్పటికి ఉప్పు అయిపోయింది అంతా. ఇలాంటివి జరుగుతూవుంటే ఏమి చేస్తున్నారు? ఇది రోడ్ లో జరిగింది. ఇంకా విచారణ జరుగుతూనేవుండి వుంటుంది. ఇలాంటివి ముఖ్యమంత్రిగారు తమ నోటీసుతోకి తీసుకుంటారా లేదా? లేక ఏదో జరుగుతున్నదిలే, అనే ఉదాసీనభావంతో ఊరుకుంటారా? ఇది చాలా సీరియస్ విషయమని, ఇలాంటి యాటెంట్యూడ్ న హించరావటం వంటిది చెబుతున్నాను. అలాగే మరొక ముఖ్యమైన విషయం శాసనసభ ముందుకు వచ్చినది. అది ప్రాదరాజాద్ కెమికల్స్ అండ్ ఫెర్టిలైజర్స్ విషయం. దానిని అల్లావుద్దీన్ కంపెనీకి గుత్తకు యిచ్చారు. ఎందువలన యివ్వవలసివచ్చింది? సక్రమంగా డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసే కంపెనీలు అనేకం వుండగా యీ కంపెనీకే గుత్తకు యిచ్చివేయవలసిన పరిస్థితి ఎందువలన వచ్చింది? తీనిని కూడా తప్పకుండా మార్చవలసివుంది. వల్లిక్ నెక్టర్ లో రెండు ఫెర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీస్ ఏర్పాటు చేయనున్న కేంద్రమంత్రి చొడరిగారు ప్రకటన చేశారు. కొత్త గూడెంలో, కాంగ్రెసు సభ్యుడైన హరిశ్చంద్రప్రసాద్ గారికి యిస్తే అది అయిదు సంవత్సరాలైనా పూర్తి కాదు. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక కూడా అయిపోతున్నది. దానికి సంబంధించి అమెరికా కంపెనీతో కొలాబోరేషన్ పెట్టుకున్నారు. వారికి ఇష్టం వచ్చినంత ధరకు అమ్మడానికి వారు వరకు పెట్టారు. ప్రపంచంలో మిగతా దేశాలలో ఫెర్టిలైజర్ టన్నుకు 180, 187 రు.ల వరకు వుంటే మన దేశంలో ఫెయిర్ ప్రైజ్ 800 రు.లు. ఇటువంటి పరిస్థితిలో ఆ వరకు ఒప్పుకుంటే ఏమవుతుందో ఆలోచించండి. అసలీ ఇలాగేదా, ఫెర్టిలైజర్? కేంద్రం రెండు పెట్టునున్నదని ప్రకటన మీరు చేశారు. అందులో ఒకటి మనం తప్పకుండా తెచ్చుకొనవలసివుంది. అందుకు మన ప్రభుత్వం

ఏరకమైన ప్రయత్నమైనా సరే చేసి తీసుకురావలసివున్నదని మీద్యారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

నేషనల్ స్పాల్ పాక్స్ ఇరాడికేషన్ లో ఒక ఆఫీసర్ మిస్ ప్రొప్రియేట్ చేశాడు. విచారణలో పెట్టారు. ఎన్ని సంవత్సరాలు జరుగుతుందది? ఎందుకని ఆయనను సస్పెన్షన్ లో పెట్టలేదు? చక్కగా, అక్కడనే కూర్చుని ఆయన ఉద్యోగం చేసుకుంటున్నాడు. విచారణ ఏమి జరుగుతుంది, ఎట్లా రుజువు అవుతుంది అనే విషయాలు ఆలోచించాలి. మీద్యమంత్రిగారు ఒక సందర్భంలో మలక పేట కాలనీ హైస్కూలులో 18 వేల రూపాయలు కాజేసినందుకు వెంటనే చర్య తీసుకుంటాము, సస్పెన్షన్ లో పెట్టాము అని చెప్పారు. ఆ విధంగా చేసినా బాగానే వుంటుందని నా అభిప్రాయం. కర్నూలు జిల్లా, ఆదోని తాలూకా రంగాపూర్ గ్రామం నుంచి బి. రామిరెడ్డి అనేవారు ఒక విజ్ఞప్తి పంపించారు మాకు. 1973-1974 ఫసలిలో రెండు సంవత్సరాలు మొత్తం రెవిన్యూ వసూలు చేసి రెండువేల రూపాయలు కైంకర్యం చేశారు. ఏ విధమైన విచారణ లేదు అని వ్రాశారు. నాకు పంపించారు. విశ్వనాథంగారికి పంపించారు. గవర్న మెంటువారు వుండగా మాకు ఎందుకు పంపించారో తెలియదు. మేము చెప్పాము. అయినా అచ్చుకాగితాలను చిత్తు కాగితాలుగా పెట్టుకున్నారా? ఇదిగో ఇప్పుడు వారికి కావాలంటే కూడ పంపిస్తాను. వివరాలతో, రశీదు సంబంధితో సహా తీసుకువచ్చి చక్కటి కేసు పట్టియిస్తున్నాము. పట్టుకోండి అని చెబుతూ వుంటే ప్రభుత్వం వారు జోక్యం చేసుకోకపోతే ఏమి అనకోవాలో అర్థం కావడంలేదు. విశ్వనాథంగారు ఇటువంటి వాటికి ప్రత్యేకం ఒక మంత్రిని వేస్తారా అంటే లేదు, ఒక సెల్ వేస్తాము అని తరువాత చెప్పారు. సెల్ గాని, మంత్రినిగాని వేసి ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోకపోతే యీ కరప్షను ఆవడం ఎవరివల్ల కాదు. నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతూ మొత్తం మీద ఆఫీసర్స్ లో, క్రిందివారిలో, పై వారిలో కరప్షన్ కేసులు వున్న మాట నిజమేనని ఒప్పుకున్నారు. కాని నానఫిషియల్ కరప్షన్ సంగతి ఏమిటి? ఎప్పుడూ లేనంతగా యీ నాడు యీ నానఫిషియల్ కరప్షను వుండనేది మరచి పోకూడదు. ఇది చాలా సీరియస్ యిస్సు. ఆఫీసర్స్ లో కరప్షను పెరగడానికి కారణం నానఫిషియల్స్ లో కరప్షను ఎక్కువగా పెరగడమేనని మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. శాసనసభలో చెప్పాము. సీరియస్ గా ఆలోచించ వలసివ అవసరం వుంది. రాడియిజం, గూండా యిజం పెచ్చు పెరిగి, మనుషులను చంపడానికి ప్రయత్నం చేసినచోట కూడ మంత్రులు జోక్యం చేసుకొని కేసులు పోగొట్టడం వంటివి కూడ తెలుసు, నేను స్వయంగా అనుభవించాను. మెదలకుండా ఊరుకున్నారు. మామూలు శ్రేడ్ యూనియనులో రాడియిజం పెరిగి పోతున్నది. సింగరేడి కాలరీస్ దగ్గర తెల్లంపల్లి ప్రాంతములో, శామకష్టా పురంలో నిన్నగాక మొన్న శ్రేడ్ యూనియన్ ఆర్గనైజ్ చేసి కార్యకర్తలను కొట్టి చంపడానికి ప్రయత్నం చేశారు. రాడిల రాజ్యం గుండాలరాజ్యం సాగించేట్లు యితే వారిదే సర్వాధికారం అయిపోతే వారిని నిలవడం వారినల్లకాకపోతే ఎంత

కాలం మావంటివారంతా సహించి ఓపిక పట్టవలసివుంటుందో అర్థంకావడంలేదు. రాడీయిజం పెచ్చుపెరుగుతున్నది. ఆ విషయం మరచిపోవద్దు. సహనం ఆనేది పరీక్షచేస్తున్నారు. పరీక్ష చేయడానికి వీలులేనంతదాకా కూడా పరీక్షచేస్తున్నారనే విషయం వారిదృష్టికి తెస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు తీవ్రంగా ఆలోచించాలని చెబుతున్నాను. ఇటువంటివి తప్పకుండా ఆపుజేయాలి. వెంటనే ఎందువల్ల చేయరు? మూడు నాలుగు కేసులు ప్రారంభించారా? ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి, హోమ్ మంత్రిగారి దృష్టికి, ఐ.జి.పి. గారి దృష్టికి కూడా తెచ్చాము. వారు విచలించిపోతారా? ఏమీచేయలేరా? 107వ సెక్షన్ ను వుండికదా. ఇంకా అనేక సెక్షన్స్ వున్నాయి. ఏ ఒక్క సెక్షన్ నుండి అయినా ఒక్కరినీ తెచ్చి పెట్టకుండావుంటుంటే ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహంతోనే యీ గుండాయికం జరుగుతున్నదా అనే అనుమానంవున్నది. శ్రీ కాకుళంజిల్లా, సాగ్లూరు తాలూకాలో పోలీసు సబ్ యిన్ స్పెక్టరు, ఆంధ్ర జమీందారు ముతాచేరి అమాయకులైన గిరిజనులను, స్త్రీలను బట్టలు ఊడదీసి కొట్టుకుంటే దిక్కులేకుండాపోయింది. వారి దృష్టికి తెచ్చాము. ప్రజలు ఎంతకాలం యీ విధంగా ఊరుకుంటారు? ప్రజలు తిరుగుజ్జాటుచేస్తే రాడీలుచేశారు అని పోలీసులు తెచ్చి కార్డులు సాగిస్తున్నారు. ఒక్క జమీందారు ముతా సబ్ యిన్ స్పెక్టరును జేబులో పెట్టుకొని అమాయకులైన స్త్రీల ఎడల అమానుషంగా ప్రవర్తిస్తుంటే దిక్కుమొక్కు లేకపోతే ఏమనుకోవాలి? అటువంటివి ఆపుచేయవలసిన జాగ్రత్త ప్రభుత్వానికితేదా? ఆ జమీందారు ఓట్లు యిచ్చారనో, డబ్బు యిచ్చారనో ఏమీచేశారనో మెదతకుండా ఊరుకుంటారా? దానికి కారణం ఏమిటని ప్రశ్నిస్తున్నాము. 9-2-66న ఆ విధంగావచ్చింది. మాకు ఒక జాబువచ్చింది. అది ముఖ్యమంత్రిగారి డగ్గరకువచ్చింది. వారు పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. ఉత్తరం చదువుతాను. కామ్రేడ్ గోవిందరావుగారికి సమస్యరములు. గతములోపై సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు స్థానిక భూస్వాములు, కాంట్రాక్టరుల పక్షం వహించి అమాయకులైన గిరిజనుల మీద 145-110 మున్నగు సెక్షన్లు క్రింద తప్పుడు కేసులు నమోదుచేశారు. ఆంధ్ర జమీందారు ముతాచేరి, చేస్తున్న అరాచకాలు గిరిజనులపై నానాటికీ మితిమీరిపోతున్నాయి. వారి మిత్రులు తోడుగడ్డ గ్రామ మునసబు చెందు శూరేంద్రనాయుడు, కమ్మనూరునాయుడు, నారాయణమూర్తిగారు, రమణారావుగారు, వి.ఎల్.డబ్ల్యు. కలిసి గిరిజన స్త్రీలను బట్టలు విప్పికొట్టారు. ఈ ఘోరంపై 9-2-66వ తేదీన ఎస్.ఐ. సమక్షంలో గిరిజన స్త్రీలు ఏడుస్తూ స్టేటుమెంటు యిచ్చుకున్నారు. కాని, ప్రత్యేక సమావేశం అని వుంది. ఎందువల్ల? ఇటువంటివి ఎంత తీవ్రంగా పెచ్చు పెరిగిపోతున్నాయో ఒకసారి ఆలోచించాలని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. కో-ఆపరేటివ్ మిగర్ మిల్స్ వున్నాయి, డబ్బులేదు అంటారు. మూడు నాలుగు సంవత్సరాలకుంటే ఎక్కువకాదు. ప్రభుత్వం ప్రకటించిన స్టేటుమెంటు ప్రకారం కో-ఆపరేటివ్ మిగర్ మిల్స్ తో గత 3-4 సంవత్సరాలలో కోటి 20 లక్షల రూపాయల నష్టం వచ్చింది. పాఠశాలలు, ఆముదాలవలస ఆస్తులతో ఆగ్రహానం వహించాయి. ఎందువల్ల? మేనేజింగు డైరెక్టరుగా ఒకరినిపెట్టి, వారికి

సర్వాధికారం యిచ్చి-కాజేయడానికి అవకాశంలేకుండా యిచ్చారా? ఆముదాల వలసలో మేనేజింగు డైరెక్టరు-అక్కడవున్న లాండ్ మార్బుగేజీ బ్యాంకుకు ఆయనే-బాంకింగ్ సిస్టమునంతా ఆయన తన గుప్పిట్లో పెట్టుకొని ఇష్టంవచ్చినట్లు జేబు సంఘాలను సృష్టించి కొన్ని లక్షల రూపాయలు కాజేసినట్లు రిపోర్టులు వస్తున్నాయి. ఆయనను ఎందువల్ల తొలగించరు ఆ బ్యాంకింగ్ సిస్టం నుంచి? ప్రభుత్వానికి అధికారం వున్నప్పటికీకూడ ఆయన వారి పార్టీ నుంచి వెళ్లిన వ్యక్తి కాబట్టి ఆ విధంగా వుంచుతున్నారు తప్ప మరొక కారణం లేదని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. తుంపాలలో 1965 జూన్ లో రెక్టిఫైడ్ స్పిరిట్ ను డిసేచర్డ్ స్పిరిట్ గా అమ్మడంవల్ల రెండున్నర లక్షల రూపాయలు కాజేకాడని పట్టుకున్నారు. దాని మీద కేసు అట్లాగేవుంది. విచారణ పూర్తి కావడం లేదు. కో-ఆపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్సు వున్నాయి. అక్కడ సరైన మెషినరీ తీసుకు రాలేదు. ప్రత్తి కొనడంలోను, నూలు అమ్మడం లోను అన్నిటిలోకూడ అవకతవ కలు జరుగుతున్నాయని రిపోర్టులు వస్తున్నాయి. ఎవరికి యిస్తున్నారు వాటిని? ఒక దానికి ప్రగడ కోటయ్యగారు మేనేజింగ్ డైరెక్టరు. వీటిని వారికి రాజ్యాలు వలె కట్టబెట్టే వారు కో-ఆపరేటివ్ మిల్స్ లో కాజేయడానికి కూర్చుంటే ఏమనుకోవాలో అర్థం కావడంలేదు. ఈ విషయంలో చాల సీరియస్ యాక్షను తీసుకుంటేగాని లాభం లేదు. మన స్టేటు ఎకానమీ ఏ కొద్దిమందినో బాగుచేయ దానికి ఉపయోగ పడుతోంది తప్ప మామూలు ప్రజల ఆర్థిక పరిస్థితిని బాగు చేయడానికి ఎక్కడా ఉపయోగపడడం లేదు అనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. మన పరిశ్రమల పరిస్థితి చూద్దాము. 6 సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలు ప్రొడక్షను లోకి వచ్చాయి, ఇవి 5 లక్షల టన్నులు ఉత్పత్తి చేయాలి. కాని, 80 వేల టన్నులు మాత్రమే ఉత్పత్తి చేస్తున్నాయి. ఎందువల్ల? మనకు సిమెంటు అవసరం ఎంతైనా వున్నది. ఉత్పత్తి చేయడానికి నిరాకరిస్తున్నారు. మాచెర్ల సిమెంట్స్ చూస్తే 31 వేల టన్నులు ఉత్పత్తి చేయాలంటే 25 వేల టన్నులు మాత్రం ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. ఈ మధ్య కేంద్రప్రభుత్వం ధరలు విపరీతంగా పెంచడంవల్ల 18 రు. లు పెరిగింది. అందులో 6 రు. లు ప్రభుత్వానికి రిబేటు యిచ్చిందిట. పది రూపాయలు వారు కాజేస్తున్నారు. అంటే ప్రభుత్వమూ, కంపెనీ కలిసి ప్రజలను దోచుకుంటున్నారు అన్నమాట. ప్రభుత్వానికి సంతోషం ఏమిటి? 6 రు. లు తమకు వచ్చిందికాదాయని. పది రూపాయలు వారికి పోతున్నదనేది ప్రభుత్వం మరచిపోతున్నది. ఇది చాల ముఖ్యమైన విషయం. స్పిన్నింగ్ మిల్స్ కు తైలస్సులు యిచ్చాము. 27 మిల్స్ లో 7 మాత్రమే ప్రొడక్షనులోకి వచ్చాయి. గత 5 ఏండ్ల ఫమీక్ష చూచుకుంటే ఆర్థికమంత్రిగా వుండిన బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారుగాని. ముఖ్య మంత్రిగా వున్న బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు కాని సాధించింది ఏమంటే-ఇక్కడ మాకు చెప్పకపోయినా వారిగదిలో కూర్చుని అయినా జేరిజు వేసుకొని, ఆలోచించుకుంటే చాలా బాధపడతారని చెప్పకతప్పదు. ఎక్కడ ప్రారంభించామో అక్కడే వుండడమే కాకుండా, యింకా వెనక్కుపోవడం జరుగుతోంది. 27 మిల్లులకు 7 మిల్లులు ప్రొడక్షనులోకి వచ్చాయంటే-మనం ఏలాంటివారికి తైలస్సులు యిస్తున్నాము? ఇచ్చిన వారు ఏవిధంగా ప్రవర్తిస్తున్నారనే విషయాలు

పట్టించుకోకుండా ఆవిధంగా వదలడంవల్ల ఇండస్ట్రీయల్ ప్రొడక్షన్ అగిపోతున్నది. దేశంలో అవినీతి పెరిగుతున్నది. లైసెన్సులు ఎందుకు తీసుకుంటున్నారు అంటే అమ్మిడబ్బు చేసుకోడానికిమాత్రమేననే స్థితి వుంది. నిజమాజాద్ ఫ్యాక్టరీ విషయం చెప్పారు. ఏ ఫ్యాక్టరీ అయినాసరే అక్కడే వుండిపోతున్నది తప్ప డెవలప్ కావడంలేదు. కారణం, ఎవరికి యిస్తే అభివృద్ధి కావడానికి వీలుండో వారికివ్వడానికి తయారుగాలేము. తగుకుతాలూకాలో కాకిలేరుగ్రామంలో కరిణంగారు 11 వేల రూపాయలు 3 ఫెర్రీలలో వసూలు చేసి, కాజేశారు. మూడు సంవత్సరాలనుంచి అట్లా కాజేస్తుంటే—ప్రతి సంవత్సరం జమాబంది జరుగుతుంది, ముఖ్యమంత్రిగారికికూడ తెలుసు—జమాబందిలో బయటపడితే చర్య తీసుకోలేదు. ఆఫీసర్లు అంతా కళ్లు మూసుకొని ఊరుకుంటున్నారా? దానిని పదిలేశారు. తహశీల్దారు, రెవెన్యూ ఇన్ స్పెక్టరు పోయి రశీదులుచూచి యిస్తామని పుచ్చుకొని చించి పారేయడం ప్రారంభిస్తున్నారు. మున్నబు ఇదివరకు కటి తేకట్టాపు ఇప్పుడు మల్లా కడతావా లేకపోతే సామాను బయట పార వేయమంటావా అంటున్నాడు. గోవిందరావుగారు ఖాదా చెప్పారు. ఒక అమెరికన్ ఆఫీసరు లూమాన్ కన్ స్ట్రక్షన్ కంపెనీ ఫర్మిలైజర్ స్లాంటు నిర్మిస్తున్నాడు ఇండియన్సును ప్రత్యేకంగా ఇన్ సెట్ చేస్తున్నాడు. షటిల్ సర్వీసెస్లో ఇండియన్స్ ఎక్కకూడదట. అటువంటప్పుడు ఒక ఇండియన్ ఇంజనీరు రిజైన్ చేశారు. మేము రూలు 74 క్రింద, పార్టు సోటీసు క్వశ్చను యిచ్చినా సమాధానం చెప్పరు. అమెరికన్ ఆఫీసరు ఇండియాలో ఇండియన్సును అగౌరవపరుస్తుంటే చూస్తూ కూర్చోడమా? మనకు అభిమానంలేదా? వారు ఫర్మిలైజర్ భిక్ష మనకు పెట్టాలా? వారుకాకపోతే వారి తాత యింకొకడు వుంటాడు. ఈనాడు మనకు అమెరికా సహాయం చేస్తున్నదంటే అంతర్జాతీయంగా వున్న పరిస్థితినిబట్టి, లేక సోవియట్ కాంప్ నుంచి సహాయాన్ని బట్టి చేస్తోంది తప్ప లేకపోతే మన దేశానికి వారు ఒక్క చిల్లిగవ్వకూడ సహాయం చేసేవారు కాదు.

అందువల్ల ఈ విషయాన్ని తీవ్రంగా అలోచించాలని మీదృష్టికి తెస్తున్నాను. ఎన్. జి. వోల విషయానికి పోకముందు పైనాన్నులను గురించి కొంచెం చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. శాసనసభలో తీసుకొన్న time ను చూస్తే ఆర్థిక మంత్రిగారు అందరికంటే ఎక్కువ time తీసుకున్నారు. అంత ఎక్కువ time తీసుకున్నప్పటికీ reply లో చాలావాటికి సమాధానం చెబుతారని అనుకున్నాము. వారికి ఎప్పుడూ ఒక అలవాటు, important issues ను త్రోసి పారేసి మిగిలిన విషయాలపై గంటా సలభై నిమిషాలు మాట్లాడి, ముఖ్యమైనవి ఆయిదు నిమిషాలలో round up చేస్తారు.

ఆర్థికమంత్రి (డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి):—ఉపన్యాసమేదో ఇవ్వండి, నా అలవాటుపై సర్టిఫికేటు ఎందుకు?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—Finance Commission Report లో 20వ పేజీ చూడండి, "75 percent of the divisible pool of income-tax should be allotted to States for distribution among the States" పూర్వం income tax distribution లో ఒక principle follow అయినారు. Backwardness of the state తీసుకున్నారు. నాకు అంతా చదవడానికి time లేదు. అర్థిక మంత్రిగారు reply చెప్పాలి, వారు చెప్పింది మీదృష్టికి తెస్తాను. 39th para చూడండి. "We have no hesitation in rejecting some of the factors put forward by the States like area, backwardness, financial weakness proportion of scheduled caste and scheduled tribe etc." ఇవి ఏమీ తీసుకోవన్నారు. "There remain only two factors, i.e. which were convinced and relevant, viz, population and contribution." ఈ principles follow కావడం వల్ల ఒక విషయం raise చేసారు. 4వ ఫ్రై నాన్స్ కమిషన్ రిపోర్టు వల్ల Proportionate గా చూస్తే మనం చెబుతున్నాము. మనకు నష్టం వచ్చింది. కాదని చెప్పారు అనుకొండి, అప్పుడు ఆర్థికమంత్రి గారితో తగాదా ఎందుకు అని వదిలి వేసాను. ఇప్పుడు వివరాలు ఇస్తున్నాను, చూడవచ్చును. 3వ ఫ్రై నాన్స్ కమిషన్ రిపోర్టులో income-tax distribution కు 7.7% కేటాయించారు, నాలుగవ ఫ్రై నాన్స్ కమిషన్ రిపోర్టులో 7.87% కేటాయించారు. ఇతర రాష్ట్రాల విషయం కూడా చూద్దాము. బీహారు రాష్ట్రానికి మూడవ ఫ్రై నాన్స్ కమిషన్ రిపోర్టులో 9.35% కేటాయిస్తే 4వ ఫ్రై నాన్స్ కమిషన్ 9.04% కేటాయించారు. గుజరాతుకు అప్పుడు 4.7% అయితే ఇప్పుడు 5.29%. కేరళకు అప్పుడు 3.55 అయితే ఇప్పుడు 3.59 వచ్చింది. మధ్యప్రదేశ్ కు అప్పుడు 6.41% అయితే ఇప్పుడు 6.47%. మద్రాసుకు అప్పుడు 3.13% అయితే ఇప్పుడు 3.24%, మహారాష్ట్రకు అప్పుడు 13.41% అయితే ఇప్పుడు 14.28% వచ్చింది. మైసూరుకు కూడా పెరిగింది, పంజాబుకు తగ్గింది అనుకొండి. యు. పి. కి పెరిగింది, West Bengal లో తగ్గింది, అది పరిస్థితి. 4వ ఫ్రై నాన్స్ కమిషన్ రిపోర్టువల్ల మనకు రావలసిన proportion తగ్గింది; అది ఎందుకు తగ్గిందో పరిశీలన చేయాలని అన్నాను. దానికి explanation చెప్పలేదు. Divisible pool లో పెరగడం వల్ల ఎక్కువ రావచ్చును. Percentage తగ్గిందనే విషయం ఎవరూ కాదనలేదు. Excise duties కు సంబంధించి కూడా అదేరకమైన అన్యాయం మనకు జరిగింది. ఏ principles తీసుకుని ఏ విధంగా చేస్తే ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి వెనుకబడ్డ రాష్ట్రాలకు నష్టం వస్తుందో అరకమైన principles ను 4వ ఫ్రై నాన్స్ కమిషన్ తీసుకున్నదే కాని మరొకటి కాదని తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. Excise duties లో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు 3వ ఫ్రై నాన్స్ కమిషన్ రిపోర్టులో 8.28% అయితే 4వ ఫ్రై నాన్స్ కమిషన్ రిపోర్టులో 7.77% కు దిగిపోయింది. ఇతర రాష్ట్రాల విషయం తీసుకుంటే ఎక్కువ భాగం పెరిగింది. West Bengal కు 5.07% ఉండేది 7.51% కు పెరిగింది, మద్రాసుకు 6.08% ఉండేది 7.18% కు పెరిగింది, మహారాష్ట్రకు 5.73% ఉండేది 8.23% కు పెరిగింది, ఉత్తరప్రదేశ్ కు 10.08%

ఉండేది 14.98%కు పెరిగింది. అవసరం ఉన్నవారికి పలుకుబడి ఉన్నవారికి అనేక కారణాలు చెప్పి కావలసింది ఇస్తారు. అందుకు విలుగా ఏ రకంగా చూల్చు frame చేయాలనేది ఈ ప్రభుత్వానికి చేతనవును; పై వారికి చేతనవును. Additional dues of excise in view of the Sales Tax on Sugar, etc. ఫీటిలో మనకు రావలసినదానితో తగ్గింది. 7.75 % వచ్చే కేరళకు 7.42% కు తగ్గింది, మద్రాసుకు పెరిగింది, మహారాష్ట్రకు 10.60 % నుంచి 19.87 % కు పెరిగింది. పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందిన రాష్ట్రాలు తమ పలుకుబడిని ఉపయోగించుకుని ఏరకంగా ఎక్కువ రాబట్టుకున్నాయో తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. బజ్జెటు ఉపన్యాసంలోనే చెప్పాను. మంత్రిగారు సరియైన సమాధానం చెప్పలేదు. Natural Calamities కు 1960 లోను 1958 లోను ఎంత ఖర్చు చేసామో లెక్కవేస్తే తెలుస్తుంది. ఇప్పుడు calamities తక్కువగా ఉన్నాయనా; 5 లక్షలే మనకు కేటాయించారు. బీహారుకు 140 లక్షలు, ఒరిస్సాకు 123 లక్షలు, పంజాబుకు 197 లక్షలు, West Bengal కు 535 లక్షలు కేటాయించారు. Natural calamities మనకు తక్కువా? అనంతపురంలో కరువుతోమ draught conditions లోను మనం చస్తూంటే ఈ రకంగా కేటాయించడమేమిటి? మరొక విషయం ఉంది— which our Chief Minister must take care of. Sinking Fund విషయం ఏమిటి? What about the Sinking Fund మనకు ఎందు వల్ల తక్కువ ఇస్తున్నారు? Note లో చెప్పాము, పరిశీలన చేయండి. Page 53 of the Finance Commission report లో "The grants intended for five years for the various States on account of the Sinking fund, provision for public loans including IV plan loan are as follows: ఆంధ్రకు 4.94 కోట్లు, అస్సాంకు 11.19 కోట్లు, బీహారుకు 9.04 కోట్లు, గుజరాత్ 28.41 కోట్లు, మహారాష్ట్రకు 46.85 కోట్లు, మైసూరుకు 15 కోట్లు, ఒరిస్సాకు 31.49 కోట్లు, ఉత్తర ప్రదేశ్ కు 61.97 కోట్లు, West Bengal కు 28.57 కోట్లు. What about Andhra- 4.94 కోట్లు, Why? Dissent note లో మోహన్ లాల్ గౌతమ్ గారు మనకోసం కొంచెం మాట్లాడారు, వివిపించుకున్నవారే లేక పోయారు.

"From the above table it seems some States like Gujarat, Maharashtra, Uttar Pradesh and a few other States have made full provision for the Sinking Fund for the market loans while other States like Andhra Pradesh, Bihar, Kerala, Madhya Pradesh, Madras and others, only a token provision for it was made. I recommend that we should take into account the amount to enable the States to make full provision."

ఎందువల్ల ఇట్లా జరిగింది? Why you have made token provision? దానిని తీసుకోడానికి ఎందువల్ల కృషిచెయలేదు? ఏమైనా అడిగితే డబ్బులేదని వన్నలు వేయడం, ఎన్. జి. ఓలు అడిగితే ఎక్కడనుంచి తీసుకురావాలని ప్రశ్న వేయడం తప్ప. I charge you for neglect of duties ఎందువల్ల ఈ విధంగా provide చేసారు? Why only a token provision was made? మరొక

విషయం, ఎన్. జి. ఓలకు provide చేయడంలో గవర్నమెంటు pass చేసిన orders ను తీసుకోలేదని పేజీ 102 లో తెలియజేసారు.

“Rs 6.84 crores was not provided because of the failure of the Government to take proper action at the correct time”

ఈ రకంగా పై నాన్న కమిషను దానివల్లకూడా మనకు అన్యాయం జరిగిందని అనడంలో ఏ రకమైన అనుమానంలేదు. దానిలో ప్రభుత్వంయొక్క అశ్రద్ధ చేతకానితనం అనేక రకాలుగా reflect అవుతుందని మాత్రం మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. గవర్నమెంటు ఉద్యోగుల విషయం చాల ముఖ్యమైనది. నేను అతిశయోక్తిగా చెప్పనక్కరలేదు. మీకు కూడా తెలుసును విజయనగరంలో అంతా పాల్గొన్నారు. విశాఖపట్నంలో అంతా పాల్గొన్నారు. ప్రభుత్వోద్యోగులను సహస్ర శస్త్రపారిశ్రామిక వర్కర్లు అంతా కూడా పాల్గొన్నారు. రాజమండ్రిలో, కాకినాడలో, పశ్చిమ గోదావరిలో, ఏలూరులో తణుకు తాలుకా హెడ్ క్వార్టర్స్ లో బెజవాడలో గుంటూరులో నెల్లూరులో, చిత్తూరులో, ఆమూల నుంచి ఈ మూలవరకు ప్రతిచోట పాల్గొన్నారు. అప్పుడే ప్రభుత్వం చెన్నారెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచించి సబ్సిడైజ్డ్ స్కీము ప్రకటించిన తరువాత, వారి యోగ షేమాలు కోరి “మీ యోగ షేమాలు మీ కంటే మాకే బాగా తెలుసును” అని ఆ బాధ్యత అంతా తనమీద వేసుకుని ప్రకటించిన తరువాత సమాధానం ఏమిటయ్యా అంటే “అయ్యా, మా బాగాగులు మేము చూసుకోగలం అది వదిలేసేయండి” అని కోరుతున్నాను. ఈ రోజున చూస్తే ఎన్ని మారుమూల గ్రామాలనుంచి ప్రభుత్వోద్యోగులు అన్ని రాష్ట్రాలలో యిచ్చిన కరువుభత్యం మాకు ఎందుకు ఈయరని ప్రశ్నిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం చెప్పే సమాధానం ఏమిటి? “అయ్యా మీరుకోరింది ఈరోజున యిస్తే మళ్లా యింకో సంవత్సరంలో ధరలు పెరుగుతాయి అప్పుడు మళ్లా అడుగుతారు దానికంటే ఇంకోస్కీము పెట్టాలి” అని దానికి సమాధానం చెప్పారు. పెట్టినస్కీము Scientific గా ఉందా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈనాడు 74 వైసలకు rice supply చేస్తున్నామన్నారు. అక్కుళ్లు సప్లయి చేస్తామని చెప్పారు. నేను అడుగుతున్నాను. 74 నయా వైసలు ఎప్పుడున్న ధర? ఏ Index ను ఆధారంగా చేసుకుని ఈ నిర్ణయానికి వచ్చారు. 15 రోజుల క్రిందట అక్కుళ్లు ఎంతకు సప్లయి చేశారు. ఈరోజున Food Corporation కు ఒక క్వంటాలుకు వది రూపాయలు అదనంగా యివ్వడంవల్ల ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోయాయి దానిని కొంత తగ్గించి 15 రోజులక్రితం యిస్తున్న సబ్సిడైజ్డ్ రేట్స్ కి సప్లయి చేస్తున్నాము దానివల్ల విపరీతంగా లాభం వస్తుందని చెప్పారు. వారు చెప్పమన్నారు. వారు చెప్పమన్నమాటలే నేను చెబుతున్నాను నా అభిప్రాయం కాదు. ఎవరో ప్రోత్సహిస్తే రెచ్చకొడితే రెచ్చిపోయేవారు ప్రభుత్వోద్యోగులు కానేకారు. M. A. పాసైనవారు డబుల్ గ్రాడ్యుయేటు అనేక విధాల అనుభవం ఉన్నవారు. కీలక సమస్యలను తెలుసుకొన్నవారు. Confidential Department లో ఉన్నటువంటి విషయాలు వారికి తెలుసును. వారంతా ఆలోచించి చెప్పినటువంటి మాట. ఇప్పుడున్న 165 points

పెరిగిన దానిని neutralize చేయడానికి కేంద్రప్రభుత్వం కరువుతగ్గం పెంచింది. మద్రాసు ప్రభుత్వం పెంచింది. జూలై వరకు పెరిగిన పెరుగుదలను neutralize చేయాలని వారు అంటున్నారు. మీరు ఎక్కువ ఇస్తామంటున్నారు. ప జూలై లోనో స్కిమును ప్రవేశపెట్టి ఉన్నట్లయితే సంతోషంగా ఆమోదించేవారు. మీరు అప్పుడు చేయలేదు. అంతకంటే విపరీతంగా పెరిగిపోయిన తరువాత మీకు ఇదీ అదీ కలుపుకుంటే సరిపోయింది ఎక్కువవుతుంది తీసుకోవడం చెబుతున్నారు. నూట్రలై శేషన్ విషయం ఏమిటి? Why do you neglect it? వారంతా నూట్రలై జు చేయాలంటే మీరు చేశారా? వారు ఇంకోటి కూడా చెప్పమన్నారు. మీ స్కిముకి వారు వ్యతిరేకం కాదు. మీరు అనవసరంగా బెదిరించి confidential పాడుచేస్తూ సర్వీసు ప్రేమ అయిపోతుందని ఈ రకమైన బెదిరింపులతో చెప్పేటట్లయితే పాపం చాల కష్టాలు అనేక అనుభవాలు ఉన్నటువంటి వారు ఏదీ ప్రేమ అయ్యేదో వారికి కూడా తెలుసును. వారు ఎక్కువ కాలం strike చేస్తే ప్రేక్ అయ్యేది వారి సర్వీసు కాదు. మెషినరీ కంప్లీటుగా ప్రేకవుతుంది. అందువల్ల బెదిరింపులతో వచ్చే ప్రయోజనం ఏమీలేదు అని మంత్రి వర్గం తెలుసుకోవడం అవసరం, పెరిగిన ధరలను నూట్రలై జు చేయడానికి కరువు భత్యాన్ని పెంచకుండా ఎట్లా? అయితే అడుగుతున్నారు. మళ్లా విపరీతంగా ధరలు పెరిగితే ఏమిటి? అధ్యక్షా, మీకు కూడా అనుమానం రావచ్చు. ఈ స్కిము పెట్టండి. పోనీ you neutralize what has happened till today- 15 రోజుల క్రితం ఉన్న ధర ఈరోజున యిస్తామంటున్నారు తప్ప అంతకంటే ఏమీలేదు. చిన్న చిన్న లోట్లుంటే సరిచేసుకోవచ్చు. సరిచేసుకోడానికి అవకాశాలున్నాయి, సరిచేసుకుందాం. చిన్న చిన్న లోట్లను సరిచేయడం కాదు. Main principle is involved in it, అసలు ఈ ధరలు విపరీతముగా పెరగకుండా నూట్రలై జు చేయడం, పెరగకుండా చేయడానికి అదనంగా మళ్లా అడగకుండా ఉండాలంటే come on, you open the shops, they are prepared to agree, వారు ఒప్పుకుంటాం అన్నారు. ఈ scheme work చేయడానికి కూడా సిద్ధముగా ఉన్నారు. But at first you have to neutralize the rise in the cost of living that is invogue to lay. ఆ పాయింటు మీరు తీసుకోకుండా ఆ పాయింటు వదిలేసి ప్రపంచమటూ తిరిగి కూడా ఏమీ ప్రయోజనం లేదని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. 28 వ తారీఖు రాబోతున్నది. ఏమవుతుందని నేను చెప్పాలా? పాపం ఈ పూర్వస్సు ఎవరూ ఉండరు. ఈ గుమాస్తాలు ఉంటారో ఉండరో తెలియదు, అంగురాజు ప్రక్కన కూర్చున్న గుమాస్తా ఉండడు. ప్రక్కన ఉన్న అనిపైంటు శక్రటరీలు శక్రటరీ వారు మాత్రమే ఉంటారు. అంతే జరగబోయేది. ఎలక్షనులో మనకు యివ్వవలసిన చీట్లు ఎవరో అంగురాజు యివ్వవలసినదే గాని పూర్వస్సు ఎవరూ ఉండరు. ఇంకోకటి కూడా చెప్పమన్నారు, ఈరోజున ఏదో ఒకరే అనుకుంటున్నారేమో పైదిరాజాదులో ప్రతీ డిపార్టుమెంటు స్థంభించి పోతుందని మరిచిపోతున్నారు. వారు వరుసగా ఇదై పోతుంది. మంచినిట్లుండవు. ఇంతవేపు కూర్చుంటే మంచి నీళ్లు దొరకవు మీ అంతట మీరే పోవలసి వస్తుంది. ఎలక్ట్రిసిటీ లైట్లు తెలుగు తాయో లేదో తెలియదు, ఈ పరిస్థితులు రాబోతున్నాయి, ఈ ప్రమాదం

ఎందువల్ల వస్తుందంటే మీవల్ల అవసరంగా ఒక్కడి పెట్టినందువల్ల కాని మరొకటి కాదని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. లేకపోతే మీరు ఎట్లాగూ యిందాక చెప్పారు. మూడుకోట్లు పెంచబోతున్నారు. మీరు యిస్తామన్న 4½ కోట్లకి వారు అడుగు తున్న దానికి 2½ కోట్లు వ్యత్యాసం ఉన్నది. ఈ 2½ కోట్లు కొంతవరేటిపు మగధ్యులో వచ్చిన నష్టం కోటి 20 లక్షలు రైసుమిల్సు స్కిముస్ పెట్టారో కొన్ని లక్షల రూపాయలు దాని మీద దుర్వినియోగం అవుతోంది ఆపివేసినా నష్టంలేదు. ఇంకో రెండు కోట్లు యిస్తే యిట్లాంటి సమస్యలు ఏమీ రాకుండా పరిష్కారం కావడానికి వీలుంది, రెండు కోట్ల రూపాయలు, కొన్నివందల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాము. ప్రజాశక్తిలో చూసినా కోటాను కోట్ల రూపాయలు నష్టంవస్తోంది, కంట్రాక్టర్లు కాజేసినంత కాజేస్తున్నారు. కోఆపరేటివు శాస్త్రాంగులో దిగమింగేవి దిగమింగుతున్నారు. ఒక్కరిని ఆవగలస్థితి సమర్థత మీకులేదు. అలాంటప్పుడు రెండు కోట్ల రూపాయలను గురించి మొండి పట్టు వేసుకొని కూర్చుని తెచ్చి పెడుతున్నారు. ఈనాడు ప్రైదరాజాదు పట్నంలో కాదునుమా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మారు మూల పట్టణాలలో యిది బ్రహ్మాండమైన దిగా రాబోతున్నది. ఇది జరగకుండా ఉండాలంటే మేము మీకు చేసే విజ్ఞప్తి ఒకటే రెండు కోట్ల రూపాయలకు పట్టుపటి ఆంధ్రదేశానికి ఈ రకమైన పరిస్థితులు తీసుకురావద్దు, దీనిలో రాజకీయ ప్రయోజనాలు ఏమీ లేవు. రాజకీయ ప్రయోజనం కోసం చెప్పినంత మాత్రాన కోట్లకుపోయే జనం ఎన్నటికీ కాదు. ఈ రోజున Anti-Communism చెప్పినంత మాత్రాన మ్రింగుడు పడదు. Anti-Congress చెబితే అది జరిగేటటువంటి విషయం కాదు. ఈరోజున ఉన్నటువంటి పరిస్థితులలో వాళ్ల కోరికలు ఎట్లా నెరవేర్చు కోవడం? ఈరోజు వారు కోరుకున్న కోర్కెలు ఎట్లా పరిష్కారం చేయడం? న్యాయం అవునా కాదా? న్యాయమని అంగీకరించిన తరువాత న్యాయమని అంగీకరించే కదా సబ్సిడైజ్డ్ స్కిముస్ పెట్టినది. అయ్యోధరలు వివరీతంగా పెరుగుతుంటే ఎలా బ్రతుకుతారో అనే ఆవేదనతోకదా ఈ స్కిముస్ ప్రవేశపెట్టబడినది. దానిలో ఈ లోట్లున్నాయని చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వం యిస్తాన్నదానికి వారడుగుతున్న దానికి మధ్య వ్యత్యాసం రెండుకోట్లకంటే తేరే. కలెక్టర్లకు అడగకుండానే వందలు వందలు పెంచిపారేస్తున్నారే. ఐ.ఏ.ఎస్. ఆఫీసర్లు జీతాలు పెరిగి పోతున్నాయి. వీరందరికీ పెంచిన మొత్తం తక్కువకావచ్చు. ప్రక్కన నుంచున్న ప్యూనుకి ఏమీ అోపిస్తున్నది. చౌదరిగారి జీతం పెంచి ఆ ప్యూనుకి తెచ్చకపోతే చౌదరిగారిదగ్గర పనిచేస్తాడా ఆ ప్యూను. అధ్యక్షా, ఆలోచించండి అతి ముఖ్యమైన విషయం మనముందు ఉంది. దీనిలో సహనం ఉండాలి. ఓపిక పోయి ప్రతిపక్షాలు చెబుతున్నాయి ఎవరో చేస్తారనుకుంటే ప్రయోజనం లేదు. అంతేకాదు, R.T.C. వర్కర్లకు వర్తిస్తుందా అంటే వర్తించదు. ఎలక్ట్రిసిటీ వర్కర్లకు వర్తిస్తుందా అంటే వర్తించదు. ఏమిచేయమంటారు. Food Corporation కి క్వింటాలుకి 10.50 ఎక్కువచేయాలని కోరారా? మీ ప్రభుత్వపు విధానాన్ని తిలకిస్తే ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతుంటే నష్టపడవలసినది కష్టపడ వలసినది వారా? ఎందువల్ల యింత విపరీతముగా ధరలు పెంచే విధానాన్ని

అవలంబిస్తున్నారు! ఇంతకుముందు హోల్ సేలర్స్ వచ్చి చెప్పారు. Food Corporation వారు రు. 10.50 లు గోడౌనుకి తీసుకుని రావడానికి ఖర్చు అంటే గోడౌను ఖర్చులన్నీ పెట్టి Retail shops అందించడానికి క్వింటాలుకి రు. 5-50 లు చేయడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాము. రిటేలు వారికి క్వింటాలుకి 3 రూపాయలు లాభం యివ్వడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాము అని సవాలు చేస్తున్నారు. Overhead charges వివరీతంగా అయిపోతున్నాయి. ప్రజలు భరించలేకుండా ఉన్నారు. ఆఫీసర్ల సీటింగు ఖర్చుల పెట్టి దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు. ధరలు పెంచే విధానం చేపట్టారు. మహారాష్ట్రని పెంచారు. మామూలు కార్మికులు ఉద్యోగస్థుల మీదికి వదిలారు. 28 తారీఖున జరుగబోయేది మీకందరకు తెలుసును. మీరు కార్లలో వస్తారు. ఆరోజున మేము నడిచిరావలసినదే. R.T.C. బళ్ళు నడవవు. పోలీసువాళ్ళను పెట్టి నడిపెతే బండ్లుమాత్రం జాగ్రత్త. పాసెంజర్లకు ప్రమాదాలు జరగవచ్చు. వాటరువర్క్సు పనిచేయవు. ఎలక్ట్రిసిటీ పనిచేయదు, హైదరాబాదులో జీవితం స్థంభించిపోతుంది. ఈ విషయాన్ని దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఆలోచించండి ఇప్పటికీ ముందుకుపోయిందిలేదు. వారికోర్కెలు అన్యాయమైన వైతే ఎవరూ సమర్థించరు వారు కొండమీద కోతిని అడగడం లేదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఈరోజు వెంటనే పెంచినటువంటి అదనపు పెంపుదల కోరడంలేదు ఇదివరలో యిచ్చినది యివ్వవలసిందని అటున్నారు. ఎప్పుడూ వెనకాలవడి వుంటాము, ఒక్క కరప్షనులో తప్ప అన్నీటిలో మన రాష్ట్రం వెనుకంజవేసి ఉంది. దీనిలో మాత్రం వివరీతంగా ముందుకుపోతున్నది. అందువల్ల ఇవన్నీ కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని మళ్ళా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అది జరగకుండా చేయడానికి ఈనాటికికూడా ముందుకుపోయిందిలేదు. రెండుకోట్లు మాత్రమే వారు కోరుతున్నదానికి, మీరు యిస్తామన్నదానికి వ్యత్యాసం ఉంది. ఆ రెండు కోట్లు అంగీకరిస్తే ఈ స్క్రిమునుపెట్టండి. ప్రభుత్వోద్యోగులు ఆహ్వానిస్తారు. ఖచ్చితంగా పనిచేస్తారు. అమలు జరుపుతారు. అప్పుడు వివరీతముగా ధరలు పెరగడానికి అవకాశం ఉండదు.

అయ్యా ధరలు పెరిగినవి. ఇంకా ఎక్కువ కరువు భీత్యము ఇవ్వండి అని చెప్పేదానికి అవకాశము వుండదు. ప్రభుత్వానికి తిరిగి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను అంగీకరించాలి అని. అంగీకరించకపోతే ఒక్క హైదరాబాదులో మాత్రమే కాదు ఆంధ్ర దేశము మొత్తము మీద 28 వ తారీఖునాడు మన సమాజము యొక్క జీవితము స్థంభించిపోతుంది అని వారి దృష్టికి తీసుకొనివస్తూ, దానికి కారకులు వారే అని మనవి చేస్తున్నాను. వారు ఎంతో శాంతియుతముగా వున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు, చెన్నారెడ్డిగారు తప్పక వారిని అభినందిస్తారని అనుకొంటున్నాను. 30, 40 వేల మంది ఉద్యోగులు వీధులలో తిరుగుతూ వుంటే వ్యాపారస్థులంతా వారిని ఆహ్వానిస్తున్నారు. వ్యాపారస్థులు వారి వ్యాపారాన్ని చక్కగా చేసుకొంటున్నారు. అపాంఛనీయమైన పని ఒక్కటి కూడ జరగలేదు గాంధీ భవన్ లో శాంతియుతముగా బహిరంగ సభను ఏర్పాటు చేసుకొన్నారు. వారిని రెచ్చగొట్టరని, హైదరాబాదులో వున్న గుండాళిను వేంపింఛి ఆశాంతికి

కారకమైన వద్దకులు చేయకుండా వుంటారని ఆశిస్తున్నాను. వారి కోర్కెలను తప్పక అంగీకరించాలని కోరుతూ శలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ డిమాండుపైన చాల మంది మామూలుగా పెద్దలు గౌరవసభ్యులు అనేక విషయాలపైన వారి అభిప్రాయాలను వ్యక్తము చేశారు. సహజముగానే అన్ని విషయాలలోకి పోవడము అసంభవము కాని ముఖ్యమైనది 2, 3 విషయాలపైన నేను మీ అందరికి మనందరము అర్థము చేసుకోడానికి అవకాశము కలిగేటట్లు మనవి చేయాలని అనుకొంటున్నాను. మొట్ట మొదట ఉద్యోగుల సమస్య. ఎవరి అభిప్రాయాలు వారికి వుండడానికి అవకాశము వున్నా, ఏదో స్థంభించి పోతుంది అని బెదిరించడము కాని, స్థంభించిపోయేటట్లు మీరు చేయాలని ఒకరిని ప్రోత్సహించడం కాని ఈ సభకు తగినదికాదు. ఉద్యోగుల కోర్కెలను ఎప్పుడూ పార్టీ స్వప్రయోజనాలతో గాక వాస్తవికమైన పరిస్థితిని ఆలోచించి ప్రభుత్వము యొక్క పరిస్థితినికూడ దృష్టిలో పెట్టుకొని మనము వారికి ఎంతవరకు సహాయపడడానికి వీలువుందో అంతవరకు ప్రయత్నము చేయాలి. ఒక న్యాయమైన దృష్టితో చూడవలసినదేమిట సానుభూతితో చూడాలని కోరుతున్నాను. ఇవాళ కొత్త విషయముకాదు అధ్యక్షా, మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడినప్పటినుంచి కూడ నాకు కాస్తో, కూస్తో ఏ హోదాతో అయితేనేమి ఈ సమస్యలతో కొంచెము ఎక్కువ పరిచయముకలదు. ఈ పరిచయము దృష్ట్యా మనవిచేసేది ఇదివరకు పైనాన్న మినిష్టరుగారు సమావేశములో చెప్పినట్లు మనము పెంచినది సుమారు 28 కోట్లు రూపాయలు సంవత్సరానికి ఖర్చు. దీనికి అంతా ఉద్యోగస్తులే బాధ్యులూ, ప్రభుత్వ విధానము బాధ్యత వహించాలా అనేది అట్లాపెట్టి, ఏమైనప్పటికీకూడ మనకువున్న economy లో కొంత inflation అనివార్యము. కాబట్టి ఆ ఒడుదుడుకులకు వీరు సాధ్యమైనంతవరకు ఎదురు కాకుండా కొంతవరకు సంతృప్తితో వుండాలనే భావము అందరికీ కలదు. ఇక్కడ గంభీరమైన ఉపన్యాసాలకు కమ్యూనిస్టుపార్టీ వారికే తావు వచ్చినా వూ పార్టీవారుకూడా మా పార్టీ సమావేశాలలో సాధ్యమైనంతవరకు వారికి న్యాయము చేయాలనీ చెప్పేది నిర్వివాదమైనమాట. కాబట్టి ఏ పద్ధతి అనబడు బింబాలనేది చూడాలి. ఏదో ఒక అభిప్రాయము మరల కొంతవరకు ప్రభుత్వము కొన్నిటికి ఒప్పుకొన్నందువల్ల ప్రభుత్వ బొక్కసములో డబ్బు వుందని అనుకొనడము పొరపాటు. మువ్వ 3 కోట్లు యియ్యి, 4 కోట్లు యియ్యి అంతే ఇది అంతా deficit అనే విషయము ప్రప్రథమముగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతవరకు వ్యాఖ్య ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితి రిజర్వు బ్యాంకుపైన over draft దృష్ట్యా చూసినా, గత సంవత్సరములో ఏర్పడిన అశాస్త్రీయ కారణాలదృష్ట్యా చూసినప్పటికీ ప్రత్యేకమైన కారము కొన్ని సంవత్సరాలుగా చూడని భారము ప్రభుత్వముపైన వున్నదనే సంగతి జ్ఞాపకము పెట్టుకోవాలి. ఉద్యోగస్తులు local bodies లో పనిచేస్తున్నా ప్రభుత్వ సిబ్బందిగా చేస్తున్నప్పటికీ వారికికూడ ఈ పరిస్థితులు తెలియనివికావు. వీరిస్థితులు బాగా ఆర్థము చేసుకోవలసిన బాధ్యత వుందని మనవిచేస్తున్నాను.

ఏదైన దురదృష్టమువల్ల విపరీతమైన పరిస్థితి ఇప్పుడు హెచ్చరించారే దానికి దారితీస్తే ప్రభుత్వానిదికాదు బాధ్యత కేవలము ఉద్యోగస్తులదే అని గట్టిగా మనవి చేస్తున్నాను. వారిని రెచ్చగొట్టేవారిదే అని మనవిచేస్తున్నాను. ఎవరైనా కాని ప్రభుత్వముపైన బాధ్యత వుంది దీనికంతా బాధ్యులు అవుతారని చెప్పడం avoiding the issue Sir— నాకు కోపాలులేవు, ఆచేకాలులేవు. ఏది న్యాయము ఎంతవరకు మనము చేయగలము చేయగలిగిన పరిస్థితులో సహాయపడడానికి చేస్తున్నామా లేదా అనేది ప్రశ్న. ఉద్యోగులు ఎక్కడైన ఒక విధమైన ఉపన్యాసము చనినందువల్ల నాకు కోపమురాలేదు. పిల్లలనుగ్రి వెంకటేశ్వర్లుగారు బెదిరించినందువల్ల కోపము రావడములేదు. ఒక బాధ్యత స్థానములో ప్రభుత్వము వుంది కాబట్టి బాధ్యతగా, calm గా, cool గా ఆలోచించి వారికి ఎంతవరకు సానుభూతితో సహాయపడడానికి వీలువుందో గమనించుకొని అంతవరకు న్యాయమైన పద్ధతిలో చేయాలివచ్చు ఉద్రేకాలకు, బెదిరింపులకు లొంగిపోతే ఏ ప్రభుత్వమైన ఇక్కడ వుండడముకల్ల. ఒకటి మీరు గమనించాలని కోరుతున్నాను. మొట్టమొదటిది ఇప్పుడు ఉద్యోగస్తులు కోరినది, ఇప్పుడు వెంకటేశ్వర్లుగారు చెప్పినట్లు వెనుక మద్రాసు గవర్నమెంటుకాని కేంద్ర ప్రభుత్వము ఇచ్చినదేకదా అని మరి కమ్యూనిస్టు పార్టీ స్నేహితులు మేము బీదలకోసం చచ్చిపోతున్నాము బ్రాద్దన లేచినది మొదలు సాయంక్రిమువరకు అదేవనిగా చెప్పుకొంటున్నవారు కూడ గమనించాలని కోరుతున్నాను. వారు కోరినది ఏమి. మొదటి రి, 4 కేటగిరీల సంగతి మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత వారి సంగతి తరువాత ఆలోచిద్దాము. రూ. 1-90 మధ్య జీతముగలవారు రూ. 5 లు కోరుతున్నారు నెలకు. ప్రభుత్వము ఏమిచెప్పినది అంటున్నాను. దీనిలో ఎంతమంది వున్నారు అనేది మనవిచేస్తున్నాను. మా లెక్కల ప్రకారము రి లక్షల 2 వేల మంది వున్నారు. 4 లక్షల 78 వేలలో రి, 4 వేలు అటు, ఇటు కానివ్వండి. రి లక్షల 2 వేలు రూ. 1-90 basic pay లో వున్నారు. వీరు నెలకు రూ. 5 లు ఇవ్వాలని కోరారు. ప్రభుత్వము చేసినది ఏమి అంటున్నాను. రూ. 5 లు monetary గా benefit వచ్చినది అని ఒప్పుకొన్నది. దానిలో తగాదా ఎందుకు వుండాలి. తగాదా వుండడానికి ఆస్కారం ఏది అని అడుగుతున్నాను. నాకు ఏదయితే కోరినాలో 90 రూ.ల వరకు scale వున్నవారు కోరిన రూ. 5 లు monetary benefit గా ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వము నిర్ణయించినది. ఇంకా పేదవారు suffer అయిపోతున్నారు పాపం అధిక ధరలవల్ల. Statutory rationing వున్న ప్రాదరాజాదు, విశాఖ పట్టణాలలోకాదు. అనేక పట్టణాలలో, తాలూకాలలో కంట్రోలు లేనిచోట బాధపడుతున్నారని ఈ రూ. 5 లు ఇవ్వడానికి నిర్ణయించుకొని, రూ. 6 లు statutory rationing area వున్న benefit తాలూకాలకుపోతే అదీ రూ. 10 లు అవనీ, రూ. 11 లు అవనీ. నేను అదనముగా ఇస్తాను అంటే ఏమిటో ఈ ఆందోళన. దీనికి ఏమైన అర్థంవుందా. ఇదే బాగా అర్థంకాదుకొన్నామా లేదా అని అడుగుతున్నాను. దీనిలో జవానులు వున్నారు. పోలీసు కానిస్టేబుల్స్ లాంటివారు వున్నారు. పాపంవారికి హక్కులు లేవు. మాత్రం వున్నారు, అవేమిమధ్య ఉపాధ్యాయులు వున్నారు. ఈ చిన్న కేటగిరీకి నీవు కోరేది

5 రూపాయలు అయితే నేను 5 రూపాయలు ఇస్తూ వైన 10 రూపాయలనుండి 10 రూపాయలవరకు పట్టణాలలో ఇతరచోట్ల కూడా బెనిఫిట్ వచ్చేట్లుగా ధరలు నిర్ణయించి, సరైన ధరలకు ఇస్తాను అంటుంటే ఎవరికి కోపం, ఎందుకు కోపం, ఎవరిని పెడదారిని పెడుతున్నారు అని నేను అడుగుతున్నాను. అమాయకులైన వారిని నోరుతేనివారిని అర్థం చేసుకోనీయకండా, సరిగా చెప్పకుండా ఎవరు మిస్ లీడ్ చేస్తున్నారని అడుగుతున్నాను. నేను చేసింది తప్పా! ఇప్పుడు ఇచ్చిన సవాలు పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు గారిది ఒప్పుకొంటున్నాను. 90 రూపాయలవరకు వచ్చేది 5 రూపాయలు మాత్రమే. ఇవాళ వెంకటేశ్వర్లుగారు ఏది చెప్పారో, నిన్న ప్రపాదరావుగారు ఏది చెప్పారో, ఇవాళ విశ్వనాథంగారు ఏది చెప్పారో అదేకనుక నేను వప్పుకొంటే 90 రూపాయలవరకు అట్టడుగున నున్నవారు 5 రూపాయలు కోరింది, అడిగింది, ఇచ్చింది అన్న సంగతి మీకు తెలుసు. కాబట్టి వారికి ఎందుకు వుండాలి. ఎవరు వారిని మిస్ లీడ్ చేస్తున్నారు. ఎవరు వారికి సరైన విషయాలు చెప్పారని అడుగుతున్నాను. వారికి ఏమైనా అన్యాయం జరిగిందా? నువ్వు కోరింది ఏమిటో మోశొటరి బెనిఫిట్ ఇచ్చి నేను అదనంగా సహాయం చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తానయ్యా, నీకు కనీసం 10 రూపాయలు, 10 రూపాయలు, 10 రూపాయలు బెనిఫిట్ చిన్నవాడికి వస్తుందయ్యాపాసం అంటుంటే నాకు 5 రూపాయలు ఇవ్వమంటే నేను పిచ్చివాణ్ణి. ప్రభుత్వం పిచ్చిదా? పాపం చిన్న ఉద్యోగస్థులు మిస్ లీడ్ అవుతున్నారా లేక మనమందరం కలిసి మిస్ లీడ్ చేస్తున్నామా? ముందు ఈ ఒక్క విషయం తేలాలి. దీనిలో వారు 90 లక్షల 2 వేలమంది, అంటే నూటికి 60 మంది వారేవున్నారు. మన ప్రభుత్వ సిబ్బంది కాని, లోకల్ ఖాడీస్ లోవుండే వారు కాని, యింకా ఇతర చోట్ల వుండేవారు 60 % వారేవున్నారు. వారి సంగతి తేల్చండి ముందు. వైవారి సంగతి తరువాత మాట్లాడదాము. వారికి సహాయం చేయవలసిన అవసరం ప్రభుత్వానికి వున్నదా లేదా, మీకు వున్నదా లేదా గమనించాలి. యింకో విషయం కూడా మనవి చేయాలి. అన్ని సమయాలలోనూ మనకు తెలుసు. కేంద్ర ప్రభుత్వం పెంచి నప్పటికీ కూడా దానిలో కొంత భాగం 30 %, 25 %, 40 % మిడిల్ మాన్ కు పోతున్నదన్న సంగతి ఎసోసియేషన్స్, మీరు, మేము అందరం కలిసి చెప్పుకొంటున్న విషయం. దానికి అంతం ఎక్కడ? ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ప్రాముఖ్యం కావాలని, ఇటువంటి పథకాన్ని దేశంలో అమలు పెట్టటానికి మార్గదర్శి కావాలని నేను కోరుకోవటంలేదు. దానికి ఎక్కడ అంతం అని అడుగుతున్నాను. దీనికి వేరే పద్ధతి ఏమైనా వున్నదా? రేపు జులై ఆగస్టు నెలల్లో, ఉన్న కొరత పరిస్థితుల్లో ధరలు పెరిగితే అప్పుడు 4 కోట్లు అడిగితే నువ్వు ఏమి చేస్తావు, ఎక్కడుంచి తెస్తావు? ఎక్కడుంచి వస్తుంది అని అడుగుతున్నాను. కాబట్టి మనమందరం కలిసి ఒక పద్ధతి అన్వేషించి దానిని జాగ్రత్తగా నడపటానికి, వారికి సహాయం చేసి, కొంతవరకు వారికి సంతృప్తి కలుగ జేసి, మనపై భరించలేని భారం పడకుండా చేసుకోవలసిన బాధ్యత వున్నదా లేదా? ఒక ప్రభుత్వం అని నేను మనవిచేయటంలేదు, సంఘం యొక్క బాధ్యత వుంది.

రేపు యింకా పెరిగాయనుకోండి. మళ్ళీ 4 కోట్లు ఇవ్వవలసి వస్తుందనుకోండి. ఎక్కడుంచి ఇస్తారు అని నా ప్రశ్న. ఎక్కడుంచి తెచ్చి ఇస్తారని నేను అడుగుతున్నాను. కాబట్టి మనం ఒక వద్దటి ఆలోచించాలి. సహాయపడే వద్దటి ఆలోచించాలి. ఏదో ఖర్చుం చాలక 400, 450 కన్సూమ్మర్స్ స్టోర్సులు పెడతాము అంటే దీనిలో రాళ్ళు వస్తాయి. దీనిలో మట్టి వస్తుంది, దీనిలో ఉప్పు వస్తుంది అంటే ఇవి ఏమి ఉపన్యాసాలు అద్దడా! నాకో కథ జ్ఞాపకం వస్తోంది. ఒకడు ఒక విత్తనం వేస్తుంటే మేనల్లుడు ప్రక్కన వుండి ఇదిపోతే ఏమి పెడదాము అంటాడట. పోదు లేరా నాయనా అంటే పోతేనో అంటాడ—మన మందరం వున్నాము 450 Shops నడవలేమా? అంత ఖర్చుం చాలక మనమందరం అంత అనవసరం అయితే అప్పుడు ఆలోచిద్దాం. 450 Spots నడవ లేమట, వెనుక ఎప్పుడో రైల్వేస్ చేశాయట! ఎప్పుడు చేశారు? రైళ్ళు ఎన్ని వేల మైళ్ళు నడుస్తున్నాయి. ఎన్ని stations వున్నాయి? ఆ సంగతి వేరు—దానికి దీనికి పోల్చి రైల్వేలో సరిగా జరగలేదంటే—why not all of us give a honest trial?—ఇబ్బందులు వున్నాయి. లేవని నేను అనను. నేను ప్రభుత్వం తరపున మనవి చేస్తున్నాను, సప్లయి చేసి బాధ్యత మేము తీసి కొంటున్నాము. వంపకం నలుగురం కలిసి తప్పలు జరగకుండా చేసుకొందాం. నేను సాట్వర్టీరి రేషనింగ్ ఏరియాల సంగతి చూడండి—రేషియన్ సాట్వర్టీరి రేషనింగ్ తీసేయండి—తీసేయాలని నేను చెప్పటంలేదు సుమా! తీసేసేది కాదు కూడా—ఒకవేళ తీసేస్తే 79, 80 పై సలకు బియ్యం దొరకవు. అటువంటి పరిస్థితులు బస్తీలలోనూ, తాలుకాలలోనూ వున్నాయి. షోర్డున లేస్తే మైసూరు, మైసూరు అంటున్నారు. కమ్యూనిస్టుపార్టీ సభ్యుణ్ణి ప్రభుత్వం తరపున మైసూరు పంపిస్తాను కిలో బియ్యం 1.75 పై సలకు తక్కువకు తెమ్మనండి. పూనా పంపిస్తాను, రు. 2-0-0, 2-50 పై సలకు తెమ్మనండి. కాబట్టి వున్న పరిస్థితులు ఆలోచించుకొని కొన్ని సంవత్సరాలవరకు—రెండు సంవత్సరాలవరకు ఈ ఉద్యోగికి బియ్యం, పప్పు, నూనె, గుడ్డ ఈ ధరలకు వస్తాయి. ఈ ధరలకు మించదు అనే సంతృప్తి వారికి కలిగింది, వారి బడ్జెటు prepare చేసుకోవడానికి వారికి అవకాశం ఇవ్వాలి. మీరు 2 కోట్లు ఇస్తాం అన్నారు, 2 కోట్లు యింకా ఇవ్వరాదా, ఇస్తే పోయే దేముంది?—అంటున్నారు. దానిలోనే మిస్ లీడ్ కాకుండా వుండాలని మనవి చేస్తున్నాను. నిన్న ప్రసాదరావుగారి ప్రసంగం, ఇవాళ విశ్వనాథంగారి ప్రసంగం విన్నాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :—మిస్ లీడ్, మిస్ లీడ్ అని రెండు మూడు సార్లు ముఖ్యమంత్రిగారు వాడారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మీరు కాదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :—నేను చెప్పిన ఆర్గ్యుమెంటుకాదు. 10 రోజుల క్రిందట చెన్నారెడ్డిగారు ఎనౌన్స్ చేయక పూర్వం ఎన్. టి. టి. లు మమ్మల్ని కల్సుకొన్నారు. కల్సుకొన్నప్పుడు మంత్రులు ఇట్లా అనుకొంటున్నారు? దానిలో తగ్గదా ఏమిటి. మీరు వుచ్చుకొంటారా? అని అడిగితే మేము చాలాసార్లు అనుభ

వింఛాము మాకు ఇది వద్దు' అని చెప్పారు. మేము మిస్ లీడ్ చేయటంలేదు. మీరు ఎవరికి ఇవ్వదలచుకొన్నారో వారే వద్దని అంటున్నారకదా అని నేను అన్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—కరణ్ణే—వారు వద్దనందే మీరు ఎందుకంటారు ఇక్కడ?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :—ఎవరు mislead చేస్తున్నారు? Who is misleading whom?

Sri K. Brahmananda Reddy:—I am my is leading please sitdown. వారు వద్దన వచ్చు. వారు వద్దన్నా ఏమన్నా దానిలో న్యాయం వున్నదా లేదా అని ఆలోచించాలికదా మనం. వద్దన్న దానికి కారణం ఏమిటి?—“స్కీము” మంచేది. మేము ఒప్పుకోంటాము, స్కీము బాగుండికాని మీరు అమలు చేయ లేరు.” అదే కదా మీరు చెప్పేది. “దాదాపు 30 సంవత్సరాల క్రిందట రైల్వేస్ లో అమలు చేయలేకపోయారు. కాబట్టి మీరు చేయలేరు” ఇదేకదా మీ ఆర్గ్యుమెంటు. మేము అమలు చేయగలము. మాకు ఆ విశ్వాసం వుంది. తప్పకుండా అమలు చేసుకోగలము. ఒకవేళ మాకు చేతకాకపోతే ఆలోచిద్దాము. అప్పుడు యింకా పెద్ద అధికారం వుంటుంది కదా! “మేము వెనకే చెప్పాము; మీరు అమలుచేయలేరని; మీరు చేసినందువల్ల మాకు ఇబ్బంది వచ్చింది” అని చెప్పే మంచి అవకాశం వారికి వస్తుందికదా! let us give a good trial. మొన్న request చేసినట్లు తమరంతా bless చేయండి. మనం అమలు చేస్తే ప్రభుత్వానికి బెనిఫిట్ వుంది, ఉద్యోగులకు బెనిఫిట్ వుంది. మనకు వున్న ఉపయోగం ఏమిటంటే బల్క్ పర్చేజెస్ చేసుకోవచ్చు. rice కాదు, dal కాదు, oils కాదు, cloth కాదు, మనము అన్ని చేసుకోవచ్చు—దానివల్ల ప్రభుత్వానికి కొంత సౌకర్యము వుంది. Employees కు benefit వుంది. ఇదిగో నాకు యీ రెండుమూడు ఏండ్లవరకు యీ ధరకే సరుకులు వస్తాయనే ధైర్యము అతనికి కలుగుతుంది. ప్రొద్దునా, సాయంత్రము, వార వారము, నెలనెలా పెరిగే ధరలకు, తరిగే ధరలకు అతను గురికాకుండా వుండ దానికి అవకాశము వుంటుంది, మూడులక్షల రెండువేలమంది మొదటి category అని మనవి చేశాను—అదా 9 వేలమంది రెండవ category వారు (అంటే 90/- నుండి 150/- వరకు). రు. 15/- లు యివ్వమన్నారు. మేము రు. 10/- లు నగదుగా యిస్తామయ్యా మిగతది యీ రూపములో తీసుకోండి అన్నాము. మేము తక్కువ అనలేదు. ఈ రూపములో తీసుకోండి అన్నాము—లేదు, మేము అడిగినంత యివ్వవలసిందే లేకపోతే ఏమిలేదు. న్యాయము ఎక్కడో అధ్యక్షా! ఎవరు బెదిరిస్తున్నారని అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వం బెదిరిస్తుందా? ఇంతవరకు నేను నోరుకూడా విప్పలేదు. వారిని కలవడానికి నిరాకరించలేదు. Finance Minister గారిని చూశారు. Chief Secretary గారిని చూశారు. Finance Secretary గారిని చూశారు. కలిసి చూశాము. నేను చూశాను. షరీఫ్ రెండు సార్లు నచ్చ చెప్పడానికి ప్రయత్నము చేశాము—లేదు మేము

Voting of Demands for Grants.

అడిగింది యిది, యిష్టానా యిప్పు లేకపోతే లేదు - ప్రభుత్వము ఏమైన తక్కువ చేసిందా? రు. 10-నగదుగా తీసుకోండి, యీ scheme try చేద్దాము, దీనిలో కనీసము రు. 6/- benefit వుండి అనిచెప్పాము-ఇటువంటి rationed area లో అయితే non-rationed area లో అయితే రు. 6/- లేకాదు-నేను జ్యోతిషము చెబుతున్నాను, ఇంక మూడుమాసాలతరువాత ఏమి అవుతుందో మీరే ఇలో చించుకోవచ్చు. వారు ఎంతవ్యధపడడానికి అవకాశాలుంటాయో తెలుస్తున్నాయి వారికి ఒక relief దొరుకుతుందని మనవిచేస్తే దానిలో తప్పవముంది? అడిగిన దానికి తక్కువ ఏమిచచ్చింది? ఒకే వర్గతి నేను అడిగినమూదిరిగా నేను అన్న వర్గతులలో ఇస్తావా లేదా- బెరరింపు వారిదా? నాదా? నేను ఎందుకు బెదిరించాలి? ఉద్యోగస్తులను బెదిరించాలని వుంటుందా? నిన్న ప్రసారరావుగారు చెప్పినట్లు దేవుడిదయవల్ల, మీఅందరి సహకారమువల్ల రాష్ట్రము ప్రకాంతంగా వుంది. చెడిపోవాలని కోరేవాడినా నేను? ఎప్పుడై నా వుంటానా? అదినాధ్యమా? అది ఎప్పుడై నా ఎవరైన కలలోనైనా అనుకుంటారా? మీ అందరి దయవల్ల రాష్ట్రము తాగుదని అందరము గర్వపడుతున్నాముతప్ప విచారించేవారు ఎవరు లేరు-ఒక prestige పై నిలబడి వారి నెత్తిన ఏదో రుద్దాలనే అభిప్రాయము లేనే లేదు. ఆద్యష్టి మేము ఎప్పుడూ పెట్టుకోలేదు. ఇక మూడవ category వుంది. వారు 44 వేలమంది ఉన్నారు, అంటే 4 లక్షల 78 వేలలో, 3 లక్షల 2 వేలు ఒకటి, లక్షా 9 వేలు ఒకటి, 44 వేలు ఒకటి, యిలాగా 4 లక్షల 68 వేలు cover అయిపోయాయన్నమాట. ఇంకా పై 20 వేలమందికి కొంచము అసంతృప్తిగా ఉంటుందంటే నేను అర్థము చేసుకుంటాను. మనము ఎవరి ఉద్ధరణకోరకైతే - ఫీడింగ్ బడిన వారికొరకు కంక్షణము కట్టుకున్నామో వారి సంగతి ఆలోచించుని ప్రార్థిస్తున్నాను. రెండవవారు రు. 18 లు అడిగారు రు. 12 లు నగదు యిష్టాము, పైన యిది సప్లయి చేస్తాము అన్నాము, దానిలో వచ్చిన తప్పిదమిటి? ఎంత పేర్లకి చెప్పేదెప్పుంటే యిది జరుగదు జరుగదు అని చెప్పడం అంత మంచి వర్గతి కాదు. తప్పకుండా యిది చాలా ఉపయోగకరమైనదని చెబుతున్నాను. ప్రభుత్వముదగ్గర అదరించి బెదిరించి ఏదో నాలుగు రూపాయలు సంపాదించడం కాదు. ఇది ఎట్లా ఉపయోగము, సంఘానికి ఎట్లా ఉపయోగపడుతుందనేది ఆలోచించాలి తప్ప కేవలము ఖాము వట్టినదానికి మూడే కాళ్లు అంటే వ్యాయం కాదని మరొకసారి బాగా ఆలోచించమని స్పష్టపరిచాము. ఉద్యోగస్తులకు చెబుతున్నాను. అనవసరంగా, ఆంధ్రరాష్ట్రానికి పున్న కాస్తోకూస్తో మంచి పేరును చెడ్డగాట్టవద్దని మనవి చేస్తున్నాను. నిజంగా అందరు సహకరిస్తే అనేక Committees పెట్టుకోవచ్చు. జరుపాలనే ఒక సదుద్దేశము ఒక Co-operative attitude వుంటే లక్షణంగా పెట్టుకోవచ్చు. Onions include చేయవచ్చు, Toilet సామానులు, సబ్బులు include చేయవచ్చు. దీనిలో సాధక భాధకాలు లేవని కాదు. మనము పెట్టమచిన తరువాత అందరి సహకారం వుంటే, we can extend this. కాని యీ ప్రభుత్వాన్ని నడిపే కాసన సభ్యులకే మంచి అభిప్రాయము లేకపోతే యింకా యితరులకు వుంటుందా? వుండదు. ఇతరులనల్ల మోసపోవద్దని మనవి చేస్తున్నాను. కాసనసభలో చెప్పేవారు యిది గమనముతో, తీసుకోవాల్సి మనవి

చేస్తున్నాను. దీని విషయములో ఒక మంచి సదభిప్రాయానికి వస్తారని నాకు యింకా ఆశ పోలేదు, ఆశ వుంది. ఏదో బస్సులు నడుపవద్దు, నడిపితే యిది చేస్తాము, అది చేస్తాము అని మనము యిక్కడ చెప్పవలసిన మాటకాదు—కానివ్వండి మీ దయ అట్లాగే వుంటే—మీ దయ అంటే మీ అందరి దయ కాదు, ఇంకోదయ అట్లాగే వుంటే చూస్తాము. Public ఎంతవరకు suffer అవుతారో వారికే తెలుస్తుంది. నేను బెదరించదలచుకోలేదు, నాకు బెదరించవలసిన అవసరము లేదు. ఏదైతే సంగతులలో న్యాయంగా మనము చేయవలసివుందో అది చేయడం కర్తవ్యము తప్ప అదరింపులు, బెదరింపులు నేను ఎవరికీ చేయడములేదు, అది చూడమని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :— Grains subsidy scheme పెడుతామన్నాడు. ఇప్పటికి పెరిగిన Points మీద neutralisation చేసి సరిపోయే D.A. యిచ్చి యికముందు పెరుగకుండా చేస్తే చిక్కులేని పని. Index ను బట్టి పెరిగిన దానికి neutralise చేయండి. ఇకముందు పెరుగకుండా scheme పెడితే చాలా reasonable గా వుంటుంది. 1957 Tripartite conference కు State Government, Central Government commit అయ్యాయి. D.A. Commission Report వుంది—Labour Advisory Board advice యిచ్చింది. ఆ commitments పాటించడానికి అంగీకారం కుదిరితే తేలిగ్గా పరిష్కారం అవుతుంది. అలాంటివి అంగీకరించడానికి అభ్యంతరము ఏమిటో సమాధానం చెబితే సరిపోతుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— డబ్బు వుంటే ఏ సమస్య అయినా తేలిగ్గా పరిష్కారం అవుతుంది. Central Government వారు యిచ్చిన ప్రకారం 5 కోట్లు యివి 7 కోట్లు, అంటే 12½, 18 కోట్లు యిస్తే సమస్య యేముంది? నేను యిక్కడనుండే పరిష్కారము చేస్తాను. ఉన్నది యేమిటి? లేనిది ఏమిటి? పరిస్థితి ఏమిటి? శక్తి ఎంత? అనేది ఆలోచించాలి—ఇట్లానే Sir, Indirectగా యిటువంటివే వచ్చి వారి దృష్టిని, దృక్పథమును చెడగొడుత వని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—This is too much, Sir.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఏమన్నాను నేను.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—Labour Advisory Committee recommendations వున్నాయి. Tripartite వారు నిర్ణయించారు—ఇవి ఆలోచించ కూడదా అంటే అలాంటివి చెప్పి వారిని చెడగొట్టుచున్నారంటే Is it not too much.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—చెడగొట్టారని చెప్పానా?

శ్రీ సిల్లలమర్ర వెంకటేశ్వర్లు :—అప్పుడువారు అన్నమాట ఏమిటో?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నేను indirect గా అన్నాను. వారు చెప్పిన మాట యొక్క ప్రభావము....

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—మేము చెప్పినమాటయొక్క ప్రభావము ప్రభుత్వము మీద వారిమీద సరిగా పుంటుంది. వారు యిందాకడనుంచి ఏవో చెబుతున్నారు. కానీయండి, నిజం నిలకడమీద తెలుస్తుందని మెదలకుండా కూర్చుంటే మీరు వరుసగా మా మీద రథము తోలుతున్నారు. మేము చెప్పిందే మంటే scheme జాగానే వుంది. అయితే ముందు neutralise చేయాలని అడిగాము. మీరు scientificగా ఆలోచించి పెట్టలేదని చెబుతున్నాము—దానికి reply యివ్వకుండా ఒక రూపాయి ఎక్కువ చేస్తాము. తక్కువ చేస్తాము అంటే దానికి చిల్లర కథలు చెప్పవలసి వస్తుంది. ఇప్పుడు మాట్లాడిన దానికంటే యింకా ఎక్కువ శాతంగా మాట్లాడండి.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Thank you.

Mr. Deputy Speaker :—Village officers గురించి question అడిగారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—మీకు ఎట్లా జ్ఞాపకము వచ్చింది. అధ్యక్షా.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—తమరు వ్రాత మూలకంగా యిస్తే ఇదో చిస్తామన్నారు. దీనితోపాటు ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—నేను మరిచిపోలేదు. అది చెప్పేటప్పుడు చెబు తానుగదా !

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—ఒక information కావాలి. R.T.C. employees వివ యములో, కేంద్రకార్మికశాఖ మంత్రిగారు వారి సమావేశములో వారికి bonus యివ్వడం న్యాయమని, యివ్వాలని చెప్పారని, Central Government నుండి కూడా అలాంటి instructions వచ్చాయని అన్నారు. అవి పాటిస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—R.T.C. పరిస్థితి వేరు. Board వారు ఆలో చించాలి—Bonus Act apply కాదని legal advice పోనీ అది apply అయినా కాకపోయినా వారికి Bonus యివ్వాలా లేకపోతే గవర్నమెంటు చేసిన ప్రకారం ఏమైన చేయాలా అనేది వారు ఆలోచించుకోవాలి—Board వారు నిర్ణ యిస్తారు. Electricity Board వుందనుకోండి ఆ Boardలో ప్రభుత్వోద్యోగులు చాలామంది వున్నారు—వారందరికీ వర్తిస్తుంది. Electricity Board క్రిందవున్న వుద్యోగులకు ఏ విధంగా చేయాలనేది ఆ Boardవారే ఆలోచించి వారే చూచు కోవాలి. ఒక చిన్న misunderstanding కూడా వచ్చింది. మొన్న Finance Minister గారు రు. 50 దగ్గరి నుండి 90 రూపాయల వరకు అని చెప్పారు. రు. 50, 90 లు మధ్య కూతలు మొదలైన వారంతా వున్నారు. వాళ్ళకు రు. 90, 40 వస్తున్నాయి. రూపాయినుండి రు. 90 వరకు అన్నాం అంటే ఒక రూపాయి వుద్యోగి ఎవరూలేరు. కాబట్టి upto 90 అన్నాం. కొంతమంది corruption విషయం మాట్లాడుతున్నారు. సంపూర్ణంగా ఏకీకరిస్తున్నాము. Non-official corruption కూడా తగ్గింది. అనుమానంలేదు. There is no doubt about it and that has corroding influence on official

corruption - అనేది కూడా అనుమానంలేదు. అందరూ సహకరించాలి. కమ్యూనిస్టుపార్టీ వారిసంగతి నాకు తెలియదంటారా. నాసంగతి వారికి తెలియదంటారా. ఒకరిది ఒకరికి తెలిసినవాళ్ళమే. అమృతపుట్టిల్లు మేనమామకు ఎరుక అన్నట్లు అందరికీ తెలుసు సంగతులు. We the Members of the Assembly or the Ministers or others are supposed to create ideal conditions. Certainly there is no doubt about it and it must be done inspite of all the difficulties in the way; then only we will inspire democracy and the democratic system. దానికి సాధక బాధకాలున్నాయి. I. P. C. క్రిందకు అదిరాదు. మేం deal చేయడానికి చట్టాలక్రిందకు రాదు. సంతానం కమిటీ మినిష్టర్లు యితర level లో వారు చెప్పారు. I can claim on the floor of the House that irrespective of the stature or status of an officer - irrespective of the high or low office he holds-whenver anything has been brought to light, he has been punished - దీనిలో స్వవశం, యింకోవశం, బంధువులు, మిత్రులు అనే భేదాభిప్రాయం లేదు. We are not stopping with mere enquiries and suspension. దీనిలో యిచ్చి పుచ్చుకోవడం అనే యిబ్బందిలేదు. ఈ చట్టాలు, Constitutions, tribunals వారి proceedings వున్నాయి, time వుంది, evidence వుంది, అనేకం వున్నాయి. మనకు system వేరు ఉండకూడదని అనుకుంటున్నాం. ఈ system లో కొంత looseness కూడా వున్నదనేది మనం ఒప్పుకుంటేరాలి. While nobody should be hanged without proving the guilt, still the rules should be amended so as to give reasonable opportunity to the guilty and take the explanation and then we shall be able to proceed against him. అటువంటి పరిస్థితి లేదు మనకు. A. C. B. మంచివని చెప్తుంది అధ్యక్షా. దానిని strengthen చేయవలసిన అవసరంకూడా వుంది లేకపోతే delay అవుతున్నది. దానికి తగిన steps తీసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను. మంత్రుల సమాధానాలను గురించి విశ్వనాథంగారు చెప్పారు. సాధ్యమైనంత వరకు యిస్తున్నారు. ఉత్తరములకు సమాధానాలు వ్రాయడానికి అంగీకరించారని అలా తప్పకుండా చేయగలరని విశ్వాసంతో ప్రకటిస్తున్నాను. దీనిలో కొన్ని వున్నాయి. అంపిందని సమాధానం వ్రాయవచ్చును గాని, సమస్యను పరిష్కారం అనేది developments గురించి, తెలుసుకోకుండా వ్రాయడం కష్టమైన పని. Acknowledgment కు మాత్రం అలస్యం జరుగకూడదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:- మేం కోరిందే అంత.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- అది గౌరవం, మర్యాద. Rulesలో reply యివ్వవలసిన బాధ్యత వుందా లేదా అది వేరేవిషయం. మేం పాటించగలమని మనవిచేస్తున్నాను. చాలామంది సభ్యులు మంచి మంచి దృక్పథం తీసుకుని మాట్లాడినారు వారికి నా కృతజ్ఞత. ఇతరులకూడా కొంతవరకు ఛాగానే మాట్లాడినారు. Service matters లో Vigilance Commission వేయాలని విశ్వనాథంగారు చెప్పారు. Administrative Reforms Committee recommend చేసినది. ఆ నిర్ణయాలు చర్చలు జరిగిన తరువాత ప్రభుత్వం

నిర్ణయం చేసినప్పుడు ఎట్లావుంటుందో అనేది అప్పుడు నిర్ణయం చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. Industrial reorganization వల్ల యెక్కువ పుద్యోగాలు పడ్డాయని చెప్పారు. నేను యిప్పుడే కనుక్కున్నాను. Reorganization జరిగిందితప్ప పుద్యోగాలు యెక్కువ రాలేదు. అంతా concentrate అయింది. Industrial Department యిక్కడ కూర్చుంటే చాలామంది Federation of chambers వారు చెప్పిందేమంటే స్థానికంగా at the regional level and at the district level మనం వేసుకుంటే మంచిది అని. ఇక్కడ కొంతవరకు ఉంచి, యితరులకు కొంత సమాచారం అందజేయడానికి, ఆసక్తి కలుగజేయడానికి వీలుగా అక్కడ regional గా గాని, district గా గాని reorganise చేయడం మంచిది. అంతా concentrate చేసి Director of Industries దగ్గర కూర్చుంటే ప్రయోజనం ఏమిటి? ప్రతి చిన్న పనికి యిక్కడికి రావలసినదే అన్న మాట చెప్పినప్పుడు మనం యెక్కువ ఖర్చు కాకుండా దానిని organise చేసి కొంతమందిని regional గా వేసి కొంతమందిని వారికి assist చేయడం నిమిత్త వేయడం జరిగింది. దానివల్ల అదనంగా ఖర్చులేదు. ఈ పాకిస్థాన్ దాడి అయినతరువాత ముఖ్యంగా మనకు ఆర్థిక యిబ్బందులదృష్ట్యా యీ ప్రభుత్వం అనేక ప్రభుత్వాలతోపాటు నిర్ణయించుకున్నది. మనం పుద్యోగాలు ఎక్కువ చేయడానికి వీలులేదు అని. ఎక్కువైతే surplus గా వుంటాయో 10% వరకూ retrench చేయాలి. అలా వారిని యింటికి పొమ్మనడం కాక నూతనంగా జాళీలున్నచోట వేసుకోవాలి. నాకు యితవరకు అందిన సమాచారాన్నిబట్టి యీ reorganisation లో రు. 40 లక్షలు save చేయడానికి అవకాశం దొరికింది. ఇంకా యెక్కువ జరగాలి. ఒక గౌరవ సభ్యుడు చెప్పినట్లు గవర్నమెంటు యేమి చేస్తున్నదంటే ఒక పుద్యోగస్తుడు వున్నచోట యిద్దరిని వేయడం. ఆ ఇద్దరిలో వాడు చేస్తాడని వీడూ వీడు చేస్తాడని వాడు పూరుకుంటే మూడవ వాడిని వేయడం ఇది వుంది కాదనడానికి వీలులేదు. మనం ఒక్కరికి బాధ్యత పెట్టి efficient గా చేసే వద్దతి చూడాలి. Unemployment problem కూడా వుంది మనకు. దానినికూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. 10 సంవత్సరముల వరకూ ఎవరికి పుద్యోగాలు యివ్వడానికి వీలు లేదు అనే మాటను మనం యింకా అనేక కారణాలదృష్ట్యా అమలుపరచడానికి వీలులేదు. కాని పుద్యోగస్తులు కావలసినదానికంటే యెక్కువ వుంటే దానిని సర్దుబాటు చేసుకుని వాళ్ళకు అన్యాయం జరుగకుండా, విధులలో పాఠవేయకుండా చూడాలి. అది human problem కాబట్టి అదికూడా మనస్సులో వుంచుకుని సాధ్యమైనంతవరకు ప్రయత్నం చేయాలి.

శ్రీ చావిలాల్ గోపాలకృష్ణయ్య:—రు. 50 పైన, రు. 100 పైన ఎంత నుంది. పోయారో సంఖ్య చెబుతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—రు. 100 లోపువాళ్ళు, పైనవాళ్ళు పెద్దపెద్ద Deputy Secretaries అందరూ వున్నారు.

శ్రీ చావిలాల్ గోపాలకృష్ణయ్య:—అంతే చెప్పండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—అంకె నా దగ్గర లేదండి. యిప్పుడు బాగానే వున్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—Percentage పది యెక్కువ ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—బాగానే వున్నారు. ఎట్లా వుంటారు, 100 మందిని గుమాస్తాలను తీసేస్తే అదే ratio లో Deputy Secretaries ను తీసేస్తే మనం యింటికి వెళ్ళవచ్చు. వైవాళ్యముకూడా అవసరంలేనిచోట తగ్గిస్తున్నామా లేదా వివరించాలిగాని నెంబరునుబట్టి compare చేస్తే ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు గారు చెప్పినట్టు 1100 మంది prohibition guards పోవచ్చును కనుక 1100 మంది వారు పోయినప్పుడు Deputy Secretaries యిద్దరే పోవచ్చు. వారు యిద్దరు పోయినారు, వీరు 1100 మంది పోయినారని అంటే అర్థంలేదు. అధ్యక్షా! వెంకటేశ్వర్లుగారు Co-operative Spinning mills గురించి చెప్పారు. నేను యిదివరకే సమాధానం చెప్పాను, విశ్వనాథంగారు ఈ వేళ కూడా raise చేసినారు. యిదివరకు కూడా raise చేసినారు. ఆ point మాత్రం నేను clear గా మనవి చేస్తున్నాను. Industrial growth గాని, industrial enterprises గాని రాష్ట్రంలో జరగాలంటే మనం ఎక్కువ సహాయ పడేటటువంటి promotional activity ని ఎక్కువ చేయాలని మనం అనుకుంటున్నాము. అనుకోక తప్పదు. ఈ promotional activity చేయాలన్నప్పుడు industry యొక్క సాధక బాధకాలను కూడా మనం చూసుకుని ప్రభుత్వానికి నష్టం కలుగకుండా మనం సహాయ పడేటటువంటి దృష్టితో industrial enterprises వస్తుంటే తప్ప యింకో విధంగా సాధ్యం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. మనం ఏమీ ఒక undue favour యివ్వ కూడదు, ప్రభుత్వం యిచ్చేటటువంటి అప్పుగాని యింకో విధంగా దుర్వినియోగం గాని దానికి proper security లేకుండా పోవడంగాని వుండేటటువంటిది వుండకూడదు. కాని sufficient securities మనం యింతవరకూ దాన్ని promote చేసేటటువంటి దృష్టి శాసనసభవారికి పెట్టకపోతే చాలా కష్టం అయిన మాట. మరి ఆ industry తీసుకోలేదని నిందచేస్తే సమాధానం చెప్పకోవడం కష్టం నేను అందుకనే ఒక సారి మనవి చేసినాను. ఏదైనా పెద్ద industry వున్నప్పుడు దాని సమస్య వచ్చినప్పుడు లేకపోతే 4 పార్టీలకు సంబంధించి వటువంటి ఒక advisory committee కావాలంటే ప్రతి పెద్ద project తనకి చేసుకోవచ్చు చూసుకోవచ్చు సంప్రదించుకోవచ్చు దానికి ఏమీ అనుమానం లేదు. దానికి ఆక్షేపణ కూడా వుండకూడదు కాని కేవలం అన్నీ ప్రభుత్వం చేయాలంటే మాత్రం కష్టం అయిన మాట. యీవేళ మద్రాసు రాష్ట్రాన్ని గురించి చాలా మంది పెద్దలనుకుంటూవుంటారు చాలా వచ్చాయని వచ్చిన మాట నిజమే కాని గవర్నమెంటు undertaking ఒక్కటికూడా లేదు. అధ్యక్షా! Let me tell you, excepting what the Central Government have done in their State (i. e., Madras) there is no State project, as it is. కాబట్టి అవిధంగా కొంతవరకూ మీరు ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. విశ్వనాథంగారు

మైనారిటీ equity capital కు పోవద్దు పదైనా యిస్తే loans యివ్వ మన్నారు. యిది ఒక policy గా చెప్పడానికి వీలులేదు. అవసరము అయిన చోట పదైనా పెద్ద company వుండి అనుకోండి కొన్ని కోట్ల రూపాయలు అయ్యేది. Underwriting చేయవచ్చు, సహాయం చేయవచ్చు, లేకపోతే loans సహాయం చేయవచ్చు, లేకపోతే accommodation యివ్వవచ్చు. అవసరం అయితే కొంతవరకూ public లో confidence పెట్టుకోవాలన్నప్పుడు కొంత equity participation వుండవచ్చు గాని ఆ industry ని attract చేయ డానికి ప్రభుత్వానికి నష్టంలేకుండా under favour కలుగజేయకుండా మనం చేయవలసిన అవుసరం వుందని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత fertilizer factory క్రొత్త గూడెం గురించి చెప్పారు. నేను చాలా విచార పడుతున్నానని అనేకసార్లు వ్యక్తం చేసినాను. Central గవర్నమెంటుకు వ్రాసినాను వ్రాయలేదని మీరు అనుకోవద్దు. యివిగో పరిస్థితులు యిట్లా వున్నాయి పర్వాలేదు వస్తుంది అనేటటువంటి భావం వాళ్ళుకూడా చెబుతున్నారు. అయితే అది రానివ్వండి, రాకపోనీవండి. Public undertaking వుండి తీరాలి. రాష్ట్రంలో వుండక పోవడం ఎట్లా అనేటటువంటిది నేను ఒకటి కాదు 2, 3 ఉత్తరాలు హుమాయూన్ కబీరుగారు వున్నప్పుడు వ్రాసినాను. నేను personal గా discuss చేశాను. కాబట్టి నేను ఏమి action తీసుకోవటం లేదనే అభిప్రాయం దయచేసి పెద్దలలో వుండకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత కొన్ని చిన్న విషయాలు వున్నాయి. పెద్ద విశేషాలు ఏమీ లేవు. Prohibition రద్దు చేయటం యివన్నీ మామూలు మాటలు అనుకోండి. తరువాత గోవిందరావుగారు ఒక special విషయం చెప్పారు. ఆ factory దగ్గర ఒక అధికారి మన ఉద్యోగిని కొంచెం, న్యూనత పరిచాడనే మాట చెప్పారు. నేను enquiry చేయించాను. Secretary V.K. Rao, I. C. S. గారిచే మాట్లాడించినాను. కోరమండల్ company వారు వారికి ప్రత్యేకంగా, direct గా అతనికి అధికారం వున్నప్పటికీ indirect గా నూకు వున్నదనికూడా regret express చేశారు లిఖిత పూర్వకంగా. కాబట్టి మనం దాన్ని వదిలివేయవచ్చునని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత విన్నకూడా వచ్చింది. ఈవేళే privilege motion వచ్చింది. నేను మరల తిరిగి మనవి చేస్తున్నాను. పదైనా గౌరవ పథ్యులకే కాదు, public life లో పెద్దలకుగాని, పిన్నలకుగాని ఎవరికైనా సరే insult గాని లేక యింకోటి జరిగినా తప్పకుండా action తీసుకోవాలి, enquiry చేయాలి. దాట్లో అనుమానం ఏమి లేదు. కాని యిక్కడ వున్నటువంటి point వారు చెప్పిన దానిపైనే అక్కడ ఒక privilege లేదు. మనం యీవేళ ధర్మభిక్షం గారనో, మైనారిటీ పార్టీ వారనో వారు చెప్పింది ఒప్పుకున్నామనుకోండి. It becomes a bad precedent Sir. తప్పకుండా మీరు కావాలంటే కాంగ్రెసు పార్టీయొక్క attitudes చూడవచ్చు. దురదృష్టకరమైనటువంటిది House prestige లేకపోతే Member in the discharge of his duties. పదైనా భంగం కల్గితే తప్పకుండా We will be the first to support irrespective of the parties or irrespective of personalities and it is not my business to shield any particular

officer; it is not my business at all. Certainly it is the legitimate right of Sri Dharmabiksham to make a complaint; it will be enquired into. అది నేను మనవి చేశాను. కాబట్టి మేము ఏదో unhelpful attitude గాని లేక పోతే majority లో వున్నాం కాబట్టి యింకో attitude తీసుకున్నానుగాని అటువంటి అభిప్రాయాలు వుండకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇకపోతే general గా సంబంధించినటువంటి విషయం. ఆహారం విషయం, అది సాధ్యమైనంతవరకూ procure చేస్తున్నాం. కొంతవరకూ మన రాష్ట్రంలో యిబ్బంది వుండకుండా అక్కడక్కడకూడా అనేక ప్లాంట్లలో రాష్ట్రంలో solve చేయాలన్నా, ఏవన్నా eventualities meet చేయాలనేటువంటి పద్ధతిలోనే మనం చేస్తున్నాము. మనం మొదలు పెట్టినటువంటి పోట విశాఖపట్టణం, హైదరాబాదులలో statutory rationing కొంత జాగ్రత్తగానే పని చేస్తున్నది. మనము యితర రాష్ట్రాలతో చూచినప్పుడు, లేనిపోని కారణాలవల్ల వచ్చిన ఆందోళనలు చూచినప్పుడు నేను సభ్యులందరికీ వినయపూర్వకంగా మనవి చేసేది మనం కొంచెం lean months లో కొన్ని యిబ్బందులు వచ్చినప్పుడు రాన్ని సర్దుబాటు చేసుకుని, సంప్రదించుకుని సర్దుబాటు చేయాలేతప్ప యింకో attitude మనం ఎవ్వరమూ తీసుకోకూడదని కూడా నేను మనవి చేసుకుంటున్నాను. పోతే యిదివరకు చెప్పిన Food Committees ప్రతి జిల్లాలోనూ యేర్పాటు చేస్తున్నాం. అది the delay is mine; the file is with me for the last 10 days. I have been trying to consult some friends and certainly before you go, I will announce those names, Sir. District లో మాట్లాడుకోవచ్చు, యిది పార్టీ దృష్టాంతం కాదు. ఇంకా యితర సభ్యులు లేకపోయినప్పటికీ కొంతమందిని పిలిచి co-opt చేసుకుని సమస్యను పరిష్కరించుకోడానికి అందరి సహకారంతో ప్రయత్నం చేసి శాంతియుతమైన పరిస్థితులను ఈ రాష్ట్రంలో యిప్పుడు నిలబెట్టటమే కాకుండా యికముందుకూడా నిలబెట్టాలనేటువంటి కోరికన్న అందరి సభ్యుల సహకారంతో నెరవేర్చాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అధ్యక్షుల వారు జ్ఞాపకం చేయనక్కర్లేదు తప్పకుండా చెబుతారు V.O.s. గురించి అని చెప్పారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—సమయం వచ్చినప్పుడు చెబుతారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ఇది కూడా సమయమే Sir, State Heads మీద debate లో ఆ topic raise అయ్యింది. Raise కాకుండా వుంటే సమయం వచ్చి నప్పుడు చెబుతారంటే బాగుండేది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—సర్వేశ్వరరావుగారు, raise చేశారు. లచ్చన్న గారు raise చేశారు. అంత కంటే ముందు రెవెన్యూ మంత్రిగారు నాతో మాట్లాడారు. వారు సమావేశాలకు వెళ్ళి వచ్చారు. వెళ్ళి వచ్చిన తరువాత మాట్లాడారు. అంతకంటే ముందు direct గానే ప్రెసిడెంటు సెక్రటరీలు వచ్చి చాలా మంది పెద్దల సమక్షంలో చాలా మర్నాదగా మాట్లాడినారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— దాన్ని గురించి నిర్ణయాలు ఏమైనా చేశారా?

Mr. Deputy Speaker :— It is under consideration and it will be told.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— అన్నమాట అని తమరు చెప్పారు. వారు చెప్పకోరు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— అక్కడ కూర్చున్నా మా భావమే కదండి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— ఇది చాలా అన్యాయం అండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— వారి భావం చెప్పాను అంతే.

శ్రీ వి. శ్రీ కృష్ణ :— 28 తేదీన జరిగే strike లో ముఖ్యమైన భాగంగా City allowance కూడా వుంది. దానిమీద ప్రభుత్వం తన అభిప్రాయం ఏమీ చెప్ప లేదు.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు :— City Compensatory Allowance గురించి యేమీ చెప్ప లేదు. అది అవునో కాదనో ముఖ్యమంత్రి గారిని చెప్పమనండి.

Sri K. Brahmananda Reddy :— Compensatory Allowance is there already.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు :— దానిని అంగీకరించిన తరువాత, కాంపెన్సేటరీ ఎలవెన్యూ ఎక్కువ కావాలి. దానిపై యే చర్య తీసుకున్నారు ?

Sri K. Brahmananda Reddy :— That should also be connected with some consequences. C.A. కు మొదలు City Status కావాలి అలాగే cost of living index అనేది కూడా ముందు రావాలి. కాబట్టి It is not an isolated issue.

శ్రీ వి. శ్రీ కృష్ణ :— Index లోకి పోతున్నారు. Expert Committee report బయట పడితే దానిని గురించి కూడా బయట పడుతుంది.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు :— ఒక దానికొకటి పోటీలేదు. మైదరా బాదు వారికి C. A. యివ్వడమనేది వస్తే విశాఖపట్టణం లోని వారు అభ్యంతరం పెట్టరు.

Mr. Deputy Speaker :— The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,84,90,000 for Heads of State etc. by.. Rs. 100.

For the failure of the Government to take effective steps in granting D.A. to neutralise the abnormal rise in the cost of living to the Government and Quasi Government employees.

The cut motion was declared negatived.

Apoll demanded and the House divided thus (Ayes 2. Noes..90).

Ages. 22.

Sarvasri :

Pillalamarri Venkateswari
 V. Srikrishna.
 V. Satyanarayana.
 A. Kamaladevi.
 Ananda Devi.
 Dharmabiksham.
 K. Govinda Rao.
 A. Rameshchandra Reddy.
 Parvatha Reddy.
 Nagesiah.
 A. Sarveswararao.
 J.L.N. Choudary.
 P. Ranganayakulu.
 N. Mohana Rao.
 Adinarayana Reddy.
 Ramchandra Rao Dehpande.
 G. Latchanna.
 Tenre'i Viswanadham.
 Vavilala Gopalakrishnayya
 T.K.R. Sarma.
 Venkatakrishna Reddy.
 Veeraraghava Rao.

Noes. (90)

Sarvasri :

K. Brahmananda Reddy.
 S.B.P. Pattabhiramarao.
 P. Thimma Reddy.
 Kalluri Subbarao.
 T. Anjiah.
 S.C. Appala Naidu.
 K. Apparao.
 M. Baga Reddy.
 E. Balarami Reddy.
 A. Bapineedu.
 E. Basappa.
 A.V. Bhanoji Rao.
 Seetharamaswamy Bhavana Rao.
 Damodara Reddy.
 Gopidi Ganga Reddy.
 C. Gangi Setty.
 M.M. Hashim.
 Harinarayan.
 T. Hayagrivachari.
 M. Kesavanayakulu.
 Kesavulu.
 Alluri Krishna Rao.
 A. Krishnaiah.
 A. Kishan Reddy.
 L. Lakshmana Doss.

Annual Financial Statement (Budget)
for the year 1966-67.
Voting of Demands for Grants.

25th March, 1966.

248

Sarvasri :

L. Lakshma Reddy.
Lakshmikantha Reddy.
K. Lakshminarasimha Rao.
Lakshminarasimha Reddy.
Lakshmu Naidu.
N. Ramachandra Reddy.
Dr.M. Chenna Reddy.
A.C. Subba Reddy.
M.R. Apparao.
P.V. Narasimharao.
Smt.T.N. Sadalakshmi.
A. Balaramireddy.
B.V. Gurumoorthy.
N. Chanchu Rama Naidu.
M.V.S. Subbaraju.
P. Lakshmana Rao.
Madhava Reddy.
C. Mallikarjuna.
J. Malla Reddy.
Mohammad Ismail.
Mohammad Kamaluddin Ahmed.
Ch.S.R.V.R. Murthy Raju.
B. Nagabhushanarao.
T. Naganatha Rao.
Nagi Reddy Subba Reddy.
K. Narasaijah.
K.S. Narayana.
K. Narayana Swamy.
R. Narasimharamajiah.
T.Paparao.
Y. Penchaliah.
C. Rajanarasimha.
Butti Rajaram.
Kalyani Ramachandra Rao.
Ramdev Reddy.
Ch. Ramiah Chowdary.
V. Ramarao.
A. Ramawwamy.
M. Ram Mohana Rao.
Gadipalli Ramloo.
K. Rangadass.
Smt. Kumudini Devi.
S.L. Devi.
Reddy Rathamma.
Roda Mistry.
Shantabai.
Sarvasri G. Rangaraju.
T. Ranga Reddy.
G. Sanjiva Reddy.
K. Shanthiah.
T. Sanyasi Naidu.

K. Seethiah Gupta.
P. Seshavataram.
Y. Sivarama Prasad.
Dr. M.N. Lakshminarasiah.
T.V. Raghavulu.
B. Sriramamurthy.
P. Veerabhadrarao.
K. Veeranna.
J. Vengal Rao.
K.V. Reddy.
Kakani Venkatratnam.
Vithal Reddy.
N. Venkateswarlu.
D. Venkiah.
R. Yesupadam.

The cut motion was negatived.

శ్రీ పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వర్లు :— Food Committee వేయ బోతున్నారు కనుక withdraw చేసుకొంటున్నాము.

Sir, I beg to withdraw the following motion.

“To reduce the allotment of Rs.2,84,90,000 for Heads of State etc. by .. Rs. 100

For the failure of the Government to appoint food committees at various levels with the representatives of all political parties to supervise the procurement and distribution of Food articles.”

The motion was, by leave of the House, withdrawn.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :—

To reduce the allotment of Rs.2,84,90,000 for Heads of State etc, by Rs. 100/-

For the failure of the Government to scrap prohibition and thus increase the wastage of Government funds.

To reduce the allotment of Rs.2,84,90,000 for Heads of State etc, by .. Rs. 100/-

For not reducing the expenditure on travelling of Ministers.

To reduce the allotment of Rs.2,84,90,000 for Heads of State etc, by .. Rs. 100/-

Failure to give replies to the Cut Motions given by the Legislators except the Revenue Department.

The cut motions were negatived

Voting of Demands for Grants.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :—

To reduce the allotment of Rs. 2,84,90,000 for Heads of State
by .. .. Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో నాన్ గజిటెడ్ ఉద్యోగులు, టీచర్లు మొదలైనవారికి ధరలు పెరిగినందున జీతాలు పెంచడానికి నిరాకరించుచున్నందుకు గాను.

The cut motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :—

To reduce the allotment of Rs. 2,84,90,000 for Heads of State
etc by .. Rs. 100/-

దేశరక్షణ చట్టం క్రింద అరెస్టు చేయబడిన డిటెన్యూ కుటుంబాలకు అలెవెన్సు నిర్ణయించడంలో చేయబడిన లోపాల చర్చించుటకు గాను—

To reduce the allotment of Rs. 2,84,90,000 for Heads of State
etc, by .. Rs. 100/-

ప్రభుత్వం సక్రమ భూసంస్కరణలు అమలుజరపక భూస్వాములకు అనుకూల వైఖరి అవలంబించుటవల్ల ఏర్పడ్డ ఆహారకరువు, నిరుద్యోగం గురించి చర్చించుటకుగాను. మనరాష్ట్రం ప్రత్యేకముగ వ్యవసాయక రాష్ట్రం అయినప్పటికి ఆగ్రా-ఇండస్ట్రియల్ పరిశ్రమలు నెలకొల్పుటలో విఫలత చెందినందులకు చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 2,84,90,000 for Heads of State
రాష్ట్రములో నెలకొలపబడుచున్న పరిశ్రమలు, వెనుకబడిన దూరంజిల్లాల దృష్టిలో పెట్టుకొనక హైదరాబాదు నగరములోనే కేంద్రీకరించు పరిస్థితిని చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 2,84,90,000 for Heads of State
etc by .. Rs. 100/-

ఎన్. జి. ఓన్ కు మరియు ప్రభుత్వశాఖల్లో పనిచేయు వర్కుచార్జిడ్ ఉద్యోగుల అలెవెన్సు మరియు జీతాలు పెరుగుతున్న వదాల్తాల ధరలకు అనుగుణ్యంగా పెంచక పోవటం గురించి నిరసించుటకుగాను—

(2) ప్రక్కరాష్ట్రాలైన మద్రాసు, మైసూరు ఉద్యోగులకు పెరిగిన మేరకైన అలెవెన్సు పెంచుటకు నిరాకరిస్తున్న ప్రభుత్వవైఖరిని నిరసించుటకు గాను.

The cut motions were negatived.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,84,90,000 for Heads of State
etc, by .. Rs. 100

To utilise the Government on its stupendous failure to concede to the just demands of the N.G.G.Os., IV Class employees and teachers in the State and in failing to secure aid from the Central Government

for this purpose and to urge them to meet their demands without further delay.

To reduce the allotment of Rs.2,84,90,000 for Heads of State etc, by.. Rs. 100

To criticise the action of the Tahsildar and R.D.O. Madanapalli (Chittoor district) who have most factionally rejected the twenty four (24) applications for continuing their retail dealership of food-grains, which have been commended by the local M. L. A. and for having conferred the same on new entrants, who have indulged in black marketing and smuggling of food grains and to urge the Government to enquire the same and do justice. This happened in December, 1965.

To reduce the allotment of Rs.2,84,90,000 for Heads of State etc, by.. Rs. 100

To criticise the Government for failing to sanction Rs. 7 to each of the 34 Yerukula families of Madanapalli taluk, Chittoor district as recommended by the Collector, Chittoor, now pending with the Finance and Revenue Departments of the Secretariat and to urge them to sanction the same immediately.

The cut motions were negatived.

Mr. Deputy Speaker:-The question is:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.2,84,90,000 under Demand No. IX- Heads of State, Ministers and Headquarters Staff."

The motion was adopted.

The House then adjourned till Half Past Eight of the clock on Saturday, the 26th March, 1966.
